

P.Z.E. br. 774

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/14-01/180

URBROJ: 65-14-02

Zagreb, 4. prosinca 2014.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o poljoprivredi, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 4. prosinca 2014. godine uz prijedlog da se sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj uskladenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Tihomira Jakovinu, ministra poljoprivrede i Snježanu Španjol, zamjenicu ministra poljoprivrede.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/14-01/132

Urbroj: 50301-05/25-14-3

Zagreb, 4. prosinca 2014.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o poljoprivredi, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172., 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o poljoprivredi, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Tihomira Jakovinu, ministra poljoprivrede i Snježanu Španjol, zamjenicu ministra poljoprivrede.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOGA ZAKONA O POLJOPRIVREDI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, prosinac 2014.

PRIJEDLOGA ZAKONA O POLJOPRIVREDI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o poljoprivredi sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 - pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja

Od zadnjih izmjena i dopuna Zakona o poljoprivredi (Narodne novine, br. 149/2009, 127/2010, 50/2012, 120/2012 i 148/2013) dogodile su se određene promjene. Naime, Republika Hrvatska je od 2013. godine punopravna članica Europske unije čime je pravna stečevina Europske unije postala izravno primjenjiva i uključena u nacionalni pravni sustav. Takva situacija podrazumijeva nužno usklađivanje terminologije i odredbi u nacionalnoj legislativi, posebno u ovom Zakonu koji daje okvir za funkcioniranje Zajedničke poljoprivredne politike (u daljnjem tekstu: ZPP) i oblikovanje nacionalne poljoprivredne politike. Stoga se pri izradi Zakona vodilo računa o potrebi da se na jednom mjestu preuzmu odredbe osnovnih uredbi Europskog Parlamenta i Vijeća koje uređuju područje poljoprivrede i izvrši objedinjavanje određenog broja nacionalnih zakona kojima je do sad bilo uređeno ovo područje te na taj način korisnicima pojednostavi postojeći zakonodavni okvir. Uz sve to krajem 2013. godine završena je reforma ZPP-a koja je trajala dvije i pol godine. Rasprava o reformi ZPP-a započela je tijekom 2011. godine temeljem dokumenta Europske komisije „ZPP ususret 2020. godini: Suočavanje s budućim izazovima hrane, prirodnih resursa i teritorija“. Navedena reforma ZPP- a je završila 17. prosinca 2013. godine objavom sljedećih Uredbi:

1. Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20. 12. 2013), (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1303/2013),
2. Uredba (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005 (SL L 347, 20. 12. 2013), (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1305/2013),
3. Uredba (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) br. 485/2008 (SL L 347, 20. 12. 2013), (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1306/2013),
4. Uredba (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ)

- br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 (SL L 347, 20. 12. 2013), (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1307/2013),
5. Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20. 12. 2013), (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1308/2013).

b) Pitanja koja se uređuju ovim Zakonom

Ovim se Zakonom uređuju ciljevi i mjere poljoprivredne politike te daje okvir za provedbu mjera. Uz osiguravanje provedbe uredbi Europske unije to podrazumijeva i donošenje nacionalnih strateških i programskih dokumenata s utvrđenim nacionalnim ciljevima, prioritetima, mjerama i mehanizmima djelovanja u programskom sedmogodišnjem razdoblju. Ciljevi poljoprivredne politike nisu bitno mijenjani u odnosu na dosadašnji Zakon, izvršene su nomotehničke korekcije koje doprinose jasnoći izričaja. Ciljevi su u suglasju s ciljevima ZPP-a. Osim toga, podjela mjera poljoprivredne politike u tri osnovne kategorije u osnovi je zadržana iz dosadašnjeg Zakona i sukladna je podjeli mjera u okviru ZPP-a na mjere tzv. I. stupa (tržišno-cjenovne politike koje su obuhvaćali izravna plaćanja i mjere zajedničke organizacije tržišta) i tzv. II. stupa (ruralnoga razvoja). Slijedom ove podjele u Zakonu je osigurana konzistentnost u primjeni mjera koje su utvrđene sukladno odredbama uredbi donesenih u okviru zadnje reforme ZPP-a.

Zakonom se osigurava provedba Uredbe (EU) br. 1306/2013 i Uredbe (EU) br. 1305/2013 kojom su utvrđene mjere ruralnog razvoja za sve države članice u novom programskom razdoblju 2014. do 2020. godine. Mjere ruralnog razvoja provode se u Republici Hrvatskoj duži niz godina kao nacionalne mjere na temelju Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu (Narodne novine, br. 87/2002, 117/2003, 82/2004, 12/2005, 85/2006, 141/2006, 134/2007, 85/2008 i 4/2009), Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 83/2009, 153/2009 i 60/2010), Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/2010, 127/2010, 124/2011 i 50/2012), Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 120/2012 i 136/2012) i Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 80/2013, 41/2014 i 107/2014). Temeljem navedenog zakonodavnog okvira provode se mjere potpora kapitalnim ulaganjima, potpora za osiguranje mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi, potpora za ekološku poljoprivrednu proizvodnju, potpora za integriranu poljoprivrednu proizvodnju, potpora za očuvanje ugroženih izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja, potpora za očuvanje ugroženih izvornih i zaštićenih vrsta i kultivara poljoprivrednog bilja, potpora za područja s težim uvjetima gospodarenja i potpora za organizaciju manifestacija. Osim navedenog, Republika Hrvatska provodi i mjere iz IPARD-a na temelju Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Komisije europskih zajednica o pravilima za suradnju u vezi s financijskom pomoći Europske komisije Republici Hrvatskoj i provedbe pomoći u okviru komponente V. (IPARD) Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA) (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 10/2008). Od 2015. godine Republika Hrvatska ima mogućnost korištenja sredstava iz EPFRR – a i državnog proračuna za gotovo sve navedene mjere ruralnog razvoja osim potpore za organizaciju manifestacija koja je sukladno smjernica Europske komisije o državnoj potpori prijavljena kao državna potpora prije ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju i moći će se primjenjivati 3 godine.

Ovim se Zakonom propisuje priprema te postupak donošenja i provedbe Programa ruralnoga razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. do 2020. godine (u daljnjem tekstu: Program). Programom se utvrđuju mjere potpore ruralnog razvoja, korisnici mjera i način

financiranja mjera. Isto tako, Zakon propisuje mogućnost i način dodatnog nacionalnog financiranja ruralnog razvoja kroz mjere potpore ruralnoga razvoja koje nisu obuhvaćene Programom koje se financiraju iz državnog proračuna Republike Hrvatske, kao i mogućnost i način dodatnog financiranja ruralnog razvoja kroz mjere potpore ruralnoga razvoja od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje se financiraju iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Zakonom se utvrđuje Ministarstvo poljoprivrede (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) kao upravljačko tijelo za upravljanje Programom, a Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Agencija za plaćanja) kao provedbeno tijelo za provedbu mjera ruralnoga razvoja. Ujedno se Zakonom daje ovlast ministru nadležnom za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: ministar) za donošenje pravilnika, naputaka, naredbi i odluka kojima se propisuju način i uvjeti te postupci za provedbu mjera ruralnoga razvoja.

Izravna plaćanja u Republici Hrvatskoj provodila su se duži niz godina kao nacionalne mjere na temelju Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu (Narodne novine, br. 87/2002, 117/2003, 82/2004, 12/2005, 85/2006, 141/2006, 134/2007, 85/2008 i 4/2009), Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 83/2009, 153/2009 i 60/2010). Djelomična uskladba s europskim modelom izravnih plaćanja izvršena je na temelju Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/2010, 127/2010, 124/2011 i 50/2012). Završno usklađivanje s europskim modelom izravnih plaćanja izvršeno je na temelju Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 80/2013, 41/2014 i 107/2014).

Ovim se Zakonom vrši nova uskladba izravnih plaćanja u okviru mjera iz I. stupa koja će se od 2015. godine dodjeljivati poljoprivrednicima temeljem Uredbe (EU) br. 1306/2013 i Uredbe (EU) br. 1307/2013. Temeljem navedenih uredbi utvrđen je okvir o načinu provedbe reforme izravnih plaćanja u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2015. do 2020. godine kojeg je Vlada Republike Hrvatske usvojila odlukom na sjednici održanoj 23. srpnja 2014. godine. Novitet u odnosu na postojeći sustav temelji se na definiciji aktivnog poljoprivrednika kao korisnika izravnih plaćanja. Aktivni poljoprivrednici definirani su kroz obveznu negativnu listu poslovnih subjekata koji ne mogu biti korisnici izravnih plaćanja, a radi se o sljedećima: zračne luke, željeznice, željezničke usluge, vodoprivreda, promet nekretninama, trajni sportski i rekreacijski tereni.

Zakonom se određuje da se izravna potpora sastoji od programa izravnih plaćanja i plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima. Zakonom se propisuje da se Program izravnih plaćanja temelji na sljedećim elementima:

- osnovno plaćanje koje se dodjeljuje kao proizvodno nevezano plaćanje poljoprivrednicima na temelju prava na plaćanje koja se aktiviraju s prihvatljivim poljoprivrednim zemljištem, uz ispunjavanje zahtjeva višestruke sukladnosti,
- preraspodijeljeno plaćanje koje se dodjeljuje svim poljoprivrednicima za prvih dvadeset hektara u okviru 10% nacionalne omotnice utvrđene za provedbu programa izravnih plaćanja,
- primjena obveznih praksi prihvatljivih za klimu i okoliš (tzv. zelena plaćanja) kojima se postižu ciljevi politika vezanih uz okoliš i klimu uz obvezno korištenje 30% nacionalne omotnice,
- plaćanje za mlade poljoprivrednike do 40-te godine za prvih dvadeset i pet hektara s ciljem generacijske smjene i revitalizacije poljoprivrednih gospodarstava te njihove strukturne prilagodbe radi stvaranja konkurentnog sektora, uz mogućnost korištenja 2% nacionalne omotnice,

- mogućnost nastavka financiranja proizvodno vezanih plaćanja s jasno definiranim proizvodnim ograničenjima u određenim osjetljivim sektorima sa specifičnim problemima na pojedinim područjima gdje su pojedini oblici poljoprivredne proizvodnje važni zbog gospodarskih ili socijalnih razloga (sektor mlijeka, govedeg mesa, ovčjeg i kozjeg mesa, voća, povrća, šećerne repe te krmnih proteinskih usjeva), uz mogućnost korištenja 15% nacionalne omotnice,
- jednostavni model potpore za male poljoprivrednike radi smanjenja administrativnih troškova vezanih uz upravljanje i nadzor izravnih plaćanja uz korištenje do 10% nacionalne omotnice.

Također, ovim se Zakonom omogućuje nastavak potpore iznimno osjetljivih sektora koji se ne potiču u Europskoj uniji (mliječne krave, krmače, maslinovo ulje, duhan), u smislu dodjele plaćanja isključivo iz državnog proračuna u prijelaznom razdoblju od tri godine po ulasku Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Zakonom o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, br. 82/2013 i 14/2014) uređena je provedba uredbi Europske unije kojima se uređivalo:

- područje organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1234/2007 od 22. listopada 2007. godine, o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim odredbama za pojedine poljoprivredne proizvode;
- mjere informiranja i promocije poljoprivrednih proizvoda u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 3/2008;
- opća pravila o određivanju, opisivanju i prezentiranju aromatiziranih vina, aromatiziranih pića na bazi vina i aromatiziranih koktela na bazi vina u skladu s Uredbom Vijeća (EEZ) br. 1601/91 od 10. lipnja 1991. o utvrđivanju općih pravila o određivanju, opisivanju i prezentiranju aromatiziranih vina, aromatiziranih pića na bazi vina i aromatiziranih koktela na bazi vina;
- pravila o jakim alkoholnim pićima u skladu s Uredbom Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 110/2008.

Time je osigurana primjena i preuzet znatan broj uredbi Europske unije. Stoga je tim zakonom bilo uređeno široko područje organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebne mjere i pravila vezana za tržište poljoprivrednih proizvoda te pitanje promocije i informiranja i jakih alkoholnih pića i pravila o aromatiziranim vinima, aromatiziranim pićima na bazi vina i aromatiziranim koktelima na bazi vina.

Međutim, u okviru reforme ZPP-a usvojena je i Uredba (EU) br. 1308/2013 vezana uz zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda, te se ovim Zakonom treba osigurati provedba ove Uredbe kao i provedba postojećih uredbi kojima se uređuje pitanje promocije i informiranja te pravila o jakim alkoholnim pićima. Stoga se Zakonom preuzima primjena mjera i pravila vezanih uz zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda kao sastavnog dijela ZPP-a koje obuhvaćaju mjere uređenja unutarnjeg tržišta, mjere trgovine s trećim zemljama, pravila tržišnog natjecanja i pravila o komunikaciji i izvješćivanju Europske komisije te sustav izvanrednih mjera. Nadalje, Zakonom mjere uređenja unutarnjeg tržišta obuhvaćaju mjere tržišnih intervencija te pravila koja se odnose na stavljanje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na tržište i pravila za organizacije proizvođača, udruženja organizacija proizvođača i sektorske organizacije. Mjere tržišnih intervencija se provode primjenom mjera javnih intervencija i privatnog skladištenja, posebnih programa potpore.

Zakonom se propisuje da se pravila za stavljanje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na tržište odnose na sektor maslina i maslinovog ulja, voća i povrća, prerađenih proizvoda voća i povrća, banana, živog bilja, jaja, mesa peradi, mazivih masti namijenjenih prehrani ljudi i hmelja te propisuje posebna pravila za sektor šećera, vina i mlijeka te mliječnih proizvoda. Osim toga, ovim se Zakonom osigurava provedba odredbi Uredbe (EU) br. 1308/2013 kojima je utvrđeno obavljanje službene kontrole kod stavljanja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na tržište na temelju Uredba (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenim kontrolama koje se provode radi provjeravanja poštivanja propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i dobrobiti životinja (SL L 165, 30. 4. 2004.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 882/2004).

Ovim se Zakonom osigurava provedba odredbi Uredbe (EU) br. 1308/2013 kojima se propisuju određena pravila o jakim alkoholnim pićima utvrđena Uredbom (EZ) br. 110/2008. Mjere koje se primjenjuju na jaka alkoholna pića trebale bi doprinijeti postizanju visoke razine zaštite potrošača, sprječavanju obmanjivanja te ostvarivanju transparentnosti tržišta i poštenog tržišnog natjecanja. Osim toga, ovim se Zakonom uređuje provedba odredbi Uredbe (EU) br. 1308/2013 kojima je utvrđeno obavljanje službene kontrole sustava pravila o jakim alkoholnim pićima na temelju Uredbe (EZ) 882/2004.

Odredbama ovoga Zakona uređuje se provedba mjera informiranja i promocije poljoprivrednih proizvoda propisana Uredbom (EZ) br. 3/2008. Naime, provedba ove Uredbe uređena je Zakonom o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim uz tržište poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, br. 82/2013 i 14/2014).

Zakonom se propisuju i pravila vezana uz provedbu mjera državne potpore, njihova usklađenost s Programom i odredbama ovoga Zakona te pravilima Europske unije o državnim potporama. Europska komisija, sukladno članku 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), u suradnji s državama članicama, nadgleda sve sustave državnih potpora u državama članicama i odlučuje da li je plan državnih potpora sukladan s unutarnjim tržištem. Budući da se pristupanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji počela izravno primjenjivati i Uredba Vijeća EZ br. 659/1999 (Opća uredba o državnim potporama u Europskoj Uniji) Zakonom se utvrđuje nadležnost Ministarstva za sustav državnih potpora u poljoprivredi, definiraju davatelji i korisnici državne potpore. Ujedno se ministru daje ovlast da sadržaj, oblik i način dostave prijedloga državnih potpora, postupak donošenja mišljenja o usklađenosti s odgovarajućim uredbama Europske unije, način i rokove za prijavu Europskoj komisiji, postupak prijave i način dostavljanja podataka od strane davatelja državnih potpora, sadržaj i način vođenja Registra državnih potpora i druga pitanja vezana uz državnu potporu propiše pravilnikom.

Zakona o poljoprivredi (Narodne novine, br. 149/2009, 127/2010, 50/2012, 120/2012 i 148/2013) bila je propisana mogućnost prodaje vlastitih poljoprivrednih proizvoda te obavljanja dopunskih djelatnosti na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu. Međutim, tek su 2014. godine stvoreni uvjeti za provedbu ovih odredbi objavom dvaju Pravilnika: Pravilnik o prodaji vlastitih poljoprivrednih proizvoda proizvedenih na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (Narodne novine, broj 76/2014) i Pravilnik o dopunskim djelatnostima na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima (Narodne novine, broj 76/2014). Ovim Zakonom se postojeće odredbe jasnije propisuju.

Područje standarda kvalitete hrane i hrane za životinje uređeno je člancima 23. i 24. Zakona o hrani (Narodne novine, br. 81/2013 i 14/2014). Standardi kvalitete su usklađeni s odgovarajućim propisima Europske Unije ili su propisani na nacionalnoj razini uvažavajući odredbe članaka 34. – 36. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Navedenim pravilnicima

propisani su klasifikacija, kategorizacija i nazivi hrane, fizikalna, određena kemijska, fizikalno-kemijska i senzorska svojstva te sastav hrane, fizikalno-kemijska i senzorska svojstva sirovina te vrsta i količina sirovina, dodataka i drugih tvari koje se upotrebljavaju u proizvodnji i preradi hrane, dodatni zahtjevi označivanja hrane, za pojedinu hranu analitičke metode sukladno propisima Europske unije za potrebe kontrole standarda kvalitete, postupke koje je potrebno provesti prije stavljanja te hrane na tržište, dopuštene tehnološke postupke i dr.

Ovim se Zakonom zbog jasnijeg određivanja razlika između tržišnih standarda, standarda kvalitete i sustava kvalitete osigurava provedba odredbi vezanih uz standarde kvalitete hrane i hrane za životinje propisane Zakonom o hrani (Narodne novine, br. 81/2013 i 14/2014).

Odredbama ovoga Zakona po prvi se puta u Republici Hrvatskoj daje osnova za uspostavu sustava doniranja hrane i hrane za životinje s ciljem sprječavanja uništavanja velikih količina hrane, zaštite okoliša i pomoći socijalno ugroženima i osobama pogođenim elementarnim nepogodama i prirodnim katastrofama. Ujedno se propisuju uvjeti koje hrana mora zadovoljiti da bi se mogla donirati, a to je njena zdravstvena sigurnost i zdravstvena ispravnost, kao i odgovornosti subjekata u poslovanju s hranom koji sudjeluju u lancu doniranja hrane te daje ovlast ministru da detaljne uvjete, kriterije i načine doniranja hrane i hrane za životinje propiše pravilnikom.

Područje ekološke proizvodnje u Republici Hrvatskoj uređeno je Zakonom o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda (Narodne novine, broj 80/2013 i 14/2014) kojim je implementirana Uredba Vijeća (EZ) br. 834/2007 od 28. lipnja 2007. o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda i kojom se opoziva Uredba (EEZ-a) br. 2092/91, (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ-a) br. 834/2007). Na temelju Zakona donesen je Pravilnik o ekološkoj proizvodnji (Narodne novine, broj 86/2013). Ekološka proizvodnja je cjeloviti sustav upravljanja poljoprivrednim gospodarstvom i proizvodnja hrane koja udružuje ekološki najprihvatljivije postupke, visoku razinu bioraznolikosti, očuvanje prirodnih bogatstava, primjenu visokih standarda za dobrobit životinja i proizvodni postupak u skladu sa sklonostima određenih potrošača prema proizvodima koji se proizvode korištenjem prirodnih tvari i postupaka. Postupak ekološke proizvodnje stoga u društvu ima dvostruku ulogu, u kojem s jedne strane osigurava određeno tržište koje odgovara na zahtjev potrošača za ekološkim proizvodima, a s druge strane isporučuje javna dobra doprinoseći zaštiti okoliša i dobrobiti životinja, kao i ruralnom razvoju. Interes za ekološku proizvodnju u znatnom je porastu, tijekom 2013. godine ukupno je registrirano 1609 proizvođača i 40.640 ha poljoprivrednih površina.

Područje integrirane proizvodnje u Republici Hrvatskoj uređeno je Zakonom o poljoprivredi (Narodne novine, br. 149/2009, 127/2010, 50/2012, 120/2012 i 148/2013). Na temelju Zakona donesen je Pravilnik o integriranoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, br. 137/2012 i 59/2014). Integrirana proizvodnja obuhvaća proizvodnju poljoprivrednog bilja prema posebnim uvjetima koji podrazumijevaju uravnoteženu primjenu agrotehničkih mjera uz uvažavanje ekonomskih, ekoloških i toksikoloških čimbenika pri čemu se kod jednakog ekonomskog učinka prednost daje ekološki i toksikološki prihvatljivijim mjerama. Integrirana proizvodnja omogućuje poljoprivrednom proizvođaču kontinuiranu biljnu proizvodnju u suglasju s prirodom, a potrošaču osigurava kvalitetne proizvode. Od početka razvoja integrirane proizvodnje, odnosno od 2010. godine registrirano je 740 poljoprivrednih proizvođača i 96.986 ha poljoprivrednih površina.

Ovim se Zakonom preuzimaju postojeće odredbe vezane uz ekološku i integriranu proizvodnju kako bi se objedinili i ti sustavi kvalitete u jedan zakonodavni okvir. Osim toga propisuju se zadaće nadležnog i provedbenog tijela, načini i uvjeti za upis u Upisnik subjekata u

ekološkoj proizvodnji, Upisnik kontrolnih tijela, Upisnik proizvođača u integriranoj proizvodnji. Ovim Zakonom također se uređuje osnivanje Povjerenstva za ekološku proizvodnju u svrhu praćenja razvoja ekološke proizvodnje te davanja stručnih prijedloga i mišljenja. Predloženim Zakonom određuje se Savjetodavna služba kao Nadzorno tijelo za provođenje stručnog nadzora nad integriranom proizvodnjom. Također se uređuje donošenje tehnoloških uputa koje predstavljaju detaljan opis agrotehničkih postupaka za pojedina područja integrirane proizvodnje. Osim toga, uređuje se uporaba nacionalnog znaka ekološkog proizvoda. Pristupanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji ekološki proizvodi moraju biti označeni znakom ekološkog proizvoda Europske unije, međutim dozvoljena je uporaba i nacionalnog znaka.

Sustavi kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda uređeni su Zakon o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (Narodne novine, br. 80/2013 i 14/2014). Novom Uredbom (EU) br. 1308/2013 poziva se na odredbe iz Uredbe (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode. Stoga se ovim Zakonom uređuju sustavi kvalitete, odnosno registracije i zaštite naziva poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda s oznakom izvornosti, oznakom zemljopisnog podrijetla i oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta. Zakonom je propisan nacionalni postupak zaštite proizvoda, službene kontrole na temelju Uredbe (EZ) br. 882/2004, provedba postupka potvrđivanja sukladnosti proizvoda sa specifikacijom, ovlaštavanje kontrolnih tijela koja provode isti, prijelazna nacionalna zaštita te izgled i način korištenja nacionalnog znaka, podnošenje zahtjeva za registraciju naziva proizvoda na razini Europske unije, pravila izmjene Specifikacije proizvoda koji su registrirani na razini Europske unije, poništenje oznaka registriranih na razini, povlačenja zahtjeva za registraciju. Zakonom se također uvode temelji za uspostavu sustava Europske unije i nacionalnih neobaveznih izraza kvalitete i priznavanje dobrovoljnih shema kvalitete te se daje temelj za detaljnije uređivanje u području sustava kvalitete: oznaka, neobaveznih izraza kvalitete i dobrovoljnih shema kvalitete.

Odredbama ovoga Zakona preuzimaju se odredbe članka 4. stavka 3. podstavka 12. i članka 24. stavka 1. podstavaka 38., 42., i 43. Zakona o hrani (Narodne novine, br. 81/2013 i 14/2014) vezane uz prirodne mineralne i prirodne izvorske vode. Ovim Zakonom propisuje se postupak priznavanja prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda te zadaće nadležnog tijela vezane uz prirodne mineralne i prirodne izvorske vode.

Zakonom se na jednom mjestu daje pregled javnih službi na području poljoprivrede, njihove obveze, oblici djelovanja, financiranje javnih službi, način određivanja cijena usluga javne službe te donošenje programa rada, ustanove u poljoprivredi te osnivanje Strukovnih komora na području poljoprivrede i prehrambene industrije (Hrvatska agronomska komora i Hrvatska komora prehrambenih tehnologa, biotehnologa i nutricionista). Ujedno se Zakonom daje definicija područja javnih službi te propisuju stručni poslovi u području:

- savjetodavne djelatnosti u poljoprivredi, ruralnom razvoju, ribarstvu te unaprjeđenju gospodarstva u šumama i šumskim zemljištima šumoposjednika,
- zaštite bilja, vinogradarstvu, vinarstvu, voćarstvu, sjemenarstvu i rasadničarstvu,
- stočarstva,
- poljoprivrednog zemljišta,
- sigurnosti hrane i hrane za životinje.

Postojeće odredbe iz Zakona o poljoprivredi (Narodne novine, br. 149/2009, 127/2010, 50/2012, 120/2012 i 148/2013) vezane uz istraživački rad preuzimaju se ovim Zakonom. U cilju poticanja razvojnih i primijenjenih istraživanja u poljoprivredi i ruralnim područjima u Ministarstvu djeluje Vijeće za istraživanja u poljoprivredi. Ministarstvo samostalno ili u suradnji s nadležnim ministarstvima financira ili sufinancira istraživačke i razvojne projekte te istraživačku i razvojnu infrastrukturu. Sastav članova Vijeća nije promijenjen u odnosu na prethodni Zakon.

Ovim Zakonom objedinjavaju se odredbe vezane uz vođenje različitih baza podataka. Između ostalog uređuje se provedba Uredbe Vijeća (EZ) br. 1217/2009 od 30. studenoga 2009. o uspostavi sustava za prikupljanje knjigovodstvenih podataka o prihodima i poslovnim aktivnostima poljoprivrednih gospodarstava u Europskoj zajednici (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 1217/2009) čija je provedba uređena postojećim Zakonom o poljoprivredi (Narodne novine, br. 149/2009, 127/2010, 50/2012, 120/2012 i 148/2013). Osim toga, preuzimaju se i postojeće odredbe iz Zakona o poljoprivredi (Narodne novine, br. 149/2009, 127/2010, 50/2012, 120/2012 i 148/2013) vezane uz djelovanje Poljoprivrednog informacijskog centra (PIC-a) i Tržišnog cjenovnog informacijskog sustava (TISUP-a) koji prikuplja i obrađuje podatke o cijenama i količinama određenih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i određenih poljoprivrednih inputa s domaćeg reprezentativnog tržišta, obavlja kontrolu podataka te izvješćuje o cijenama za nacionalne i potrebe Europske komisije. Zbog dinamike raspoloživosti podataka statističkih istraživanja Zakonom se produžuje rok za objavu Godišnjeg izvješća o stanju poljoprivrede u prethodnoj kalendarskoj godini (Zeleno izvješće). Zeleno izvješće donosi Ministarstvo do 15. prosinca, a objavljuje ga na internetskim stranicama Ministarstva.

Zakonom se preuzimaju i odredbe Zakona o posebnim uvjetima za stavljanje brašna na tržište (Narodne novine, br. 48/2004, 130/2004, 140/2005, 143/2005, 83/2009, 93/2013 i 14/2014) vezane uz vođenje evidencija o proizvodnji i prometu brašna.

Odredbama ovoga Zakona preuzimaju se postojeće odredbe iz Zakona o poljoprivredi (Narodne novine, br. 149/2009, 127/2010, 120/2012, 148/2013), Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/2010, 127/2010, 124/2011 i 50/2012), Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 120/2012 i 136/2012) i Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 80/2013, 41/2014 i 107/2014), a vezano uz administrativnu kontrolu i kontrolu na terenu.

Zakonom se preuzimaju postojeće odredbe iz Zakona o inspekcijama u poljoprivredi (Narodne novine, broj 93/2013) te objedinjava inspekcija na području poljoprivrede u poljoprivrednu inspekciju.

c) Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteci

Osnovna namjera donošenja ovoga Zakona je prilagodba novonastalim promjenama temeljenim na završenoj reformi ZPP-a za programsko-financijsko razdoblje 2014.-2020. te prilagodbi nacionalnog zakonodavstva. Istodobno se želi osigurati konzistentnost pravnog okvira kojim se u najširem smislu uređuje područje poljoprivrede i poljoprivredne politike.

Provedbom uredbi iz članka 1. ovoga Zakona osigurava se nastavak primjene Zajedničke poljoprivredne politike u području:

- provedbe mjera ruralnog razvoja,
- izravnih potpora,
- zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda,

- provedbe mjera informiranja i promocije za poljoprivredne proizvode,
- provedbe sustava pravila za jaka alkoholna pića,
- provedbe pravila vezanih uz državnu potporu,
- prodaje vlastitih poljoprivrednih proizvoda i dopunskih djelatnosti na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima,
- primjene standarda kvalitete za hranu i hranu za životinje,
- provedbe ekološke i integrirane proizvodnje,
- provedbe sustava kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i priznavanja prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda,
- upravljanja i vođenja baza podataka iz područja poljoprivrede,
- administrativne kontrole i kontrole na terenu,
- upravnog i inspeksijskog nadzora te provedbe službenih kontrola.

S obzirom na činjenicu da navedene uredbe daju mogućnost donošenja nacionalnih propisa za pojedina pitanja koja nisu istima regulirana, Zakonom se daje temelj za donošenje pravilnika, napatuka i naredbi kao i odluka, a u skladu s odredbama navedenih propisa Europske unije. Zakonom je također dan temelj za donošenje uredbi, programa i strategija koje će biti potrebno donijeti za provedbu pravno obvezujućih akata Europske unije.

S danom stupanja na snagu Zakona prestaju važiti odredbe:

- Zakona o poljoprivredi (Narodne novine, br. 149/2009, 127/2010, 50/2012, 120/2012 i 148/2013),
- Zakona o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, br. 82/2013 i 14/2014), osim odredbi članka 1., članka 3., članka 4., članka 8. stavka 2. alineja 2., 3., 4. i 5. i stavaka 4. i 5., članka 13. stavaka 2., 3. i 4., članaka 16., 18., 19., 24. do 36. u dijelu provedbe Uredbe (EU) br. 1308/2013 vezano za odredbe o proizvodnim pravilima u sektoru vina, označavanje i prezentiranje proizvoda u sektoru vina, oznaka izvornosti, oznake zemljopisnog podrijetla i tradicionalnih izraza u sektoru vina i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1601/91 od 10. lipnja 1991. o utvrđivanju općih pravila o određivanju, opisivanju i prezentiranju aromatiziranih vina, aromatiziranih pića na bazi vina i aromatiziranih koktela na bazi vina (SL L 149, 14.6.1991.), te propisa Vijeća i Europske komisije kojima se detaljnije uređuje provođenje Uredbe o aromatiziranim vinima. Zakonodavstvo u području vina sada je uređeno dijelom Zakonom o vinu (Narodne novine, br. 96/2003, 55/2011 i 14/2014) i Zakonom o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, br. 82/2013 i 14/2014) obzirom da je Uredbom Vijeća (EU) br. 1234/2007 i novom Uredbom Vijeća (EU) br. 1308/2013 uređeno pitanje proizvodnje i stavljanja na tržište vina. Kako je u planu donošenje novog Zakona o vinu koji će objediniti područja koja su do sada bila uređena kroz Zakon o vinu i Zakon o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda do donošenja toga zakona ostavljaju se na snazi odredbe Zakona o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, br. 82/2013 i 14/2014) u dijelu koje uređuje proizvodna pravila u sektoru vina, označavanje i prezentiranje proizvoda u sektoru vina, oznaka izvornosti, oznake zemljopisnog podrijetla i tradicionalnih izraza u sektoru vina i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1601/91 od 10. lipnja 1991. o utvrđivanju općih pravila o određivanju, opisivanju i prezentiranju aromatiziranih vina, aromatiziranih pića na bazi vina i aromatiziranih koktela na bazi vina (SL L 149, 14.6.1991.),

- Zakona o hrani (Narodne novine, br. 81/2013 i 14/2104) i to članci 23. i 24. te članak 34. stavak 1. alineje 37. i 40. po pitanju standarda kvalitete za hranu kao i članka 4. stavka 3. alineje 12. i članka 24. stavka 1. alineje 38., 42., i 43. po pitanju priznavanja prirodnih mineralnih voda i prirodnih izvorskih voda,
- Zakona o stočarstvu (Narodne novine, br. 70/97, 36/98, 151/2003, 132/2006 i 14/2014) i to članci 35., 36., 37. te članak 49c. točka 14, članak 61. stavak 1. točka 11. po pitanju standarda kvalitete za hrane za životinje,
- Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda (Narodne novine, br. 80/2013 i 14/2014),
- Zakona o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (Narodne novine, br. 80/2013 i 14/2014),
- Zakona o posebnim uvjetima za stavljanje brašna na tržište (Narodne novine, br. 48/2004, 130/2004, 140/2005, 143/2005, 83/2009, 93/2013 i 14/2014),
- Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 80/2013, 41/2014 i 107/2014),
- Zakona o inspekcijama u poljoprivredi (Narodne novine, broj 93/2013).

Nova područja koja se uređuju ovim Zakonom, a koja nisu bila propisana:

Donošenjem Zakona i pravilnika uspostaviti će se sustav doniranja hrane i hrane za životinje u smislu propisivanja uvjeta i kriterija.

Zakonom se na jednom mjestu daje pregled javnih službi na području poljoprivrede, njihove obveze, oblici djelovanja, financiranje javnih službi, način određivanja cijena usluga javne službe te donošenje programa rada, ustanove u poljoprivredi te osnivanje Strukovnih komora na području poljoprivrede i prehrambene industrije (Hrvatska agronomska komora i Hrvatska komora prehrambenih tehnologa, biotehnologa i nutricionista).

Ovim se Zakonom objedinjavaju odredbe vezane uz vođenje različitih baza podataka koje su do sada bile propisane različitim propisima, a sada se nalaze na jednom mjestu.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona osigurana su sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske u razdoblju od 2015. godine kroz odgovarajuće proračunske stavke Ministarstva poljoprivrede namijenjene provedbi pojedinih mjera.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Na temelju članka 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013) predlaže se donošenje Zakona o poljoprivredi po hitnom postupku zbog potrebe usklađenja nacionalnog zakonodavstva s novim propisima Europske unije donesenim koncem prošle godine u okviru reforme Zajedničke poljoprivredne politike za novo programsko-financijsko razdoblje 2014.-2020. godine.

Reforma Zajedničke poljoprivredne politike početi će se primjenjivati od 1. siječnja 2015. godine.

Da bi to bilo moguće posebice u području izravnih potpora svaka država članica trebala je temeljem donesenih uredbi oblikovati svoje nacionalne programe izravnih plaćanja odabirom ponuđenih opcija o načinu provedbe izravnih plaćanja i strukturi financijske omotnice za izravna plaćanja te o tome obavijestiti Europsku komisiju do 1. kolovoza 2014. godine. Vlada Republike

Hrvatske je 23. srpnja 2014. godine donijela Odluku o prihvaćanju Reforme zajedničke poljoprivredne politike - Hrvatski model izravnih plaćanja u programsko-financijskom razdoblju 2015.-2020. godine. Sukladno Odluci Vlade Republike Hrvatske o odabranim opcijama Ministarstvo poljoprivrede je obavijestilo Europsku komisiju 30. srpnja 2014. godine.

Donošenje ovoga Zakona predlaže se po hitnom postupku radi:

- provedbe programa izravnih plaćanja od 1. siječnja 2015. godine sukladno utvrđenom Hrvatskom modelu izravnih plaćanja u programsko-financijskom razdoblju 2015.-2020. godine,
- provedbe Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. do 2020. godine,
- provedbe zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda,
- pravovremene administrativne i tehničke pripreme Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju za primjenu novog programa izravnih plaćanja.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POLJOPRIVREDI**GLAVA I. OPĆE ODREDBE***Sadržaj Zakona***Članak 1.**

(1) Ovim se Zakonom određuju ciljevi i mjere poljoprivredne politike, pravila vezana uz zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda, mjere informiranja i promocije, pravila o jakim alkoholnim pićima, prikupljanje podataka i izvješćivanje o cijenama poljoprivrednih proizvoda, izravna plaćanja, državna potpora, prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda i dopunske djelatnosti, standardi kvalitete za hranu, doniranje hrane, ekološka i integrirana proizvodnja, sustavi kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, javne službe na području poljoprivrede, istraživački rad, obrazovanje te razvojno-stručni poslovi, baze podataka, uvjeti za proizvodnju i stavljanje brašna na tržište, sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka, administrativna kontrola i kontrola na terenu te upravni i inspekcijski nadzor.

(2) Ovim se Zakonom uređuje provedba:

1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 od 28. lipnja 2007. o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda i stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 2092/91 (SL L 189, 20.07.2007), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Vijeća (EU) br. 517/2013 od 13. svibnja 2013. o prilagodbi određenih uredaba i odluka u područjima slobodnog kretanja robe, slobode kretanja osoba, prava poduzeća, politike tržišnog natjecanja, poljoprivrede, sigurnosti hrane, veterinarstva i fitosanitarne politike, prometne politike, energetike, poreza, statistike, transeuropskih mreža, pravosuđa i temeljnih prava, pravde, slobode i sigurnosti, okoliša, carinske unije, vanjskih odnosa, vanjske, sigurnosne i obrambene politike i institucija zbog pristupanja Republike Hrvatske (SL L 158, 10.6.2013.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 834/2007),

2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 3/2008 od 17. prosinca 2007. o informiranju i promotivnim mjerama za poljoprivredne proizvode na unutarnjem tržištu i u trećim zemljama (SL L 3, 5.1.2008), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 153/2009 od 19. veljače 2009. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 3/2008 o informiranju i promotivnim mjerama za poljoprivredne proizvode na unutarnjem tržištu i u trećim zemljama (SL L 51, 24.2.2009.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 3/2008),

3. Uredbe (EZ) br. 110/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označavanju i zaštiti zemljopisnih oznaka jakih alkoholnih pića te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ-a) br. 1576/89 (SL L 39, 13. 02. 2008), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Komisije (EU) br. 426/2014 od 25. travnja 2014. o izmjeni Priloga II. Uredbe (EZ) br. 110/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označavanju i zaštiti zemljopisnih oznaka jakih alkoholnih pića (SL L 125, 26.4.2014.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 110/2008),

4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1217/2009 od 30. studenoga 2009. o uspostavi sustava za prikupljanje knjigovodstvenih podataka o prihodima i poslovnim aktivnostima poljoprivrednih gospodarstava u Europskoj zajednici (SL L 328, 15.12.2009.) kako je posljednji put izmijenjena

Uredbom (EU) br. 1318/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1217/2009 o uspostavi sustava za prikupljanje knjigovodstvenih podataka o prihodima i poslovnim aktivnostima poljoprivrednih gospodarstava u Europskoj zajednici (SL L 340, 17.12.2013.) (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 1217/2009),

5. Uredbe Komisije (EU) br. 115/2010 od 9. veljače 2010. o utvrđivanju uvjeta za korištenje aktivnog aluminijevog oksida za uklanjanje fluorida iz prirodnih mineralnih voda i izvorskih voda (SL L 37, 10. 2. 2010.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 115/2010),

6. Uredbe (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode (SL L 343, 14.12.2012), (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1151/2012),

7. Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednoga fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005 (SL L 347, 20. 12. 2013), (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1305/2013),

8. Uredba (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) br. 485/2008 (SL L 347, 20. 12. 2013), (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1306/2013),

9. Uredba (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 (SL L 347, 20. 12. 2013), (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1307/2013),

10. Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) br. 1310/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju određenih prijelaznih odredaba o potpori ruralnom razvoju Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i o izmjenama Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu sredstava i njihove raspodjele za godinu 2014. i o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 i uredbi (EU) br. 1307/2013, (EU) br. 1306/2013 i (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu njihove primjene u godini 2014. (SL L 347, 20.12.2013.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1308/2013).

(3) Odredbe ovoga Zakona ne dovode u pitanje odredbe posebnih propisa o veterinarstvu te sigurnosti hrane i hrane za životinje.

Pojmovi

Članak 2.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *Poljoprivrednik* je fizička ili pravna osoba ili skupina fizičkih ili pravnih osoba koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost na poljoprivrednom gospodarstvu.

2. *Poljoprivredno gospodarstvo* čine sve proizvodne jedinice na kojima se obavlja poljoprivredna aktivnost i kojima upravlja poljoprivrednik, a koje se nalaze na teritoriju Republike Hrvatske.

3. *Poljoprivredna djelatnost* obuhvaća bilinogojstvo, stočarstvo i s njima povezane uslužne djelatnosti, sukladno skupinama 01.1, 01.2, 01.3, 01.4, 01.5 i 01.6 Nacionalne klasifikacije djelatnosti.

4. *Doniranje hrane* je davanje hrane i/ili hrane za životinje krajnjem primatelju u smislu ovoga Zakona bez ikakve naknade i usluge.

5. *Poljoprivredni proizvodi* jesu proizvodi bilinogojstva i stočarstva te proizvodi prvog stupnja njihove prerade. Popis poljoprivrednih proizvoda naveden je u Prilogu 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: UFEU).

6. *Prerađeni poljoprivredni proizvodi* jesu proizvodi dobiveni preradom poljoprivrednih proizvoda navedenih u Prilogu 1. UFEU-a. Popis prerađenih poljoprivrednih proizvoda naveden je u Prilogu II. Uredbe (EU) br. 510/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o utvrđivanju trgovinskih aranžmana primjenjivih na određenu robu dobivenu preradom poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbama Vijeća (EZ) br. 1216/2009 i (EZ) br. 614/2009.

7. *Službene kontrole* u smislu ovoga Zakona su službene kontrole koje se provode u skladu s Uredbom (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenim kontrolama koje se provode radi verifikacije postupanja u skladu s odredbama propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i dobrobiti životinja (SL L 165, 30. 4. 2004.), (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 882/2004).

8. *Integrirana proizvodnja poljoprivrednih proizvoda* (u daljnjem tekstu: integrirana proizvodnja) podrazumijeva uravnoteženu primjenu agrotehničkih mjera uz uvažavanje ekonomskih, ekoloških i toksikoloških čimbenika pri čemu se kod jednakog ekonomskog učinka prednost daje ekološki i toksikološki prihvatljivim mjerama i doprinosi ublažavanju i prilagodbi klimatskim promjenama i bioraznolikosti.

9. *Proizvođač u integriranoj proizvodnji* jest pravna ili fizička osoba koja proizvodi proizvode po principima integrirane proizvodnje sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, a koja je upisana u Upisnik proizvođača u integriranoj proizvodnji.

10. *Poljoprivredni proizvod iz integrirane proizvodnje* (u daljnjem tekstu: integrirani proizvod) jest svaki poljoprivredni proizvod proizveden i označen sukladno propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i odredbama propisa o informiranju potrošača o hrani.

11. *Brašno* je proizvod dobiven mljevenjem pšenice, raži i kukuruza te drugih žitarica, a namijenjeno je ljudskoj prehrani. Pojam brašno obuhvaća i namjenske smjese i koncentrate koji u svom sastavu imaju više od 10% pšeničnog, raženog ili kukuruznog brašna.

12. *Stavljanje brašna* na tržište podrazumijeva prodaju, prijevoz, skladištenje i čuvanje radi prodaje te bilo koji oblik razmjene ili ustupanja brašna uz naknadu ili bez naknade, isporuku brašna za uslugu mljevenja pšenice, raži i kukuruza, vlastitu preradu te uvoz i izvoz brašna.

13. *Proizvođač brašna* je pravna ili fizička osoba registrirana za tu djelatnost u Republici Hrvatskoj koja prva stavlja brašno na tržište (proizvođač, vlasnik brašna iz uslužne meljave ako ga koristi za daljnju proizvodnju) i dužan je osigurati sljedivost proizvoda u skladu s važećim propisima o hrani i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Ostali pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u uredbama iz članka 1. ovoga Zakona.

Ciljevi poljoprivredne politike

Članak 3.

Za ostvarivanje održivog razvoja poljoprivrede te njene gospodarske, ekološke i društvene uloge, ciljevi poljoprivredne politike u Republici Hrvatskoj su:

- stabilna proizvodnja sigurne, visoko kvalitetne i cjenovno prihvatljivije hrane kao i osiguranje prehrambene sigurnosti uz višu razinu samodostatnosti;
- trajno povećanje konkurentnosti poljoprivrede između ostalog i kroz višenamjensku i tehnološki inovativnu i otpornu na klimatske promjene poljoprivrednu proizvodnju te tehnološki moderniziranu prehrambenu industriju;
- očuvanje naselja i krajolika te razvoj ruralnih područja;
- osiguranje zadovoljavajuće razine dohotka poljoprivrednih gospodarstava i
- održivo upravljanje prirodnim potencijalima i klimatskim promjenama uz provedbu načela zaštite okoliša i prirode te očuvanje genetskih izvora.

Okvir za provedbu mjera poljoprivredne politike

Članak 4.

(1) Strateške smjernice razvoja hrvatske poljoprivrede, prehrambene industrije i ruralnih područja za sedmogodišnje razdoblje određuju ciljeve, analizu stanja, prioritete te mjere s načelima i mehanizmima djelovanja.

(2) Hrvatski sabor donosi Strateške smjernice iz stavka 1. ovoga članka na prijedlog Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada).

(3) Vlada donosi programske dokumente za provedbu Strateških smjernica iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

Mjere poljoprivredne politike i načela

Članak 5.

(1) Mjere poljoprivredne politike su:

- mjere ruralnoga razvoja,
- izravna potpora,
- mjere i pravila vezana uz zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda,

- mjere zemljišne politike,
- druge mjere kojima se ostvaruju ciljevi poljoprivredne politike iz članka 3. ovoga Zakona.

(2) Mjere poljoprivredne politike trebaju biti međusobno sukladne te se provode u skladu s načelima neutralnosti, jednakosti i ravnopravnosti.

Održivi razvoj poljoprivrede

Članak 6.

(1) Mjere poljoprivredne politike trebaju biti usmjerene prije svega na održivi razvoj poljoprivrede koji osigurava ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama, dobro upravljanje zemljištem koji osigurava očuvanje bioraznolikosti faune i flore, zaštitu tla te njegove plodnosti, kao i prirodnih uvjeta za život u tlu, vodi i zraku.

(2) Održivi razvoj poljoprivrede promiče se jačanjem ekološki osviještenog pristupa gospodarenju prirodnim resursima, primjenom dobre poljoprivredne prakse, provođenjem razvojnih i primijenjenih istraživanja, suradnjom sa stručnim i znanstvenim ustanovama u poljoprivredi te uspostavom i funkcioniranjem javnih službi u poljoprivredi.

Financiranje mjera poljoprivredne politike

Članak 7.

(1) Mjere poljoprivredne politike financiraju se iz:

- državnog proračuna Republike Hrvatske,
- proračuna Europske unije; Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (u daljnjem tekstu: EFJP) i Europskog poljoprivrednoga fonda za ruralni razvoj (u daljnjem tekstu: EPFRR),
- proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- namjenskih donacija,
- ostalih izvora.

(2) Prilikom financiranja mjera poljoprivredne politike primjenjuje se načelo izbjegavanja dvostrukog financiranja sukladno članku 30. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

(3) Detaljne odredbe kojih se moraju pridržavati pravne i fizičke osobe u pogledu poštivanja odredbi o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike propisane su odredbama Uredbe (EZ) br. 1306/2013, propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar uz suglasnost ministra financija.

Provedbeni propisi

Članak 8.

(1) Vlada donosi strategije, programe, uredbe i odluke potrebne za provedbu ovoga Zakona i propisa Europske unije koji se odnose na sadržaj ovoga Zakona.

(2) Ministar poljoprivrede (u daljnjem tekstu: ministar) donosi pravilnike, naredbe i naputke za provedbu Uredbi iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona.

Nadležno i provedbeno tijelo

Članak 9.

(1) Nadležno tijelo za provedbu uredbi iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona je ministarstvo nadležno za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Iznimno u odnosu na:

- Uredbu (EU) br. 1306/2013, Ministarstvo je nadležno za provođenje naknadne kontrole velikih korisnika potpora svih mjera uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda, a nadležno tijelo za provedbu naknadnih kontrola velikih korisnika izvoznih potpora je Ministarstvo financija;
- Uredbu (EU) br. 1308/2013 u dijelu članaka 90., 189., 190., 194., 195. i 205., nadležno je Ministarstvo financija – Carinska uprava koja ova pravila provodi pri uvozu i izvozu prije postupka uvoznog, odnosno izvoznoga carinjenja;
- provedbu propisa iz članka 99. ovoga Zakona, koji uređuje prirodne mineralne i prirodne izvorske vode, vezano za provedbu dijela službenih kontrola nadležna je sanitarna inspekcija Ministarstva zdravlja.

(3) Provedbeno tijelo u smislu uredbi iz članaka 1. stavka 2. ovoga Zakona je Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Agencija za plaćanja).

(4) Za provedbu pojedinih stručnih poslova Ministarstva u cilju provedbe uredbi iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona, ministar može ovlastiti i druge pravne osobe s javnim ovlastima i javne ustanove.

GLAVA II. MJERE RURALNOGA RAZVOJA

Opće odredbe

Članak 10.

(1) Mjere ruralnoga razvoja usmjerene su na povećanje ekonomske učinkovitosti i unaprjeđenje konkurentnosti proizvodnje i prerade poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, okolišno prihvatljivu i energetske učinkovitu poljoprivrednu djelatnost, poboljšanje kvalitete života, očuvanje naseljenosti i unaprjeđenje gospodarskih djelatnosti u ruralnim područjima poštujući načela očuvanja i unaprjeđenja okoliša, krajobraza i bioraznolikosti.

(2) Mjere ruralnoga razvoja se mogu provoditi na nacionalnoj razini ili na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(3) Ministarstvo priprema Nacionalni Program ruralnog razvoja (u daljnjem tekstu: Program) za cijeli teritorij Republike Hrvatske.

(4) Ministarstvo priprema Program iz stavka 3. ovoga članka uzimajući u obzir prioritete Europske unije za ruralni razvoj te prilagođava zadane prioritete nacionalnom kontekstu i dopunjuje druge politike Europske unije.

- (5) IAKS mjere ruralnoga razvoja jesu mjere ruralnoga razvoja predviđene Programom iz stavka 3. ovoga članka koje se podnose na Jedinstvenom zahtjevu sukladno članku 21. ovoga Zakona.
- (6) Program iz stavka 3. ovoga članka donosi Vlada nakon odobrenja od strane Europske komisije.
- (7) Mjere ruralnoga razvoja financiraju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske i EPFRR-a.
- (8) Ministarstvo je upravljačko tijelo odgovorno za upravljanje Programom iz stavka 3. ovoga članka.
- (9) Način, uvjete, korisnike i postupak provedbe te financijska sredstva (alokaciju) pojedinih mjera ruralnog razvoja iz Programa propisat će ministar pravilnicima.
- (10) Iznimno od stavka 6. ovoga članka, a uz dozvolu tijela Europske komisije određene mjere ruralnog razvoja provodit će se i prije odobrenja Programa od strane Europske komisije.
- (11) U svrhu provođenja mjera iz stavka 10. ovoga članka ministar će donijeti pravilnike za provedbu tih mjera.

Dodatno nacionalno financiranje ruralnog razvoja

Članak 11.

- (1) Ministarstvo može predložiti dodatno nacionalno financiranje ruralnog razvoja koje nije obuhvaćeno Programom iz članka 10. ovoga Zakona.
- (2) Kod dodatnog nacionalnog financiranja iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo postupa u skladu s pravilima za državnu potporu iz članka 66. ovoga Zakona.
- (3) Sredstva za namjene iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske.
- (4) Potpora za mjeru organizacija manifestacija na području Republike Hrvatske dodjeljuje se za sljedeće kategorije manifestacija:
1. znanstveno-stručni skupovi, vezani uz područje šumarstva, vodnoga gospodarstva, lovstva, poljoprivrede, prerade, sigurnosti hrane i kvalitete proizvoda, očuvanja okoliša, bioraznolikosti i krajobraza, organizacije i poslovanja poljoprivrednih proizvođača te ruralnog razvoja,
  2. gospodarske manifestacije (sajmovi i izložbe), vezane uz poljoprivredu, preradu, prehranu i ruralni razvoj,
  3. lokalno-tradicijske manifestacije, vezane uz prezentaciju kulturne baštine, tradicijskih obrta i lokalnih proizvoda u naseljima do 10.000 stanovnika.
- (5) Način, postupak i uvjete provedbe mjere iz stavka 4. ovoga članka utvrdit će ministar pravilnikom.

(6) Maksimalna visina potpore za organizaciju manifestacija na području Republike Hrvatske utvrđena je u Dodatku 4. koji je prilog i sastavni dio ovoga Zakona.

Mjere ruralnoga razvoja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 12.

(1) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu provoditi mjere ruralnoga razvoja, pod uvjetom da su iste odobrene od strane Ministarstva i Europske komisije u skladu s pravilima za državnu potporu iz članka 66. ovoga Zakona.

(2) Sredstva za mjere iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u svom proračunu.

Korisnici

Članak 13.

(1) Korisnici mjera ruralnog razvoja određuju se Programom iz članka 10. ovoga Zakona.

(2) Korisnike mjera ruralnoga razvoja iz članka 12. ovoga Zakona određuju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prilikom podnošenja zahtjeva za odobrenjem mjera u skladu s pravilima za državnu potporu iz članka 66. ovoga Zakona.

(3) Korisnik mjera ruralnoga razvoja dužan je čuvati isprave na temelju kojih je ostvario potporu pet godina od završnog dana plaćanja korisniku.

Odluke

Članak 14.

(1) Agencija za plaćanja kao provedbeno tijelo u provedbi mjera ruralnoga razvoja donosi odluke i sklapa ugovore u svezi s pravima i obvezama korisnika iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona sukladno načinu i uvjetima utvrđenim člankom 10. stavkom 9. ovoga Zakona.

(2) Odluke iz stavka 1. ovoga članka nisu upravni akti.

(3) Na odluke iz stavka 2. ovoga članka korisnik ima pravo podnijeti prigovor Povjerenstvu za prigovore u Ministarstvu u roku od 8 dana od dana dostave odluke. Danom dostave odluke smatra se dan preuzimanja odluke sa zaštićene mrežne aplikacije – Agronet sustava.

GLAVA III. IZRAVNA POTPORA

Poglavlje A. Opće odredbe

Obuhvat izravne potpore

Članak 15.

(1) Izravna potpora u smislu ovoga Zakona sastoji se od:
1. programa izravnih plaćanja i

2. plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima.

(2) Odredbe ovoga Poglavlja kao i ostale odredbe koje se odnose na izravnu potporu u okviru ovoga Zakona primjenjuju se odgovarajuće i na IAKS mjere ruralnoga razvoja iz članka 10. stavka 5. ovoga Zakona.

Zadace nadležnog tijela

Članak 16.

- (1) Ministarstvo utvrđuje mjere i detaljne kriterije za provedbu izravne potpore.
- (2) O provedbi programa izravnih plaćanja Ministarstvo izvještava Europsku komisiju sukladno zahtjevima Uredbe (EU) br. 1307/2013 i Uredbe (EU) br. 1306/2013.

Zadace provedbenog tijela

Članak 17.

- (1) Agencija za plaćanja zaprima i obrađuje zahtjeve za potporom, kontrolira zadovoljenje uvjeta za ostvarivanje potpore te isplaćuje izravnu potporu koristeći integrirani administrativni kontrolni sustav (u daljnjem tekstu: IAKS) iz članka 20. ovoga Zakona.
- (2) Agencija za plaćanja dostavlja podatke Ministarstvu o aktivnostima vezanim uz provedbu izravne potpore iz ove Glave.
- (3) Agencija za plaćanja dostavlja potrebna izvješća i informacije Europskoj komisiji o provedbi programa izravnih plaćanja sukladno Uredbi (EU) br. 1307/2013 i Uredbi (EU) br. 1306/2013 te provedbenim i delegiranim uredbama donesenim na temelju njih.

Financiranje

Članak 18.

- (1) Program izravnih plaćanja u okviru Zajedničke poljoprivredne politike provodi se u skladu s odredbama o financiranju Uredbe (EU) br. 1306/2013.
- (2) Program izravnih plaćanja financira se sredstvima iz EFJP-a sukladno članku 17. Uredbe (EU) br. 1307/2013, te sredstvima državnog proračuna Republike Hrvatske za dopunska nacionalna izravna plaćanja u skladu s odredbama o financiranju Uredbe (EU) br. 1306/2013.
- (3) Godišnja nacionalna gornja granica za financiranje programa izravnih plaćanja iz sredstava EFJP-a utvrđena je sukladno članku 6. i Prilogu II. Uredbe (EU) br. 1307/2013.
- (4) Godišnja nacionalna gornja granica za financiranje dopunskih nacionalnih izravnih plaćanja iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske utvrđena je sukladno članku 19. i Prilogu VI. Uredbe (EU) br. 1307/2013.
- (5) Dopunska nacionalna izravna plaćanja iz stavka 4. ovoga članka financirati će se dodatno i iz EPFRR-a sukladno članku 40. Uredbe (EU) br. 1305/2013.

(6) U okviru mehanizma fleksibilnosti između stupova Zajedničke poljoprivredne politike prema članku 14. Uredbe (EU) br. 1307/2013, 15% programiranih sredstava Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj koristit će se za izravna plaćanja za razdoblje 2014.–2019., uz mogućnost izmjene navedenog udjela za 2018. i 2019. godinu.

(7) Financijsku strukturu omotnice za program izravnih plaćanja sukladno godišnjim nacionalnim gornjim granicama iz stavaka 3. i 4. ovoga članka, te planiranim sredstvima u državnom proračunu Republike Hrvatske uredbom će svake godine propisati Vlada.

(8) Planirani maksimalni udjeli alokacije sredstava unutar nacionalnih gornjih granica za financiranje pojedinih mjera unutar programa izravnih plaćanja utvrđeni su u Dodatku 1. koji je prilog i sastavni dio ovoga Zakona.

(9) Plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima financiraju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske, a maksimalni iznosi omotnice za pojedine sektore, koji predstavljaju godišnju gornju granicu za stvaranje obveza državnog proračuna Republike Hrvatske, propisani su u Dodatku 3. koji je prilog i sastavni dio ovoga Zakona.

Savjetovanje poljoprivrednika

Članak 19.

(1) Savjetodavne službe iz članka 110. ovoga Zakona provode savjetovanje poljoprivrednika u smislu članka 12. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

(2) Sustav savjetovanja u području javnog zdravlja, označavanja i registracije, hranidbe, uzgoja, upravljanja farmama, bioraznolikosti, zdravlja te dobrobiti životinja mogu provoditi i Hrvatska poljoprivredna agencija i veterinarske organizacije s javnim ovlastima, u skladu sa svojim nadležnostima.

(3) Sukladno članku 13. Uredbe (EU) br. 1306/2013 savjetodavna tijela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dužna su poštivati odredbe propisa o zaštiti osobnih podataka, te ne smiju osobne podatke o poljoprivrednicima koje su stekla savjetodavnim radom davati drugim osobama, izuzev slučajeva nepravilnosti i prekršaja utvrđenih tijekom obavljanja savjetodavnih aktivnosti, o kojima su dužna obavijestiti nadležnu inspekciju.

Integrirani administrativni kontrolni sustav

Članak 20.

- (1) U smislu članaka 68. do 74. Uredbe (EU) br. 1306/2013, IAKS sastoji se od:
- jedinstvene identifikacije korisnika izravne potpore i IAKS mjera ruralnoga razvoja koji podnose zahtjeve,
  - sustava za identifikaciju poljoprivrednih parcela i evidenciju uporabe poljoprivrednoga zemljišta u digitalnom grafičkom obliku (u daljnjem tekstu: ARKOD sustav),
  - sustava za identifikaciju i registraciju životinja sukladno propisima o veterinarstvu (u daljnjem tekstu: JRDŽ),
  - sustava za identifikaciju i registraciju prava na plaćanje,
  - sustava za podnošenje zahtjeva,
  - administrativne kontrole zahtjeva i
  - kontrole na terenu.

(2) Za identifikaciju korisnika iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka koriste se jedinstveni matični identifikacijski broj poljoprivrednika (u daljnjem tekstu: MIBPG) koji se dodjeljuje prilikom upisa u Upisnik poljoprivrednika i osobni identifikacijski broj (OIB) poljoprivrednika. Jednom korisniku može se dodijeliti samo jedan MIBPG.

Podnošenje jedinstvenog zahtjeva za izravnu potporu i IAKS mjere ruralnoga razvoja

Članak 21.

Jedinstveni zahtjev za izravnu potporu i IAKS mjere ruralnoga razvoja (u daljnjem tekstu: jedinstveni zahtjev) podnosi se u razdoblju od 1. ožujka do 15. svibnja godine za koju se traži potpora, uz iznimke koje će propisati ministar pravilnikom.

Višestruka sukladnost

Članak 22.

(1) Korisnici izravne potpore i IAKS mjera ruralnoga razvoja obvezni su na svim poljoprivrednim površinama koje koriste i koje obrađuju te za svu stoku koju drže bez obzira da li za isto traže potporu ili ne, poštivati pravila višestruke sukladnosti propisana člankom 93. i Dodatkom II. Uredbe (EU) br. 1306/2013 te pravila o višestrukoj sukladnosti koje će propisati ministar pravilnikom.

(2) Za nepoštivanje pravila iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe o primjeni administrativnih kazni iz članaka 97. i 99. Uredbe (EU) br. 1306/2013, a po rasporedu za Republiku Hrvatsku sukladno članku 98. iste Uredbe.

(3) Agencija za plaćanja provodi kontrolu ispunjavanja uvjeta višestruke sukladnosti koristeći postojeći administrativni i kontrolni sustav u smislu članka 96. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

Sustav kontrola i kazni

Članak 23.

(1) Administrativnu kontrolu i kontrolu na terenu izravne potpore i IAKS mjera ruralnoga razvoja iz jedinstvenog zahtjeva provodi Agencija za plaćanja sukladno članku 58. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

(2) Poslove kontrole na terenu Agencija za plaćanja može sklapanjem sporazuma ili ugovora povjeriti drugim pravnim osobama pazeći da se sklopljenim sporazumom ili ugovorom osigura provedba akreditacijskih kriterija Agencije za plaćanja.

(3) Poljoprivredni inspektor u provedbi inspeksijskoga nadzora, sukladno ovom Zakonu, sastavlja zapisnik o neudovoljavanju uvjeta za ostvarivanje izravne potpore/potpore za IAKS mjere ruralnoga razvoja kojeg dostavlja Agenciji za plaćanja u roku od 15 dana od dana donošenja.

(4) Zapisnik iz stavka 3. ovoga članka Agencija za plaćanja koristi kao pravovaljani izvještaj o kontroli na terenu.

(5) U slučajevima kada korisnik ne udovolji uvjetima za ostvarivanje izravne potpore/potpore za IAKS mjere ruralnoga razvoja Agencija za plaćanja primjenjuje administrativne kazne sukladno članku 63. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

(6) Zapisnik iz stavka 3. ovoga članka sadrži minimalno sljedeće podatke:

- naziv i MIBPG nadziranog poljoprivrednika;
- datum i vrijeme obavljanja inspekcijskog nadzora;
- vrste potpore i pregledani Zahtjevi obuhvaćeni inspekcijskim nadzorom;
- nazočne osobe;
- identifikacijske brojeve pregledanih ARKOD parcela, prihvatljivu i neprihvatljivu površinu u hektarima za svaku nesukladnu ARKOD parcelu, jasan opis svake utvrđene nesukladnosti vezano za prihvatljivost za plaćanje i/ili ispunjavanje uvjeta višestruke sukladnosti;
- broj i vrstu nadzorom obuhvaćenih životinja, životni broj za svaku nadzorom obuhvaćenu životinju, rezultate nadzora s opisom utvrđenih nesukladnosti za svaku životinju pojedinačno vezano za prihvatljivost za plaćanje i/ili ispunjavanje uvjeta višestruke sukladnosti te posebna opažanja o pojedinačnim životinjama i/ili njihovim identifikacijskim oznakama;
- je li poljoprivrednik bio službeno unaprijed obaviješten o inspekcijskom nadzoru, a ako je bio obaviješten, kada je inspekcijski nadzor najavljen.

(7) Zapisnik o neudovoljavanju uvjeta za ostvarivanje izravne potpore ili potpore za IAKS mjere ruralnoga razvoja poljoprivredni inspektor u redovitom postupku dostavlja Agenciji za plaćanja do 15. lipnja naredne godine za koju je podnesen zahtjev, a iznimno u naknadno utvrđenim slučajevima i nakon tog datuma.

Obračun potpore

Članak 24.

(1) Agencija za plaćanja provodi obračun izravne potpore i IAKS mjera ruralnog razvoja po korisniku nakon provedenih svih propisanih uvjeta prihvatljivosti sukladno članku 74. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

(2) Agencija za plaćanja za svakog korisnika donosi odluku o ostvarivanju prava na potpore koju korisniku dostavlja preko zaštićene mrežne aplikacije – Agronet sustava najkasnije do 30. lipnja u godini nakon godine podnošenja zahtjeva.

(3) Na odluke iz stavka 2. ovoga članka korisnik ima pravo podnijeti prigovor Povjerenstvu za prigovore u Agenciji za plaćanja u roku od 30 dana od dana dostave odluke najkasnije do 30. srpnja u godini nakon godine podnošenja zahtjeva. Danom dostave odluke smatra se dan preuzimanja odluke sa zaštićene mrežne aplikacije – Agronet sustava

(4) Ministar nalogom Agenciji za plaćanja nalaže plaćanja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka sa specificiranim iznosima po pojedinim vrstama potpore iz ove Glave.

(5) Odluke iz stavka 2. ovoga članka nisu upravni akti.

Poglavlje B. Program izravnih plaćanja**Program izravnih plaćanja****Članak 25.**

(1) Sukladno članku 1. Uredbe (EU) br. 1307/2013 program izravnih plaćanja provodi se u okviru Zajedničke poljoprivredne politike, a u Republici Hrvatskoj sadrži sljedeće mjere:

1. osnovno plaćanje,
2. preraspodijeljeno plaćanje,
3. plaćanje za poljoprivredne prakse korisne za klimu i okoliš (u daljnjem tekstu: zeleno plaćanje),
4. plaćanje za mlade poljoprivrednike,
5. proizvodno vezanu potporu i
6. program za male poljoprivrednike.

(2) Za primjenu programa izravnih plaćanja čitav teritorij Republike Hrvatske smatra se jednom regijom.

(3) Način provedbe mjera iz stavka 1. ovoga članka te detaljne uvjete, kriterije i postupke za ostvarenje potpore propisat će ministar pravilnikom.

Definicije**Članak 26.**

(1) Definicije u smislu ovoga Poglavlja imaju jednako značenje kao definicije korištene u Uredbi (EU) br. 1307/2013 i Uredbi (EU) br. 1306/2013.

(2) Ostali pojmovi u smislu ove Glave imaju sljedeće značenje:

1. Poljoprivredna aktivnost iz članka 4. stavka 1.c Uredbe (EU) br. 1307/2013 obuhvaća podtočke i. i ii., dok se točka iii. ne primjenjuje.
2. Trajni travnjaci sukladno članku 4. Uredbe (EU) br. 1307/2013 obuhvaćaju površine:
  - a) na kojima se uzgajaju trave ili ostale travolike paše koje se zasijavaju prirodno ili putem uzgoja, a koje nisu uključene u plodored pet ili više godina;
  - b) na kojima se nalazi grmlje ili drveće koje se može upotrebljavati za ispašu, pod uvjetom da trave i ostala travolika paša prevladavaju;
  - c) na kojima tradicionalno ne prevladavaju trave i ostale travolike paše, ali koje se mogu upotrebljavati za ispašu koja čini dio uspostavljene lokalne prakse.

Posebna nacionalna rezerva za razminirano zemljište**Članak 27.**

(1) Posebna nacionalna rezerva za razminirano zemljište koristi se sukladno članku 20. Uredbe (EU) br. 1307/2013 za dodjelu prava na plaćanje korisnicima za prihvatljive razminirane poljoprivredne površine prijavljene u jedinstvenom zahtjevu, a koje su stavljene u poljoprivrednu funkciju tijekom prethodne kalendarske godine.

(2) Maksimalna visina omotnice za posebnu nacionalnu rezervu za razminirano zemljište utvrđena je u članku 20. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

Korisnik programa izravnih plaćanja

Članak 28.

(1) Korisnik programa izravnih plaćanja je aktivni poljoprivrednik u smislu članka 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013 čije je poljoprivredno gospodarstvo upisano u Upisnik poljoprivrednika sukladno članku 121. ovoga Zakona i koji obavlja poljoprivrednu aktivnost sukladno članku 26. stavku 2. točki 1. ovoga Zakona.

(2) Aktivnim poljoprivrednikom iz stavka 1. ovoga članka ne smatraju se fizičke ili pravne osobe koje obavljaju djelatnosti iz članka 9. stavka 2. podstavka 1. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

(3) Odredba iz stavka 2. ovoga članka ne primjenjuje se na fizičke ili pravne osobe koje su za prethodnu proizvodnu godinu primile manje od 5.000 eura izravnih plaćanja u kunskoj protuvrijednosti po zadnjem tečaju Europske središnje banke prije 1. listopada godine za koju se potpora dodjeljuje.

(4) Iznimno, fizičke ili pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka smatraju se aktivnim poljoprivrednikom ukoliko mogu dokazati:

- a) da godišnji iznos izravnih plaćanja kojeg su primili u prethodnoj fiskalnoj godini iznosi minimalno 5% ukupnih primitaka koje su primili od nepoljoprivrednih djelatnosti ili
- b) da najmanje 1/3 prihoda poljoprivrednika dolazi od poljoprivredne djelatnosti ili
- c) da im je poljoprivreda upisana kao glavna djelatnost u nadležnom registru.

Minimalni zahtjevi za primanje izravnih plaćanja

Članak 29.

(1) Sukladno članku 10. Uredbe (EU) br. 1307/2013 korisnik programa izravnih plaćanja može primiti potporu iz programa izravnih plaćanja po poljoprivrednoj površini ukoliko ukupna prihvatljiva površina svih parcela za koje je podnesen zahtjev za izravna plaćanja ili za koje se trebaju dodijeliti izravna plaćanja prije primjene članka 63. Uredbe (EU) 1306/2013 iznosi najmanje jedan hektar.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, korisnik programa izravnih plaćanja koji posjeduje manje od 1 hektara poljoprivrednih površina, a podnosi zahtjev za plaćanja u okviru proizvodno vezane potpore koja se isplaćuje po grlu, može ostvariti plaćanja ukoliko je ukupni godišnji iznos izravnih plaćanja, koja je zatražio ili koja se trebaju dodijeliti prije primjene članka 63. Uredbe (EU) br. 1306/2013, jednak ili veći od 100 eura u kunskoj protuvrijednosti po zadnjem tečaju Europske središnje banke prije 1. listopada godine za koju se potpora dodjeljuje.

Kriteriji održavanja poljoprivrednih površina u stanju pogodnom za ispašu ili uzgoj**Članak 30.**

(1) Korisnik programa izravnih plaćanja dužan je održavati poljoprivredne površine u stanju pogodnom za pašu ili uzgoj sukladno članku 4. stavku 1. točki (c) (ii) Uredbe (EU) br. 1307/2013, na način da sprječava zarastanje poljoprivrednih površina neželjenom šumskom vegetacijom i posebno agresivnim korovima.

(2) Minimalne uvjete koje je korisnik programa izravnih plaćanja dužan ispunjavati kako bi ispunio obvezu iz stavka 1. ovoga članka propisat će ministar pravilnikom.

Prva dodjela prava na plaćanja u 2015. godini**Članak 31.**

(1) Za ostvarivanje osnovnog plaćanja korisniku će se u 2015. godini dodjeljivati prava na plaćanje temeljem prihvatljivih hektara prijavljenih u jedinstvenom zahtjevu sukladno članku 24. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

(2) Prava na plaćanje dodjeljuju se u 2015. godini aktivnim poljoprivrednicima:

- a) koji su za 2013. godinu ostvarili prava na izravna plaćanja sukladno članku 24. stavku 1. podstavku b) Uredbe (EU) br. 1307/2013, ili
- b) koji za 2013. godinu nisu primili izravna plaćanja, ali su do 15. svibnja 2013. godine uzgajali voće, povrće, merkantilni krumpir, sjemenski krumpir, ukrasno bilje ili vinovu lozu, ili
- c) kojima su za 2014. godinu dodijeljena prava na plaćanje iz nacionalne rezerve u okviru programa jedinstvenih plaćanja uključujući prava iz nacionalne rezerve za razminirano zemljište, ili
- d) koji nikada nisu kao vlasnici ili zakupnici posjedovali prava na plaćanje temeljem Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 od 19. siječnja 2009. o utvrđivanju zajedničkih pravila za programe izravne potpore za poljoprivrednike u okviru Zajedničke poljoprivredne politike i utvrđivanju određenih programa potpore za poljoprivrednike o izmjeni uredaba (EZ) br. 1290/2005, (EZ) br. 247/2006, (EZ) br. 378/2007, te ukida Uredba (EZ) br. 1782/2003, ali mogu dokazati da su u 2013. godini proizveli, uzgajali ili sadili poljoprivredne proizvode.

(3) Prava na plaćanje dodjeljuju se za prihvatljive hektare poljoprivredne površine koje je korisnik programa izravnih plaćanja imao u zakonitom posjedu na zadnji dan roka za podnošenje zahtjeva za dodjelu prava na plaćanja u 2015. godini sukladno članku 24. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

(4) Kod određivanja prihvatljive površine trajnih travnjaka iz članka 26. stavka 2 točka (c) Uredbe (EU) br. 1307/2013 primjenjivat će se koeficijenti smanjenja u smislu članka 32. stavka 5. Uredbe (EU) br. 1307/2013, koje će ministar propisati pravilnikom.

(5) Prava na plaćanja ne dodjeljuju se ukoliko ukupna prihvatljiva površina svih parcela poljoprivrednog gospodarstva iznosi manje od 1 hektara.

Vrijednost dodijeljenih prava na plaćanja

Članak 32.

- (1) Početna jedinična vrijednost prava na plaćanje utvrdit će se u skladu s odredbom članka 26. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1307/2013 uz korištenje mogućnosti iz članka 26. stavka 6. podstavka 2. Uredbe (EU) br. 1307/2013 na temelju vrijednosti isplaćenih izravnih plaćanja za 2014. godinu.
- (2) Način određivanja početne jedinične vrijednosti prava na plaćanje, te prava na plaćanje za korisnike koji nisu primili izravna plaćanja za 2014. godinu propisat će ministar pravilnikom.
- (3) U slučaju više sile i iznimnih okolnosti u 2014. godini definirane člankom 1. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013, ako su izravna plaćanja koje je korisnik programa izravnih plaćanja primio u 2014. godini za 85% i manja od odgovarajućih iznosa u 2013. godini, početna jedinična vrijednost prava u 2015. godini utvrđuje se na temelju iznosa kojeg je korisnik programa izravnih plaćanja primio u 2013. godini.

Izjednačavanje vrijednosti prava na plaćanje ili konvergencija

Članak 33.

- (1) Izjednačavanje vrijednosti prava na plaćanje (u daljnjem tekstu: konvergencija) provodit će se ravnomjerno tijekom razdoblja 2015.-2019. godine i to metodom djelomične konvergencije sukladno članku 25. stavku 4. Uredbe (EU) br. 1307/2013.
- (2) Za potrebe djelomične konvergencije iz stavka 1. ovoga članka, jedinična vrijednost prava na plaćanje s početnom vrijednosti nižom od 90% nacionalne jedinične vrijednosti u 2019. godini povećava se do 2019. godine, za najmanje jednu trećinu razlike između početne jedinične vrijednosti toga prava i 100% nacionalne jedinične vrijednosti u 2019. godini.
- (3) Najkasnije za 2019. godinu nijedno pravo na plaćanje neće imati jediničnu vrijednost nižu od 60% nacionalne jedinične vrijednosti u 2019. godini.
- (4) Prilikom izračuna vrijednosti prava na plaćanje ne primjenjuje se članak 28. Uredbe (EU) br. 1307/2013 koji se odnosi na neočekivani profit korisnika.
- (5) Ministar će pravilnikom propisati provedbu konvergencije, uključujući način smanjenja prava korisnicima čija je početna jedinična vrijednost prava na plaćanja iz članka 32. ovoga Zakona veća od prosječne nacionalne vrijednosti prava.

Nacionalna rezerva

Članak 34.

- (1) Nacionalna rezerva koristi se za dodjelu prava na plaćanje i povećanje jedinične vrijednosti postojećih prava na plaćanje korisnicima i to za namjene i na način propisan u članku 30. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

(2) Prioritet za dodjelu prava na plaćanje u okviru nacionalne rezerve imaju mladi poljoprivrednici te poljoprivrednici koji započinju poljoprivrednu djelatnost sukladno članku 30. stavku 6. Uredbe (EU) br. 1307/2013 kao i poljoprivrednici koji su stekli pravo korištenja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske sukladno propisu o poljoprivrednom zemljištu.

(3) Osim za prioritetnu dodjelu prava na plaćanje iz stavka 2. ovoga članka, nacionalna rezerva može se prema potrebi koristiti i za dodjelu prava u slučajevima iz članka 30. stavka 7. točaka a), b), c), e) i f) Uredbe (EU) br. 1307/2013.

(4) Godišnji iznos nacionalne omotnice za nacionalnu rezervu, čiji je maksimalni iznos propisan člankom 30. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1307/2013, propisat će Vlada uredbom iz članka 18. stavka 7. ovoga Zakona.

(5) Uvjete i kriterije za prioritetnu dodjelu prava na plaćanje iz stavaka 2. i 3. ovoga članka propisat će ministar pravilnikom.

Uvećanje omotnice programa osnovnog plaćanja

Članak 35.

Nacionalna gornja granica programa osnovnog plaćanja iz Priloga II. Uredbe (EU) br. 1307/2013 povećava se za 0,5% iznosa iz Priloga II. umanjenog za zeleno plaćanje za svaku godinu od 2015. do 2020. godine u smislu odredbe članka 22. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

Aktiviranje prava na plaćanje

Članak 36.

Korisnik programa izravnih plaćanja svake godine aktivira dodijeljena prava na plaćanja po prihvatljivom hektaru koje prijavljuje u jedinstvenom zahtjevu sukladno člancima 32. i 33. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

Prijenos prava na plaćanje

Članak 37.

(1) Prava na plaćanje mogu se prenositi unutar teritorija Republike Hrvatske sukladno članku 34. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

(2) Prijenos prava na plaćanje u slučaju prodaje bez odgovarajućeg broja prihvatljivih hektara ima za posljedicu vraćanje dijela prava u nacionalnu rezervu.

(3) Kriterije i načine prijenosa prava propisat će ministar pravilnikom.

Preraspodijeljeno plaćanje

Članak 38.

(1) Preraspodijeljeno plaćanje za sve korisnike koji ostvaruju potporu za osnovno plaćanje provodi se sukladno članku 41. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

- (2) Preraspodijeljeno plaćanje dodjeljuje se korisnicima godišnje nakon aktivacije prava na plaćanje i to za prvih 20 prihvatljivih hektara.
- (3) Preraspodijeljeno plaćanje iz stavka 2. ovoga članka primjenjuje se na razini pravne osobe ili skupine fizičkih ili pravnih osoba, a ne članova pravne osobe ili skupine fizičkih ili pravnih osoba.
- (4) Godišnji iznos nacionalne omotnice za preraspodijeljeno plaćanje, čiji je maksimalni iznos propisan člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1307/2013, propisat će Vlada uredbom iz članka 18. stavka 7. ovoga Zakona.
- (5) Sukladno članku 11. stavku 3. Uredbe (EU) br. 1307/2013 Republika Hrvatska neće primjenjivati smanjenje iznosa izravnih plaćanja.

Poljoprivredne prakse korisne za klimu i okoliš

Članak 39.

- (1) Sukladno članku 43. Uredbe (EU) br. 1307/2013 korisnici osnovnih plaćanja dužni su na svim svojim prihvatljivim hektarima provoditi sljedeće poljoprivredne prakse korisne za klimu i okoliš (u daljnjem tekstu: zelene prakse):
- raznolikost usjeva,
  - održavanje trajnih travnjaka,
  - postojanje ekološki značajnih površina na poljoprivrednoj površini.
- (2) Poljoprivrednici koji se bave ekološkim uzgojem izravno ispunjavaju uvjete za ostvarivanje zelenog plaćanja sukladno članku 43. stavku 11. Uredbe (EU) br. 1307/2013.
- (3) Jednake prakse u smislu članka 43. stavka 3. Uredbe (EU) br. 1307/2013 neće se primjenjivati u provedbi programa izravnih plaćanja.
- (4) Plaćanja za zelene prakse dodjeljuju se u obliku godišnjeg plaćanja po prihvatljivom hektaru kao postotak ukupne vrijednosti prava na plaćanja koje poljoprivrednik aktivira za svaku godinu u skladu s člankom 43. stavkom 9. podstavkom 3. Uredbe (EU) br. 1307/2013.
- (5) Godišnji iznos nacionalne omotnice za zelene prakse, čije je financiranje propisano člankom 47. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1307/2013, propisat će Vlada uredbom iz članka 18. stavka 7. ovoga Zakona.

Raznolikost usjeva

Članak 40.

- (1) Praksu vezanu uz raznolikost usjeva dužni su provoditi korisnici programa izravnih plaćanja s više od 10 ha obradivog zemljišta sukladno članku 44. Uredbe (EU) br. 1307/2013, pri čemu se pod obradivim zemljištem ne smatraju poljoprivredne površine pod trajnim travnjacima, trajnim pašnjacima ili trajnim nasadima.
- (2) Korisnik programa izravnih plaćanja koji posjeduje između 10 i 30 hektara obradivog zemljišta mora uzgajati barem dva različita usjeva, s time da glavni usjev ne smije zauzimati više od 75% tog obradivog zemljišta.

(3) Korisnik programa izravnih plaćanja, koji posjeduje više od 30 hektara obradivog zemljišta, mora uzgajati najmanje tri usjeva pri čemu glavni usjev ne smije zauzimati više od 75% površine tog zemljišta ili dva glavna usjeva zajedno ne smiju zauzimati više od 95% zemljišta.

Očuvanje trajnih travnjaka

Članak 41.

(1) Očuvanje trajnih travnjaka obvezno je za sve korisnike programa izravnih plaćanja koji su prijavili površine pod trajnim travnjacima u 2013. i 2015. godini sukladno članku 45. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

(2) Očuvanje trajnih travnjaka iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se na nacionalnoj razini.

(3) Korisnici programa izravnih plaćanja ne smiju prenamijeniti niti obraditi ekološko-osjetljive travnjake na području obuhvaćenim Uredbom o ekološkoj mreži (Narodne novine, broj 124/2013).

(4) Agencija za plaćanja svake će godine pratiti kretanje omjera površina trajnih travnjaka u odnosu na ukupnu poljoprivrednu površinu te ga uspoređivati s referentnim omjerom.

(5) Referentni omjer iz stavka 4. ovoga članka predstavlja omjer zbroja površina trajnih travnjaka koje su korisnici programa izravnih plaćanja prijavili u 2013. i 2015. godini u odnosu na ukupnu poljoprivrednu površinu koju su korisnici prijavili u 2015. godini.

(6) U slučaju smanjenja omjera površina trajnih travnjaka u određenoj godini u odnosu na referentni omjer primijenit će se mjere koje će ministar propisati pravilnikom.

Ekološki značajne površine

Članak 42.

(1) Sukladno članku 46. Uredbe (EU) br. 1307/2013 korisnik programa izravnih plaćanja, koji je u jedinstvenom zahtjevu prijavio korištenje više od 15 hektara obradivog zemljišta, dužan je osigurati da najmanje 5% obradivog zemljišta bude ekološki značajna površina pri čemu se pod obradivim zemljištem ne smatraju poljoprivredne površine pod trajnim travnjacima, trajnim pašnjacima ili trajnim nasadima.

(2) Vrste i karakteristike ekološki značajnih površina, konverzijske i ponderacijske faktore te druge pojedinosti za provedbe ove prakse propisat će ministar pravilnikom.

Plaćanje za mlade poljoprivrednike

Članak 43.

(1) Plaćanje za mlade poljoprivrednike ostvarit će, sukladno članku 50. Uredbe (EU) br. 1307/2013, korisnik programa izravnih plaćanja koji:

- udovolji uvjetima za ostvarenje osnovnog plaćanja,
- nije stariji od 40 godina u godini podnošenja zahtjeva za program izravnih plaćanja i

- po prvi puta osniva poljoprivredno gospodarstvo kao nositelj ili je već osnovao poljoprivredno gospodarstvo unatrag pet godina prije podnošenja prvog zahtjeva za program izravnih plaćanja.
- (2) Plaćanje za mlade poljoprivrednike dodjeljuje se korisniku za najviše 25 prihvatljivih hektara sukladno članku 50. stavku 9. Uredbe (EU) br. 1307/2013.
- (3) Iznos plaćanja za mlade poljoprivrednike iznosi 25% nacionalnog prosječnog plaćanja po hektaru sukladno članku 50. stavku 6. podstavku b) Uredbe (EU) br. 1307/2013.
- (4) Uz uvjete iz stavka 1. ovoga članka korisnik plaćanja za mlade poljoprivrednike dužan je završiti minimalno srednjoškolsko obrazovanje poljoprivrednoga, prehrambenog ili veterinarskog usmjerenja ili stručnu edukaciju koju će ministar propisati pravilnikom.
- (5) Maksimalni udio plaćanja za mlade poljoprivrednike propisan je člankom 51. Uredbe (EU) br. 1307/2013 i u Dodatku 1. ovoga Zakona, a godišnje raspoložive iznose propisat će Vlada uredbom iz članka 18. stavka 7. ovoga Zakona.

Proizvodno vezana potpora

Članak 44.

- (1) Proizvodno vezana potpora dodjeljuje se korisnicima sukladno članku 52. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1307/2013 za sljedeće sektore:
- krave u proizvodnji mlijeka,
  - tov junadi,
  - krave dojilje,
  - ovce i koze,
  - povrće,
  - voće,
  - šećernu repu,
  - krmne proteinske usjeve.
- (2) Za financiranje proizvodno vezane potpore Republika Hrvatska koristit će do 15% godišnje nacionalne gornje granice za izravna plaćanja sukladno članku 52. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1307/2013. Od toga 2% godišnje nacionalne gornje granice za izravna plaćanja odnosi se na proizvodno vezanu potporu za proizvodnju krmnih proteinskih usjeva.
- (3) Način provedbe i kriterije prihvatljivosti za proizvodno vezanu potporu propisat će ministar pravilnikom.
- (4) Godišnji iznos nacionalne omotnice za proizvodno vezane potpore, čiji je maksimalni iznos utvrđen člankom 51. Uredbe (EU) br. 1307/2013 propisat će Vlada uredbom iz članka 18. stavka 7. ovoga Zakona.

Program za male poljoprivrednike**Članak 45.**

(1) Korisnik programa izravnih plaćanja, koji u 2015. godini posjeduje prava na plaćanje u vlasništvu ili zakupu i ispunjava minimalne zahtjeve iz članka 29. ovoga Zakona, može se odlučiti za plaćanje u okviru Programa za male poljoprivrednike sukladno članku 61. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

(2) Ukupna vrijednost plaćanja utvrđivat će se sukladno članku 63. stavku 2. podstavku b) Uredbe (EU) br. 1307/2013, prema stvarnom izračunu ukupnih izravnih plaćanja za 2015. godinu bez daljnje konvergencije, uzimajući u obzir promjene nacionalne omotnice iz Priloga II. Uredbe (EU) br. 1307/2013. Izračun uključuje osnovno i zeleno plaćanje, preraspodijeljeno plaćanje, proizvodno vezane potpore i plaćanje u okviru Programa za mlade poljoprivrednike.

(3) Plaćanje u okviru Programa za male poljoprivrednike može se dodijeliti korisniku programa izravnih plaćanja čiji je ukupan iznos potpore prema obračunu iz stavka 2. ovoga članka jednak ili manji od 657 eura u kunsjoj protuvrijednosti prema zadnjem tečaju Europske središnje banke prije 1. listopada godine za koju se podnosi zahtjev za potporom.

(4) Korisnici programa izravnih plaćanja, čija ukupna vrijednost plaćanja ne prelazi iznos iz stavka 3. ovoga članka, bit će automatski uključeni u Program za male poljoprivrednike pri čemu će imati mogućnost izići iz programa do 15. listopada svake godine podnošenja zahtjeva, u skladu s člankom 62. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1307/2013.

(5) Godišnji iznos nacionalne omotnice za Program za male poljoprivrednike, čiji je maksimalni iznos propisan člankom 65. Uredbe (EU) br. 1307/2013, propisat će Vlada uredbom iz članka 18. stavka 7. ovoga Zakona.

Poglavlje C. Plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima***Korisnik*****Članak 46.**

Korisnik plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima je poljoprivrednik koji obavlja poljoprivrednu aktivnost na poljoprivrednom gospodarstvu i upisan je u Upisnik poljoprivrednika sukladno članku 121. ovoga Zakona.

Vrste plaćanja**Članak 47.**

- (1) Plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima obuhvaćaju godišnja plaćanja za:
- ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje, po litri,
  - duhan, po kilogramu,
  - mliječne krave, po grlu,
  - rasplodne krmače, po grlu.

- (2) Uvjeti za ostvarenje plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima jesu:
- maksimalni jedinični iznosi za plaćanja i minimalni obujam proizvodnje (u daljnjem tekstu: minimalno poticana količina) utvrđen u Dodatku 2. koji je prilog i sastavni dio ovoga Zakona,
  - evidentirane površine iz jedinstvenog zahtjeva u ARKOD sustavu,
  - propisno označena i evidentirana grla iz zahtjeva u JRDŽ-u.
- (3) Ako ukupna godišnja vrijednost zahtjeva za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima premaši Omotnicu za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima iz Dodatka 3. koji je prilog i sastavni dio ovoga Zakona, maksimalni jedinični iznosi proporcionalno se smanjuju.
- (4) Ako je ukupna godišnja vrijednost zahtjeva za plaćanja u pojedinim iznimno osjetljivim sektorima manja od omotnica za plaćanja pojedinog sektora, razlika se proporcionalno raspoređuje na one sektore u kojima su zahtjevi premašili odgovarajuće omotnice iz Dodatka 3. vodeći pritom računa da maksimalni jedinični iznosi iz Dodatka 2. ovoga Zakona ne smiju biti prekoračeni.
- (5) Plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima provode se temeljem Priloga IV. točke 3 (b) Ugovora o pristupanju za proizvodnu 2015. i 2016. godinu.

Uvjeti za provedbu plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima

Članak 48.

- (1) Korisnici ostvaruju plaćanje za maslinovo ulje za prodane i isporučene količine kategorija ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje.
- (2) Korisnici ostvaruju plaćanje za ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje ako posjeduju najmanje 30 stabala maslina.
- (3) Korisnici ostvaruju plaćanje za duhan I., II., III. i IV. klase za proizvedeni i predani list duhana na preradu registriranom obrađivaču duhana.
- (4) Korisnici ostvaruju plaćanje za mliječne krave po kravi mliječne ili kombinirane pasmine i njihovih križanaca u proizvodnji mlijeka kod kojih se provodi kontrola mliječnosti.
- (5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, kod korisnika koji ostvaruje plaćanje za manje od pet mliječnih krava, krave ne moraju biti u sustavu kontrole mliječnosti.
- (6) Korisnici ostvaruju plaćanje za rasplodne krmače prema broju rasplodnih krmača upisanih u JRDŽ.
- (7) Način provedbe plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima te detaljne uvjete, kriterije i postupke za ostvarenje potpore propisat će ministar pravilnikom.

GLAVA IV. ZAJEDNIČKA ORGANIZACIJA TRŽIŠTA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA

Poglavlje A. Opće odredbe

Zadaće nadležnog tijela

Članak 49.

- (1) Za potrebe provedbe Uredbe (EU) br. 1308/2013 Ministarstvo obavlja sljedeće zadaće:
- uređuje sustave: organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda odabirom dobrovoljnih i primjenom obvezujućih mjera i pravila u skladu sa sustavom organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda;
  - predlaže Vladi uredbe, programe i strategije nužne za provedbu sustava organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, kontrole transakcija te izvještavanja koju provode države članice, a u skladu sa sustavom obvezujućih i dobrovoljnih mjera i pravila organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda te u odnosu na sustave financiranja zajedničke poljoprivredne politike i kontrole transakcija koju provode države članice;
  - rješava sukladno načinu i uvjetima utvrđenim Uredbom (EU) br. 1308/2013, odnosno propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar, u slučaju da je državi članici odredbama navedenih uredbi dano pravo da način i uvjete za pojedina pitanja uređuje na nacionalnoj razini;
  - prati stanje na tržištu poljoprivrednih proizvoda te sukladno stanju pregovara i predlaže Europskoj komisiji aktiviranje pojedinih mjera organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda;
  - prati i prikuplja podatke o cijenama i količinama određenih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i određenih poljoprivrednih ulaznih troškova (u daljnjem tekstu: poljoprivrednih inputa) te uređuje sustav praćenja, obrade i kontrole prikupljanja podataka o cijenama za potrebe izvještavanja Europske komisije i nacionalne potrebe u okviru organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda;
  - uređuje sustav izvještavanja Europske komisije u skladu s obvezama izvještavanja uređene Uredbom (EU) br. 1308/2013, odnosno propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar, a u slučaju da je državi članici odredbama navedenih uredbi dano pravo da način i uvjete za pojedina pitanja uređuje na nacionalnoj razini, a u odnosu na obveze Ministarstva, Agencije za plaćanja i drugih pravnih osoba koje ovlasti ministar;
  - provodi inspekcijski nadzor nad primjenom Uredbe (EU) br. 1308/2013, odnosno propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koji će donijeti ministar;
  - u okviru inspekcijskoga nadzora u svezi sa Uredbom (EU) br. 1306/2013 provodi naknadne kontrole velikih korisnika potpora svih mjera organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, osim velikih korisnika izvoznih potpora;
  - kontrolu tržišnih standarda voća, povrća, banana i hmelja na zahtjev stranke;
  - dostavlja i razmjenjuje s Europskom komisijom i državama članicama Europske unije podatke koji se odnose na primjenu Uredbe (EU) br. 1308/2013;
  - obavještava Europsku komisiju u skladu sa zahtjevima Uredbe (EU) br. 1308/2013;
  - u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013 izravno provodi mjere i pravila organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda vezana uz odredbe ugovornih odnosa u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda i prikupljanja podatka i izvješćivanje o cijenama;
  - provodi i primjenjuje ostale mjere i pravila koji su propisani Uredbom (EU) br. 1308/2013, propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar.

(2) Ministarstvo u provedbi odredbi ove Glave odlučuje o pravima i obvezama pravnih i fizičkih osoba rješenjem.

(3) Troškove kontrole tržišnih standarda i certificiranja na zahtjev stranke iz stavka 1. podstavka 9. ovoga članka snosi podnositelj zahtjeva sukladno propisanom cjeniku koji donosi ministar.

Zadace provedbenog tijela

Članak 50.

(1) Agencija za plaćanja je provedbeno tijelo za provedbu Uredbe (EU) br. 1308/2013, osim mjera i pravila koje se odnose na tržišne standarde, pravila tržišnog natjecanja, pravila sustava posebnih odredbi za pojedine sektore te prikupljanja podataka i izvještavanja o cijenama poljoprivrednih proizvoda.

(2) Agencija za plaćanja u skladu s člankom 9. ovoga Zakona obavlja sljedeće zadace:

- objavljuje javne natječaje i pozive;
- zaprima, kontrolira i obrađuje zahtjeve pravnih i fizičkih osoba koje sudjeluju u provedbi mjera;
- vrši isplate potpora u provedbi mjera;
- vodi evidencije;
- upravlja sustavom proizvodnih ograničenja u sektorima mlijeka i šećera te proizvodnog potencijala u sektoru vina;
- sklapa ugovore, donosi odluke u svezi s pravima i obvezama pravnih i fizičkih osoba u provedbi poslova za koje joj je povjerena nadležnost člankom 9. ovoga Zakona;
- provodi administrativnu kontrolu i kontrolu na terenu korisnika mjera za koje joj je povjerena nadležnost člankom 9. ovoga Zakona;
- rješava o odlukama i ugovorima koje je donijela, odnosno sklopila;
- prati stanje na tržištu poljoprivrednih proizvoda te sukladno stanju predlaže Ministarstvu, a u pojedinim pitanjima gdje je izravno ovlaštena i Europskoj komisiji, aktiviranje pojedinih mjera organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda;
- izvještava i sudjeluje u izvještavanju Ministarstva i Europske komisije u skladu s obvezama izvješćivanja uređenim Uredbom (EU) br. 1308/2013, odnosno propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar, a u odnosu na razdiobu obveza Ministarstva, Agencije za plaćanja i drugih pravnih osoba koje ovlasti ministar;
- dostavlja i razmjenjuje podatke s Ministarstvom, Europskom komisijom i državama članicama Europske unije;
- primjenjuje ostale mjere i pravila koja su propisana Uredbom (EU) br. 1308/2013, propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar;
- pred nadležnim sudovima pokreće postupke u svezi sa svojim odlukama i ugovorima proizašlim iz provedbe mjera iz stavka 1. ovoga članka;
- podnosi kaznene prijave u slučaju kada ocijeni da su u provedbi mjera prekršene odredbe Kaznenog zakona.

(3) U provedbi mjera iz stavka 1. ovoga članka Agencija za plaćanja donosi odluke i sklapa ugovore u svezi s pravima i obvezama pravnih i fizičkih osoba sukladno načinu i uvjetima utvrđenim Uredbom (EU) br. 1308/2013, propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar.

- (4) Odluke iz stavka 3. ovoga članka nisu upravni akti.
- (5) Na odluke iz stavka 3. ovoga članka pravna i fizička osoba ima pravo podnijeti prigovor Povjerenstvu za prigovore u Agenciji za plaćanja u roku od 8 dana od dana dostave odluke.

Obuhvat mjera i pravila vezanih uz zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda

Članak 51.

- (1) U interesu zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i jednakog konkurentskog položaja svih korisnika mjera i obveznika pravila na cijelom području Republike Hrvatske u skladu s propisima Europske unije uvode se mjere i pravila vezana uz zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda.
- (2) Mjere i pravila vezana uz zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda su:
- mjere uređenja unutarnjeg tržišta,
  - mjere trgovine s trećim zemljama,
  - pravila tržišnog natjecanja.
- (3) Detaljne odredbe kojih se moraju pridržavati pravne i fizičke osobe u pogledu poštivanja odredbi vezanih uz mjere i pravila vezana uz zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda propisane su odredbama Uredbe (EU) br. 1308/2013, propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar.

Korisnici mjera i obveznici pravila

Članak 52.

- (1) Pravne i fizičke osobe korisnici su mjera i obveznici pravila (u daljnjem tekstu: korisnik) odredaba iz ove Glave ako su temeljem djelatnosti koju obavljaju u pojedinim sektorima poljoprivrede i prehrambene industrije stekli i/ili koristili prava na određene mjere, odnosno u obvezi su primjene određenih mjera i pravila iz ovoga Zakona.
- (2) Korisnik iz stavka 1. ovoga članka dužan je nadležnim i provedbenim tijelima dostaviti točne tražene podatke.
- (3) Korisnik iz stavka 1. ovoga članka dužan je omogućiti nadležnom i provedbenom tijelu iz članka 49. i 50. ovoga Zakona obavljanje kontrole na terenu te tijekom provedbe kontrole na terenu dati na uvid podatke i dokumente.
- (4) Podaci iz stavka 2. ovoga članka smatraju se poslovnom tajnom i mogu se dostaviti trećoj strani samo ako je to uređeno posebnim zakonom ili uz pisanu suglasnost korisnika iz stavka 1. ovoga članka.
- (5) Korisnik iz stavka 1. ovoga članka, koji je u provođenju odredaba iz ove Glave stekao prava ili financijska sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske i/ili EFJP-a i EPFRR-a na temelju netočnih podataka ili protivno propisanim pravilima mora vratiti dobivena sredstva, odnosno sredstva stečena takvim pravom.
- (6) U slučaju da korisnik iz stavka 1. ovoga članka ne vrati sredstva iz stavka 5. ovoga članka u naređenom roku, dužan je platiti zakonske zatezne kamate.

(7) Korisnik koji nije vratio sredstva iz stavaka 5. i 6. ovoga članka ne ostvaruje pravo na mjere propisane ovom Glavom do podmirenja nastalih novčanih obveza.

(8) Korisnici iz stavka 1. ovoga članka dužni su čuvati dokumentaciju pet godina od dana podnošenja zahtjeva na temelju kojeg su ostvarili pravo ili imaju obvezu, osim u slučaju da je uredbama iz članka 1. ovoga Zakona, propisima iz članka 8. i pravilnicima koje će donijeti ministar drugačije propisano.

(9) Vrsta, opseg, način, rokovi i učestalost dostavljanja podataka iz stavka 2. ovoga članka kojih se mora pridržavati korisnik iz stavka 1. ovoga članka propisani su uredbama iz članka 1. ovoga Zakona, propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar.

Sustav izvanrednih mjera

Članak 53.

- (1) Sustavom izvanrednih mjera u okviru zajedničke organizacije tržišta:
  - uspostavljaju se mjere protiv tržišnih poremećaja,
  - uspostavljaju se mjere tržišne potpore koje se odnose na bolesti životinja i gubitak povjerenja potrošača zbog postojanja opasnosti za zdravlje ljudi, životinja ili biljaka,
  - uspostavljaju se mjere za rješavanje posebnih problema na tržištu,
  - uređuje se primjena sporazuma i odluka organizacija proizvođača tijekom razdoblja ozbiljne neravnoteže tržišta.
- (2) Korisnik iz članka 52. ovoga Zakona svoja prava i obveze u odnosu na poštivanje sustava izvanrednih mjera te ostvarivanjem potpore za njihovu provedbu i ostale propisane zahtjeve ostvaruje u skladu s pravilima utvrđenima za sustav izvanrednih mjera.
- (3) Detaljne odredbe kojih se mora pridržavati korisnik iz stavka 2. ovoga članka u pogledu poštivanja sustava izvanrednih mjera propisane su odredbama Uredbe (EU) br. 1308/2013, propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar.

Komunikacija i izvješćivanje

Članak 54.

- (1) S ciljem primjene Uredbe (EU) br. 1308/2013 uspostavljaju se pravila o komunikaciji i izvješćivanju kojima se uređuju zahtjevi za komunikaciju, obrada i zaštita osobnih podataka te obveze izvješćivanja Europske komisije.
- (2) Korisnik iz članka 52. ovoga Zakona svoja prava i obveze u odnosu na pravila o komunikaciji i izvješćivanju ostvaruje u skladu s pravilima utvrđenima za pravila o komunikaciji i izvješćivanju.
- (3) Detaljne odredbe kojih se mora pridržavati korisnik iz stavka 2. ovoga članka u pogledu poštivanja pravila o komunikaciji i izvješćivanju propisane su odredbama Uredbe (EU) br. 1308/2013, propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar.

*Pričuva za krize u poljoprivrednom sektoru***Članak 55.**

Sredstva prenesena iz pričuve za krize u poljoprivrednom sektoru stavljaju se na raspolaganje za mjere na koje se odnosi Uredba (EU) 1308/2013 za godinu ili godine za koje je potrebna dodatna potpora, a koje se provode u okolnostima koje prelaze okvire uobičajenih kretanja na tržištu.

*Poglavlje B. Mjere uređenja unutarnjeg tržišta**Obuhvat mjera uređenja unutarnjeg tržišta***Članak 56.**

Mjere uređenja unutarnjeg tržišta iz članka 51. stavka 2. ovoga Zakona dijele se na mjere tržišnih intervencija i pravila koja se odnose na stavljanje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na tržište i organizacije proizvođača.

*Mjere tržišnih intervencija***Članak 57.**

- (1) Mjere tržišnih intervencija provode se primjenom:
  - mjera javnih intervencija i privatnog skladištenja;
  - posebnih programa potpora;
  - programa odobravanja nasada vinove loze.
- (2) Sustavom mjera javnih intervencija i potpora za privatno skladištenje pravne i fizičke osobe, u slučajevima utvrdenoga pada ili rasta cijena za određene poljoprivredne proizvode na tržištu, mogu uz pridržavanje propisanih pravila koristiti:
  - pravo da Agenciji za plaćanja ponude kupnju svojih proizvoda, odnosno pravo ponude za kupnju proizvoda od Agencije za plaćanja;
  - pravo davanja ponude svojih proizvoda na privatno skladištenje uz stjecanje prava na potporu u skladu s količinom i razdobljem koje ugovore s Agencijom za plaćanja.
- (3) Posebnim programom potpora uspostavljaju se mehanizmi kojima pravne i fizičke osobe mogu, uz pridržavanje propisanih pravila, koristiti pravo na potpore uređene za:
  - programe za poboljšanje dostupnosti hrane s ciljem poboljšanja distribucije poljoprivrednih proizvoda i poboljšanja prehrambenih navika djece;
  - programe za sektore maslinovog ulja i maslina, voća i povrća, vina i pčelarstva.
- (4) Programom odobravanja nasada vinove loze pravne i fizičke osobe su korisnici i obveznici kojima se uređuje sustav upravljanja proizvodnim potencijalom u sektoru vina iz kojeg proizlaze prava i obveze u dijelu pridržavanja proizvodnoga potencijala.
- (5) Pravne i fizičke osobe svoja prava i obveze u poštivanju pravila mjera tržišnih intervencija, kao i u svezi s ostvarivanjem potpore za njihovu provedbu i ostalim propisanim zahtjevima ostvaruju u skladu s pravilima mjera tržišnih intervencija.
- (6) Ljestvice Unije za klasiranje i označivanje trupova uspostavljaju se i primjenjuju u sektorima govedine i teletine, svinjetine, ovčetine i kozletine.

(7) Detaljne odredbe kojih se moraju pridržavati pravne i fizičke osobe u pogledu poštivanja pravila sustava javnih intervencija i privatnog skladištenja, programa potpora i programa odobravanja nasada vinove loze te uspostave sustava i primjene ljestvice Unije za klasiranje trupova utvrđenih ovim člankom, pristojbe i naknade u provođenju ovih mjera, propisane su odredbama Uredbe (EU) br. 1308/2013, propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar.

Pravila koja se odnose na stavljanje na tržište i organizacije proizvođača

Članak 58.

- (1) Pravilima koja se odnose na tržište i organizacije proizvođača uređuju se:
- pravila koja se odnose na stavljanje na tržište proizvoda iz sektora maslina i maslinovog ulja, voća i povrća, prerađenih proizvoda voća i povrća, banana, živog bilja, jaja, mesa peradi, mazivih masti namijenjenih prehrani ljudi i hmelja;
  - posebna pravila za sektore šećera, vina i mlijeka i mliječnih proizvoda;
  - pravila za organizacije proizvođača, udruženja organizacija proizvođača i sektorske organizacije.
- (2) Pravilima koja se odnose na stavljanje na tržište uređuju se:
- tržišni standardi za proizvode iz sektora maslina i maslinovog ulja, voća i povrća, prerađenih proizvoda voća i povrća, banana, živog bilja, jaja, mesa peradi, mazivih masti namijenjenih prehrani ljudi;
  - sustav certifikacije hmelja;
  - definicije, oznake i prodajne oznake u sljedećim sektorima ili proizvodima: govedine i teletine, mlijeka i mliječnih proizvoda namijenjenih prehrani ljudi, mesa peradi, jaja mazivih masti namijenjenih prehrani ljudi, maslinovom ulju i stolnim maslinama;
  - neobvezne rezervirane napomene kojima se određene sektore i/ili proizvode koji posjeduju obilježja ili atribute dodane vrijednosti dozvoljava proizvođačima tih proizvoda isticanje posebnih obilježja ili atributa na unutarnjem tržištu;
  - uvjeti vezani uz tržišne standarde pri uvozu i izvozu proizvoda;
  - sustav službenih kontrola u proizvodnji i na tržištu u pogledu ispunjavanja uvjeta iz ovoga stavka.
- (3) Posebnim pravilima za sektore šećera, vina i mlijeka i mliječnih proizvoda uređuju se u sektoru:
- šećera: posebne mjere u dijelu sporazuma u sektoru šećera i izvješćivanja o cijenama na tržištu šećera, sustav reguliranja proizvodnje te posebni zahtjevi koji se primjenjuju na sektor šećera u razdoblju trajanja sustava reguliranja proizvodnje;
  - vina: registar vinograda i popis proizvodnoga potencijala;
  - mlijeka i mliječnih proizvoda: ugovorni odnosi u sektoru, pregovori o ugovorima u sektoru, obvezne prijave u sektoru i pravila dobave sira sa zaštićenim oznakama izvornosti i zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla.
- (4) Pravilima o organizacijama proizvođača, udruženjima organizacija proizvođača i sektorskim organizacijama uređuje se pravo proizvođača i gospodarskih subjekata na udruživanje te se uređuju temeljni zahtjevi i sustav priznavanja organizacija proizvođača, udruženja organizacija proizvođača i sektorskih organizacija, posebna pravila za organizacije proizvođača i sektorske organizacije u sektorima voća i povrća, maslinovog ulja, mlijeka i

mliječnih proizvoda i duhana, sustav proširenja pravila na druge gospodarske subjekte i obvezni doprinosi nečlanova, mjere za prilagodbu ponude zahtjevima tržišta, tržišna pravila za poboljšanje i stabiliziranje funkcioniranja zajedničkog tržišta vinima te sustavi ugovora kojima se uređuju općeniti ugovorni odnosi, pregovori o ugovorima u sektoru maslinovog ulja, govedeg i telećeg mesa, ratarskih kultura te se uređuju pravila isporuke proizvoda sa zaštićenim oznakama izvornosti ili zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla.

(5) Pravne i fizičke osobe svoja prava i obveze u poštivanju pravila koja se odnose na tržište i organizacije proizvođača, kao i u svezi s ostvarivanjem potpore za njihovu provedbu i ostalim propisanim zahtjevima, ostvaruju u skladu s pravilima koja se odnose na tržište i organizacije proizvođača.

(6) Detaljne odredbe kojih se moraju pridržavati pravne i fizičke osobe u pogledu poštivanja pravila koja se odnose na tržište i organizacije proizvođača, pristojbe i naknade u provođenju ovih mjera i pravila propisana su odredbama Uredbe (EU) br. 1308/2013, propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar.

Poglavlje C. Trgovina s trećim zemljama

Mjere trgovine s trećim zemljama

Članak 59.

(1) Sustavom mjera trgovine s trećim zemljama uspostavlja se poseban trgovinski sustav za poljoprivredne proizvode kroz primjenu:

- uvoznih carina i posebnih uvoznih davanja i dozvola, uvoznih kvota, posebnih odredbi vezanih za uvoz pojedinih proizvoda te uvoznih zaštitnih mjera i reguliranja sustava unutarnje i vanjske proizvodnje;
- izvoznih dozvola, izvoznih potpora, izvoznih kvota, posebnih odredbi vezanih za izvoz pojedinih proizvoda, pogodnosti pri izvozu u treće zemlje, sustava vanjske proizvodnje.

(2) Pravne i fizičke osobe svoja prava i obveze u poštivanju sustava mjera uređenja trgovine s trećim zemljama, kao i u svezi s ostvarivanjem potpore za njihovu provedbu i ostalim propisanim zahtjevima, ostvaruju u skladu s pravilima utvrđenima za sustav mjera trgovine s trećim zemljama.

(3) Detaljne odredbe kojih se moraju pridržavati pravne i fizičke osobe u pogledu poštivanja pravila sustava mjera trgovine s trećim zemljama, pristojbe i naknade u provođenju ovih mjera, propisane su odredbama Uredbe (EU) br. 1308/2013, propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar.

Poglavlje D. Pravila tržišnoga natjecanja

Opće odredbe

Članak 60.

(1) Pravne i fizičke osobe, sudionici u proizvodnji i trgovini poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima na tržištu Europske unije, u svom poslovanju dužni su poštivati pravila tržišnoga natjecanja.

(2) Detaljne odredbe kojih se moraju pridržavati sudionici u proizvodnji i trgovini poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima u pogledu poštivanja pravila tržišnoga natjecanja propisane su odredbama Uredbe (EU) br. 1308/2013, propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar.

GLAVA V. MJERE INFORMIRANJA I PROMOCIJE

Opće odredbe

Članak 61.

(1) S ciljem razvoja tržišta unutar i izvan Europske unije i novih okvira međunarodne trgovine, u skladu s Uredbom (EZ) br. 3/2008 uspostavljen je sustav mjera informiranja i promocije za poljoprivredne proizvode i njihove proizvodne metode, kao i za prehrambene proizvode temeljene na poljoprivrednim proizvodima na unutarnjem tržištu i na tržištima trećih zemalja.

(2) Pravne i fizičke osobe svoja prava i obveze u poštivanju pravila mjera informiranja i promocije, kao i u svezi s ostvarivanjem potpore za njihovu provedbu i ostalim propisanim zahtjevima, ostvaruju u skladu s pravilima utvrđenim za mjere informiranja i promocije.

(3) Detaljne odredbe kojih se moraju pridržavati pravne i fizičke osobe u pogledu poštivanja pravila mjera informiranja i promocije propisane su odredbama Uredbe (EZ) br. 3/2008, propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar.

Zadaće nadležnog tijela

Članak 62.

Nadležno tijelo za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 3/2008 je Ministarstvo koje ima sljedeće zadaće:

- uređuje sustave: mjere informiranja i promocije, odabirom dobrovoljnih i primjenom obvezujućih mjera i pravila u skladu sa sustavom mjera informiranja i promocije u dijelu kada je državi članici dana mogućnost dobrovoljnog pristupa primjeni pojedinih mjera i pravila;
- predlaže Vladi uredbe, programe i strategije nužne za provedbu mjera informiranja i promocije, a u skladu sa sustavom obvezujućih i dobrovoljnih mjera informiranja i promocije;
- rješava sukladno načinu i uvjetima utvrđenim Uredbom (EZ) br. 3/2008, odnosno propisima iz članka 8. ovoga Zakona koje će donijeti ministar, a u slučaju da je državi članici dano pravo da način i uvjete za pojedina pitanja uređuje na nacionalnoj razini;
- uređuje sustav izvještavanja Europske komisije u skladu s obvezama izvještavanja uređenim Uredbom (EZ) br. 3/2008, odnosno propisima iz članka 8. ovoga Zakona koje će donijeti ministar, a u slučaju da je državi članici dano pravo da način i uvjete za pojedina pitanja uređuje na nacionalnoj razini, a u odnosu na obveze Ministarstva i Agencije za plaćanja;
- dostavlja i razmjenjuje s Europskom komisijom i državama članicama Europske unije podatke koji se odnose na primjenu Uredbe (EZ) br. 3/2008;
- obavještava Europsku komisiju u skladu sa zahtjevima Uredbe (EZ) br. 3/2008.

Zadace provedbenog tijela**Članak 63.**

(1) Agencija za plaćanja je provedbeno tijelo za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 3/2008 i ima sljedeće zadace:

- objavljuje javne natječaje i pozive;
- zaprima, kontrolira i obrađuje zahtjeve pravnih i fizičkih osoba koje sudjeluju u provedbi mjere;
- vrši isplate potpora u provedbi mjera;
- vodi evidencije;
- sklapa ugovore, donosi odluke u svezi sa pravima i obvezama pravnih i fizičkih osoba u provedbi poslova za koje joj je povjerena nadležnost člankom 9. ovoga Zakona;
- provodi administrativnu kontrolu i kontrolu na terenu pravnih i fizičkih osoba korisnika mjera za koje joj je povjerena nadležnost člankom 9. ovoga Zakona;
- rješava o odlukama i ugovorima koje je donijela, odnosno sklopila;
- izvještava i sudjeluje u izvještavanju Ministarstva i Europske komisije u skladu s obvezama izvješćivanja uređenim Uredbom (EZ) br. 3/2008, odnosno propisima iz članka 8. ovoga Zakona koje će donijeti ministar, a u odnosu na razdiobu obveza Ministarstva, Agencije za plaćanja i drugih pravnih osoba koje ovlasti ministar;
- dostavlja i razmjenjuje podatke s Ministarstvom, Europskom komisijom i državama članicama Europske unije;
- pred nadležnim sudovima pokreće postupke u svezi sa svojim odlukama i ugovorima proizašlim iz provedbe mjera iz članka 61. stavka 2. ovoga Zakona;
- podnosi kaznene prijave u slučaju kada ocjeni da su u provedbi mjera prekršene odredbe Kaznenog zakona.

(2) Odluke iz stavka 1. podstavka 5. ovoga članka nisu upravni akti.

(3) Na odluke iz stavka 1. podstavka 5. ovoga članka pravna i fizička osoba ima pravo podnijeti prigovor Povjerenstvu za prigovore u Agenciji za plaćanja u roku od 8 dana od dana dostave odluke.

GLAVA VI. PRAVILA O JAKIM ALKOHOLNIM PIĆIMA***Pravila o jakim alkoholnim pićima*****Članak 64.**

S ciljem sustavnog uređivanja pravila za proizvodnju i stavljanja na tržište Europske unije jakih alkoholnih pića uspostavljen je sustav pravila o jakim alkoholnim pićima Uredbom (EZ) br. 110/2008 u odnosu na:

- proizvodna pravila jakih alkoholnih pića kojih se moraju pridržavati subjekti u poslovanju s hranom u pogledu proizvodnje i korištenja sirovina pri stavljanju jakih alkoholnih pića na tržište;
- zemljopisne oznake jakih alkoholnih pića u svezi s pravima na stjecanje zaštite i primjenu na tržištu, pravima i obvezama nositelja zaštite u održavanju zaštite te pravima i obvezama drugih pravnih i fizičkih osoba koje stavljaju na tržište jaka alkoholna pića;
- pravilna opisivanja, označavanja i prezentiranja jakih alkoholnih pića;
- službene kontrole u proizvodnji i na tržištu u pogledu ispunjavanja uvjeta iz podstavaka 1., 2. i 3. ovoga članka.

Zadace nadležnog tijela**Članak 65.**

(1) Nadležno tijelo za provedbu Uredbe (EZ) br. 110/2008 je Ministarstvo i ima sljedeće zadace:

- uređuje sustave te izravno provodi pravila o jakim alkoholnim pićima;
- rješava sukladno načinu i uvjetima utvrđenim Uredbom (EZ) br. 110/2008, odnosno propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar, a u slučaju da je državi članici dano pravo da način i uvjete za pojedina pitanja uređuje na nacionalnoj razini;
- uspostavlja sustave evidencija i laboratorija propisane Uredbom (EZ) br. 110/2008, odnosno propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar, a u slučaju da je državi članici Uredbom (EZ) br. 110/2008 dano pravo da način i uvjete za pojedina pitanja uređuje na nacionalnoj razini;
- prati stanje na tržištu i proizvodnji;
- uređuje sustav izvještavanja Europske komisije u skladu s obvezama izvještavanja uređenim Uredbom (EZ) br. 110/2008, odnosno propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar;
- provodi službene kontrole nad primjenom Uredbe (EZ) br. 110/2008, odnosno propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar;
- dostavlja i razmjenjuje s Europskom komisijom i državama članicama Europske unije podatke koji se odnose na primjenu Uredbe (EZ) br. 110/2008;
- obavještava Europsku komisiju u skladu sa zahtjevima Uredbe (EZ) br. 110/2008.

(2) Ministarstvo u provedbi odredbi Uredbe (EZ) br. 110/2008 odlučuje o pravima i obvezama pravnih i fizičkih osoba rješenjem.

(3) Pravne i fizičke osobe svoja prava i obveze u poštivanju pravila o jakim alkoholnim pićima ostvaruju u skladu s pravilima utvrđenima za te proizvode.

(4) Detaljne odredbe kojih se moraju pridržavati pravne i fizičke osobe u pogledu poštivanja pravila o jakim alkoholnim pićima propisana su odredbama Uredbe (EZ) br. 110/2008, propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilnicima koje će donijeti ministar.

(5) Službene kontrole iz članka 64. podstavka 4. ovoga Zakona provode se sukladno odredbama posebnog propisa kojim se uređuje provedba Uredbe (EZ) br. 882/2004.

GLAVA VII. DRŽAVNA POTPORA***Pravila za državnu potporu*****Članak 66.**

(1) Mjere državne potpore moraju biti usklađene s Programom, propisima iz članka 8. ovoga Zakona i pravilima Europske unije o državnim potporama.

(2) Davatelji državne potpore u smislu ovoga Zakona jesu središnja tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te svaka pravna osoba koja dodjeljuje državne potpore.

(3) Sredstva za državne potpore iz stavka 1. ovoga članka davatelji državne potpore osiguravaju u svom proračunu.

Zadaće nadležnog tijela za državne potpore

Članak 67.

- (1) Nadležno tijelo za državne potpore je Ministarstvo koje obavlja sljedeće zadaće:
- ispituje, ocjenjuje i daje mišljenja na prijedloge državnih potpora u odnosu na njihovu usklađenost s pravilima Europske unije o državnim potporama iz područja poljoprivrede,
  - prijavljuje Europskoj komisiji prijedloge državnih potpora i izvješćuje Europsku komisiju o dodijeljenim državnim potporama,
  - daje mišljenja o usklađenosti prijedloga državnih potpora izuzetih od obveze prijave Europskoj komisiji sukladno odgovarajućim uredbama Europske unije o izuzetim državnim potporama i potporama male vrijednosti,
  - prikuplja, obrađuje i prati podatke o državnim potporama i potporama male vrijednosti te vodi Registar državnih potpora,
  - izrađuje godišnje izvješće o dodijeljenim državnim potporama sukladno nacionalnim propisima i pravilima Europske unije o državnim potporama,
  - pruža stručnu pomoć davateljima i primateljima državnih potpora,
  - posređuje u komunikaciji između davatelja državnih potpora i Europske komisije.
- (2) Sadržaj, oblik i način dostave prijedloga državnih potpora, postupak donošenja mišljenja o usklađenosti s odgovarajućim uredbama Europske unije, način i rokove za prijavu Europskoj komisiji, postupak prijave i način dostavljanja podataka od strane davatelja državnih potpora, sadržaj i način vođenja Registra državnih potpora i druga pitanja vezana uz državnu potporu propisat će ministar pravilnikom.

Korisnik državne potpore

Članak 68.

Korisnik državne potpore je svaka pravna ili fizička osoba koja se bavi proizvodnjom, preradom i stavljanjem na tržište poljoprivrednih proizvoda i prerađenih poljoprivrednih proizvoda, a prima državnu potporu bez obzira na njezin oblik i namjenu.

GLAVA VIII. PRODAJA VLASTITIH POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA I DOPUNSKJE DJELATNOSTI

Prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda

Članak 69.

- (1) Vlastite poljoprivredne proizvode, uzgojene na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu mogu prodati krajnjem potrošaču ili kupcu/otkupljivaču nositelji, članovi i zaposleni na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (u daljnjem tekstu: OPG) ako su upisani u Upisnik poljoprivrednika.
- (2) Prodajom vlastitih poljoprivrednih proizvoda na OPG-u smatra se:

- prodaja na veliko registriranim fizičkim i pravnim osobama koje neposredno otkupljuju poljoprivredne proizvode za preradu ili daljnju prodaju te prodaju na tržnicama na veliko,
- izravna prodaja maloprodajnim objektima koji izravno opskrbljuju krajnjeg potrošača (uključujući i ugostiteljske objekte) kao i prodaja na malo izvan prodavaonice (prodaja na štandovima i klupama, tržnicama na malo i izvan tržnica na malo, pokretna prodaja, prigodna prodaja na sajmovima, izložbama, priredbama, izletištima i slično) te na vlastitom OPG-u ne dovodeći pri tom u pitanje posebne propise o hrani.

(3) Način i uvjete prodaje vlastitih poljoprivrednih proizvoda te način vođenja evidencije o proizvodnji i prodaji propisat će ministar pravilnikom uz suglasnost ministra nadležnog za gospodarstvo i ministra financija.

Dopunske djelatnosti na OPG-u

Članak 70.

(1) Dopunske djelatnosti na OPG-u su djelatnosti povezane s poljoprivredom koje omogućavaju bolje korištenje proizvodnih kapaciteta i radne snage članova OPG-a te stjecanje dodatnog dohotka na OPG-u.

(2) Na OPG-u se ne smije obavljati pojedina vrsta dopunske djelatnosti ako je nositelj ili član registriran za istu vrstu djelatnosti, odnosno zakonski zastupnik pravne osobe ili ima većinski udjel u pravnoj osobi registriranoj za istu djelatnost.

(3) Nositelj OPG-a podnosi Agenciji za plaćanja zahtjev za upis dopunske djelatnosti u Upisnik poljoprivrednika.

(4) Pri upisu dopunske djelatnosti u Upisnik poljoprivrednika, OPG se mora uskladiti s općim i posebnim uvjetima utvrđenim posebnim propisima kojima se uređuje ta djelatnost.

(5) Na temelju podnesenoga zahtjeva Agencija za plaćanja izdaje izvod iz Upisnika poljoprivrednika o obavljanju dopunske djelatnosti na OPG-u.

(6) Ukoliko Agencija za plaćanja utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti za upis dopunske djelatnosti, uputit će OPG-u obavijest da u primjerenom roku izvrši uskladbu. U protivnom obavještava OPG o ispisu dopunske djelatnosti iz Upisnika poljoprivrednika.

(7) Vrste dopunskih djelatnosti na OPG-u, način i uvjete za njihovo obavljanje te uvjete upisa dopunskih djelatnosti u Upisnik poljoprivrednika propisat će ministar pravilnikom uz suglasnost ministra nadležnog za zdravlje i ministra nadležnog za turizam i ugostiteljstvo.

GLAVA IX. STANDARDI KVALITETE ZA HRANU I HRANU ZA ŽIVOTINJE

Standardi kvalitete za hranu

Članak 71.

(1) Ministar donosi pravilnike kojima se prenose direktive Europske unije iz područja kojim se uređuju standardi kvalitete za hranu.

(2) U slučaju kada standardi kvalitete za hranu nisu uređeni propisima Europske unije ministar donosi pravilnike o standardima za hranu koji se primjenjuju ne dovodeći u pitanje Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 34. – 36.

(3) Standardi kvalitete iz stavaka 1. i 2. ovoga članka uključuju klasifikaciju, kategorizaciju i naziv hrane, fizikalna, određena kemijska, fizikalno-kemijska i senzorska svojstva te sastav hrane, fizikalno-kemijska i senzorska svojstva sirovina te vrstu i količinu sirovina, dodataka i drugih tvari koje se upotrebljavaju u proizvodnji i preradi hrane i dodatne zahtjeve označivanja hrane.

(4) Za određenu hranu, osim standarda iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, ministar pravilnikom propisuje postupke koje je potrebno provesti prije stavljanja te hrane na tržište te uvjete, uključujući dopuštene tehnološke postupke, kojima ta hrana mora udovoljavati o čemu ministar donosi rješenje.

(5) Ministar donosi pravilnike o metodama koje je utvrdila Europska unija radi kontrole propisanih standarda kvalitete hrane.

(6) Subjektima u poslovanju s hranom nije dopušteno stavljati na tržište hranu koja ne udovoljava propisima iz stavaka 1., 2. i 4. ovoga članka i članka 8. ovoga Zakona kojima se uređuje tržište poljoprivrednih proizvoda.

(7) Subjektima u poslovanju s hranom dopušteno je proizvoditi i stavljati na tržište i hranu za koju nisu propisani standardi kvalitete ako ona odgovara propisanim zahtjevima sigurnosti i označivanja hrane.

(8) Vlada Uredbom može donijeti privremene mjere za poljoprivredno-prehrambeni sektor u cilju sprječavanja gospodarskih gubitaka subjekata u poslovanju s hranom.

Standardi kvalitete za hranu za životinje

Članak 72.

(1) Ministar donosi pravilnike kojima se prenose direktive Europske unije iz područja kojim se uređuju standardi kvalitete za hranu za životinje.

(2) U slučaju kada standardi kvalitete za hranu za životinje nisu uređeni propisima Europske unije ministar donosi pravilnike o standardima za hranu za životinje koje se primjenjuju ne dovodeći u pitanje Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 34. – 36.

(3) Standardi kvalitete iz stavaka 1. i 2. ovoga članka uključuju klasifikaciju, kategorizaciju i vrstu hrane za životinje te njena fizikalna, kemijska, fizikalno-kemijska i nutritivna svojstva koja su uvjetovana osnovnim sastavom, dodanim tvarima, tehnološkim postupcima, pakiranjem, uvjetima prijevoza, čuvanja i skladištenja.

(4) Za određenu hranu za životinje, osim standarda iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, ministar pravilnikom propisuje postupak koji je potrebno provesti prije stavljanja te hrane za životinje na tržište te uvjete kojima ta hrana za životinje mora udovoljavati.

(5) Ministar donosi pravilnike o metodama koje je utvrdila Europska unija radi kontrole propisanih standarda kvalitete hrane za životinje.

(6) Subjektima u poslovanju s hranom za životinje nije dopušteno stavljati na tržište hranu za životinje koja ne udovoljava propisima iz stavaka 1., 2. i 4. ovoga članka i članka 8. ovoga Zakona.

Doniranje hrane i hrane za životinje

Članak 73.

(1) S ciljem sprječavanja uništavanja velikih količina hrane, zaštite okoliša i pomoći socijalno ugroženim osobama i osobama pogođenim elementarnim nepogodama i prirodnim katastrofama (u daljnjem tekstu: krajnji primatelj) ovim Zakonom propisuje se sustav doniranja hrane i hrane za životinje.

(2) Donirati se može samo hrana i hrana za životinje koja mora biti prikladna za prehranu ljudi i/ili životinja te ispunjavati sve zahtjeve sigurnosti, odnosno zdravstvene ispravnosti hrane i hrane za životinje sukladno propisima Europske unije i nacionalnim propisima.

(3) Subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje koji su sudionici u lancu doniranja hrane i hrane za životinje moraju osigurati da u fazi koja je pod njihovom kontrolom (proizvodnja, prerada, skladištenje, transport, distribucija, priprema) hrana i hrana za životinje koja se donira udovoljava propisanim zahtjevima za sigurnost, odnosno zdravstvenu ispravnost hrane i hrane za životinje.

Provedbeni propisi

Članak 74.

Detaljne uvjete, kriterije i načine doniranja hrane i hrane za životinje propisat će ministar pravilnikom ne dovodeći u pitanje odredbe propisa o sigurnosti hrane.

GLAVA X. EKOLOŠKA I INTEGRIRANA PROIZVODNJA

Poglavlje A. Ekološka proizvodnja

Zadaće nadležnog tijela

Članak 75.

(1) Ministarstvo kao nadležno tijelo u provedbi Uredbe (EZ) br. 834/2007 ima sljedeće zadatke:

- dostavlja izvješća i obavijesti nadležnim tijelima država članica Europske unije, odnosno Europskoj komisiji u slučajevima propisanim Uredbom (EZ) br. 834/2007;
- provodi službene kontrole nad primjenom ovoga Zakona, odnosno nad provedbom propisa iz članka 8. ovoga Zakona te Uredbe (EZ) br. 834/2007 sukladno odredbama posebnog propisa kojim se uređuje provedba Uredbe (EZ) br. 882/2004 o službenim kontrolama koje se provode radi provjere postupanja u skladu s odredbama propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i zaštiti životinja;

- ovlašćuje kontrolna tijela za provođenje stručne kontrole u ekološkoj proizvodnji;
- uređuje provođenje proizvodnih pravila;
- uređuje vođenje Upisnika subjekata u ekološkoj proizvodnji (u daljnjem tekstu: Upisnik subjekata) i vođenje Upisnika kontrolnih tijela;
- objavljuje popise subjekata i kontrolnih tijela na službenim internetskim stranicama Ministarstva;
- uređuje vođenje evidencije o uvozu ekoloških proizvoda iz trećih zemalja.

(2) Subjekti upisani u Upisnik subjekata dužni su primjenjivati pravila proizvodnje prema ovom Zakonu i propisima donesenim temeljem Zakona.

(3) Pravila proizvodnje iz stavka 2. ovoga Zakona, sadržaj, veličinu i izgled nacionalnog znaka za označavanje ekoloških proizvoda proizvedenih u Republici Hrvatskoj propisat će ministar pravilnikom.

Izuzeća od proizvodnih pravila

Članak 76.

- (1) Ministarstvo na temelju zahtjeva subjekta donosi rješenja:
- za izuzeća od proizvodnih pravila sukladno članku 22. Uredbe (EZ) br. 834/2007, osim u slučaju pojedinačnih odobrenja za poljoprivredni reproduksijski materijal,
  - za skraćivanje prijelaznog razdoblja u ekološkoj proizvodnji.
- (2) Kontrolna tijela u skladu s člankom 45. stavkom 4. Uredbe Komisije (EZ) br. 889/2008 o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda s obzirom na ekološku proizvodnju, označavanje i kontrolu (SL L 250, 18.09.2008) na temelju pisanog zahtjeva subjekta izdaju pojedinačna odobrenja za korištenje poljoprivrednog reproduksijskog materijala koji nije dobiven ekološkom proizvodnjom prije sjetve za tekuću godinu.
- (3) Zbirno izvješće o odobrenjima iz stavka 2. ovoga članka kontrolna tijela dužna su dostaviti Ministarstvu do 28. veljače tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.
- (4) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.
- (5) Uvjete za izuzeća predviđena člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 834/2007 propisat će ministar pravilnikom.

Kontrolni sustav

Članak 77.

- (1) Na temelju dostavljenih dokaza iz članka 27. stavka 5. Uredbe (EZ) br. 834/2007 Ministarstvo donosi rješenje o ovlašćivanju kontrolnih tijela za provođenje stručne kontrole u ekološkoj proizvodnji.
- (2) Ministarstvo vodi Upisnik kontrolnih tijela. Popis kontrolnih tijela Ministarstvo objavljuje na službenim internetskim stranicama.

- (3) Uz uvjete iz stavka 1. ovoga članka ministar će pravilnikom propisati dodatne uvjete za ovlašćivanje kontrolnih tijela i provedbe stručnih kontrola.
- (4) Kontrolna tijela drugih država članica moraju predložiti dokaze na hrvatskom jeziku i dati pisanu izjavu da će svi postupci i vođenje dokumentacije biti na hrvatskom jeziku. Uvjeti iz stavka 3. ovoga članka ne odnose se na kontrolna tijela država članica Europske unije.
- (5) Kontrolno tijelo je dužno u roku od 30 dana od završetka obavljene stručne kontrole dostaviti izvješće o provedenoj stručnoj kontroli Ministarstvu.
- (6) Ako rezultati stručne kontrole ukazuju na neudovoljavanje ili na vjerojatnost neudovoljavanja ovome Zakonu i Uredbi (EZ) br. 834/2007, kontrolno tijelo mora odmah bez odgađanja o tome izvijestiti nadležnu poljoprivrednu inspekciju.
- (7) Ako se nadzorom utvrdi da kontrolna tijela ne obavljaju pravilno poslove koji su im preneseni, Ministarstvo će rješenjem ukinuti ovlaštenje.
- (8) Kontrolno tijelo izdaje potvrđnicu subjektu upisanom u Upisnik subjekata iz članka 78. stavka 2. ovoga Zakona te isti dostavlja Ministarstvu.
- (9) Protiv rješenja iz stavaka 1. i 7. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji

Članak 78.

- (1) Ekološkom proizvodnjom, preradom, distribucijom, uvozom i izvozom ekoloških proizvoda mogu se baviti subjekti upisani u Upisnik subjekata.
- (2) Upisnik subjekata iz stavka 1. ovoga članka vodi Agencija za plaćanja.
- (3) Uvjete koje moraju ispunjavati subjekti za upis u Upisnik subjekata iz stavka 2. ovoga članka, sadržaj, oblik i način vođenja Upisnika subjekata te način vođenja Upisnika kontrolnih tijela iz članka 77. stavka 2. ovoga članka propisat će ministar pravilnikom.
- (4) Agencija za plaćanja donosi rješenje o upisu u Upisnik subjekata iz stavka 2. ovoga članka na temelju zahtjeva subjekta ako subjekt ispunjava uvjete iz stavka 3. ovoga članka.
- (5) Agencija za plaćanja rješenjem će brisati subjekta upisanog u Upisnik subjekata iz stavka 2. ovoga članka na njegov zahtjev, odnosno kada na zahtjev kontrolnog tijela ili nadležne inspekcije za provođenje službene kontrole utvrdi da je prestao ispunjavati uvjete propisane Uredbom (EZ) br. 834/2007, ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.
- (6) Agencija za plaćanja obvezna je izraditi popis subjekata koji su na temelju pravomoćnog rješenja upisani u Upisnik subjekata iz stavka 2. ovoga članka te popis dostaviti Ministarstvu najkasnije do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu.

(7) Popise iz stavka 6. ovoga članka Ministarstvo objavljuje na službenim internetskim stranicama.

(8) Protiv rješenja iz stavaka 4. i 5. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana primitka rješenja.

Brisanje iz Upisnika subjekata ili Upisnika kontrolnih tijela

Članak 79.

(1) Agencija za plaćanja rješenjem će brisati subjekta iz Upisnika subjekata ako ponovi prekršaj za koji je u prekršajnom postupku izrečena kazna iz članka 172. ovoga Zakona.

(2) Ministarstvo će kontrolnom tijelu rješenjem ukinuti ovlaštenje i brisati ga iz Upisnika kontrolnih tijela ako ponovi prekršaj za koji je pravomoćnom presudom u prekršajnom postupku izrečena kazna iz članka 173. ovoga Zakona ili je kažnjen pravomoćnom presudom za kazneno djelo iz članka 258. Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 125/2011 i 144/2012).

(3) Kontrolno tijelo kojem je ukinuto ovlaštenje i brisano je iz Upisnika kontrolnih tijela na temelju odredbe iz stavka 2. ovoga članka može podnijeti zahtjev za ponovni upis nakon protoka dvije godine od pravomoćnosti presude.

(4) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Povjerenstvo za ekološku proizvodnju

Članak 80.

(1) Za promicanje, unaprjeđivanje i praćenje razvoja, davanje stručnih mišljenja i prijedloga u ekološkoj proizvodnji Ministarstvo će osnovati Povjerenstvo za ekološku proizvodnju (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

(2) Ministar rješenjem imenuje predsjednika, članove i tajnika Povjerenstva iz redova znanstvenih i stručnih djelatnika, predstavnika tijela državne uprave, predstavnika kontrolnih tijela, predstavnika nadležne inspekcije za provođenje službenih kontrola, predstavnika subjekata te predstavnika nevladinih organizacija koje promiču ekološku proizvodnju.

(3) Povjerenstvo donosi poslovnik o svom radu.

Uvoz iz trećih zemalja

Članak 81.

(1) Ministarstvo financija - Carinska uprava vodi evidenciju o uvozu ekoloških proizvoda iz trećih zemalja.

(2) Podatke iz stavka 1. ovoga članka Carinska uprava dostavlja Ministarstvu do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Poglavlje B. Integrirana proizvodnja***Zadace nadležnog tijela*****Članak 82.**

- (1) Ministarstvo kao nadležno tijelo ima sljedeće zadace:
- uređuje sustav integrirane proizvodnje poljoprivrednih proizvoda;
  - provodi službene kontrole nad integriranom proizvodnjom;
  - uređuje vođenje Upisnika proizvođača u integriranoj proizvodnji (u daljnjem tekstu: Upisnik proizvođača);
  - uređuje provođenje stručnog nadzora u integriranoj proizvodnji;
  - uređuje vođenje evidencije u integriranoj proizvodnji;
  - uređuje označavanje i stavljanje na tržište integriranih proizvoda;
  - objavljuje popise proizvođača na službenim internetskim stranicama.
- (2) Vođenje evidencije, edukaciju proizvođača i označavanje proizvoda iz integrirane proizvodnje propisati će ministar pravilnikom.

Tehnološke upute**Članak 83.**

- (1) Tehnološke upute za integriranu proizvodnju sadrže opis agrotehničkih mjera u integriranoj proizvodnji i izrađuju se za sljedeća područja poljoprivredne proizvodnje: ratarstvo, povrćarstvo, voćarstvo i vinogradarstvo.
- (2) Proizvođač u integriranoj proizvodnji dužan je poštivati Tehnološke upute za integriranu proizvodnju.
- (3) Za izradu Tehnoloških uputa za integriranu proizvodnju Ministarstvo osniva stručna povjerenstva za pojedina područja poljoprivredne proizvodnje iz stavka 1. ovoga članka.
- (4) Ministar rješenjem imenuje predsjednika, članove i tajnika stručnog povjerenstva iz redova znanstvenih i stručnih djelatnika za područje tehnologije proizvodnje i biljnog zdravlja.
- (5) Povjerenstvo donosi poslovnik o svom radu.
- (6) Tehnološke upute donosi ministar, a objavljuju se na službenim internetskim stranicama Ministarstva.

Upisnik proizvođača u integriranoj proizvodnji**Članak 84.**

- (1) Integriranom proizvodnjom mogu se baviti pravne i fizičke osobe upisane u Upisnik proizvođača.
- (2) Upisnik proizvođača iz stavka 1. ovoga članka vodi Agencija za plaćanja.

(3) Uvjete koje moraju ispunjavati proizvođači za upis u Upisnik proizvođača iz stavka 1. ovoga članka, sadržaj, oblik i način vođenja Upisnika proizvođača propisat će ministar pravilnikom.

(4) Agencija za plaćanja donosi rješenje o upisu u Upisnik proizvođača iz stavka 2. ovoga članka na temelju zahtjeva proizvođača ako subjekt ispunjava uvjete iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Agencija za plaćanja rješenjem će brisati proizvođača upisanog u Upisnik proizvođača iz stavka 1. ovoga članka na njegov zahtjev, odnosno na zahtjev nadzornog tijela iz članka 85. stavka 1. ovoga Zakona ili temeljem obavijesti nadležne inspekcije za provođenje službene kontrole kada utvrdi da je prestao ispunjavati uvjete iz stavka 3. ovoga članka za upis u Upisnik proizvođača iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Protiv rješenja iz stavaka 4. i 5. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana primitka rješenja.

Stručni nadzor u integriranoj proizvodnji

Članak 85.

(1) Integrirana proizvodnja podliježe stručnom nadzoru kojeg provodi Savjetodavna služba (u daljnjem tekstu: Nadzorno tijelo).

(2) Stručni nadzor podrazumijeva kontrolu, na terenu najmanje jednom godišnje kod svih proizvođača u vrijeme vegetacije, o udovoljavanju zahtjevima propisanim ovim Zakonom i Tehnološkim uputama.

(3) Nadzorno tijelo izdaje potvrdu proizvođaču koji je upisan u Upisnik proizvođača iz članka 84. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Uvjete, način provedbe i druga pitanja vezana uz stručni nadzor integrirane proizvodnje propisat će ministar pravilnikom.

GLAVA XI. SUSTAVI KVALITETE POLJOPRIVREDNIH I PREHRAMBENIH PROIZVODA I PRIZNAVANJE PRIRODNIH MINERALNIH I PRIRODNIH IZVORSKIH VODA

Poglavlje A. Sustavi kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda

Opće odredbe

Članak 86.

(1) Sustavi kvalitete, uz oznake: zaštićenu oznaku izvornosti (u daljnjem tekstu: ZOI), zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla (u daljnjem tekstu: ZOZP) i zajamčeno tradicionalni specijalitet (u daljnjem tekstu: ZTS) poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, obuhvaćaju i neobavezne izraze kvalitete uspostavljene Uredbom (EU) br. 1151/2012 i ovim Zakonom.

- (2) Oznake i neobavezni izrazi kvalitete mogu se koristiti za poljoprivredne i prehrambene proizvode koji su u skladu s Uredbom (EU) br. 1151/2012 i ovim Zakonom.
- (3) Nacionalna pravila o neobaveznim izrazima kvalitete koja nisu obuhvaćena Uredbom (EU) br. 1151/2012 propisat će ministar pravilnikom pod uvjetom da su ta pravila sukladna propisima Europske unije.
- (4) Dobrovoljne sustave kvalitete koji nisu obuhvaćeni Uredbom (EU) br. 1151/2012. propisat će ministar pravilnikom pod uvjetom da su ta pravila sukladna propisima EU.
- (5) Pravila korištenja oznaka i neobaveznih izraza kvalitete iz stavka 2. ovoga članka propisat će ministar pravilnikom.

Nadležno tijelo i zadaće nadležnog tijela

Članak 87.

- (1) Nadležno tijelo za provedbu Uredbe (EU) br. 1151/2012, ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega je Ministarstvo.
- (2) Za provedbu stručnih i znanstvenih poslova delegiranih od strane Europske komisije te provedbu savjetovanja Ministarstva ministar može ovlastiti javne službe i druge pravne osobe.
- (3) Ministar je ovlašten donijeti pravilnike, naredbe i naputke za provedbu odredbi ove Glave.
- (4) Ministarstvo za potrebe provedbe Uredbe (EU) br. 1151/2012 obavlja sljedeće poslove:
- provodi nacionalni postupak zaštite naziva ZOI, ZOZP, ZTS poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda;
  - dostavlja Europskoj komisiji dokumentaciju potrebnu za registraciju naziva ZOI, ZOZP i ZTS poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na razini Europske unije;
  - u postupku registracije naziva ZOI, ZOZP i ZTS poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na razini Europske unije iz podstavka 2. ovoga stavka provodi postupak nacionalnog prigovora ako je potrebno;
  - provodi nacionalni postupak odobravanja korištenja neobaveznih izraza kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda;
  - vodi evidencije iz članka 88. stavka 17., članka 96. stavka 9., članka 97. stavka 5. i članka 98. stavka 7. ovoga Zakona;
  - provodi postupak priznavanja skupina iz sustava kvalitete;
  - provodi postupak ovlašćivanja pravnih i fizičkih osoba za izradu specifikacija proizvoda;
  - nadležno je za službene kontrole i inspeksijski nadzor kontrolnih tijela u provedbi Uredbe (EU) br. 1151/2012, ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega;
  - provodi postupak ovlašćivanja kontrolnih tijela koja potvrđuju sukladnost sa specifikacijom proizvoda te provodi upravni nadzor nad njihovim radom;
  - javno objavljuje na svojim internetskim stranicama nazive i adrese kontrolnih tijela iz podstavka 9. ovoga stavka te njihove ovlasti;
  - određuje naknade za pokrivanje troškova vezanih uz postupke u sustavima kvalitete i potvrđivanje sukladnosti sa specifikacijom proizvoda;

- obavlja i druge poslove u području sustava kvalitete na nacionalnoj razini i razini Europske unije.

(5) Ministarstvo poslove iz stavka 4. podstavaka 8. i 9. ovoga članka provodi sukladno odredbama ovoga Zakona i posebnom propisu o službenim kontrolama.

Nacionalni postupak zaštite naziva ZOI, ZOZP, ZTS poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda

Članak 88.

(1) Nacionalni postupak zaštite naziva ZOI, ZOZP i ZTS poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda pokreće se podnošenjem zahtjeva za zaštitu naziva (u daljnjem tekstu: zahtjev) Ministarstvu na propisanom obrascu uz prateću dokumentaciju navedenu u člancima 8. i 20. Uredbe (EU) br. 1151/2012.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka ima pravo podnijeti skupina (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) u skladu s člankom 49. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1151/2012.

(3) Nacionalni postupak zaštite provode: Stručno-operativna radna skupina za provedbu nacionalnog postupka zaštite naziva oznaka izvornosti, oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (u daljnjem tekstu: Stručno-operativna radna skupina) i Povjerenstvo za provedbu nacionalnog postupka zaštite naziva oznaka izvornosti, oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) koje osniva ministar.

(4) Stručno-operativna radna skupina provodi stručnu provjeru zahtjeva sukladno odredbama Uredbe (EU) br. 1151/2012 i ovoga Zakona. Rok za stručnu provjeru zahtjeva je sedam mjeseci od datuma zaprimanja zahtjeva.

(5) Ako je zahtjev iz stavka 1. ovoga članka formalno nepotpun, podnositelj zahtjeva pozvat će se da ga dopuni u roku od 30 dana. Ukoliko podnositelj zahtjeva ne dopuni zahtjev, Stručno-operativna radna skupina predlaže Povjerenstvu donošenje prijedloga o odbacivanju zahtjeva. Na prijedlog Povjerenstva ministar će rješenjem odbaciti zahtjev.

(6) Ukoliko Stručno-operativna radna skupina u postupku iz stavka 4. ovoga članka utvrdi da je potrebna izmjena i dopuna dostavljene dokumentacije podnositelja zahtjeva pozvat će se zaključkom da iste dostavi u roku od 30 dana. Na traženje podnositelja zahtjeva rok za dopunu može se produžiti za najviše dva mjeseca.

(7) Ako podnositelj zahtjeva nije u roku iz stavka 6. ovoga članka dostavio izmjenu i dopunu dokumentacije ili se utvrdi da dostavljena izmjena i dopuna nije cjelovita ili se utvrdi da zahtjev ne udovoljava odredbama Uredbe (EU) br. 1151/2012 Stručno-operativna radna skupina predlaže Povjerenstvu donošenje prijedloga o odbijanju zahtjeva.

(8) U slučaju iz stavka 7. ovoga članka, Povjerenstvo razmatra prijedlog Stručno-operativne radne skupine i donosi konačni prijedlog o odbijanju zahtjeva o čemu ministar donosi rješenje ili od Stručno-operativne radne skupine traži ponovno razmatranje zahtjeva. Rok za ponovno razmatranje zahtjeva je 30 dana.

(9) Kada Stručno-operativna radna skupina utvrdi da podneseni zahtjev u cijelosti odgovara odredbama Uredbe (EU) br. 1151/2012 i ovoga Zakona, Ministarstvo objavljuje Specifikaciju proizvoda na internetskim stranicama Ministarstva, a u Službenom dijelu Narodnih novina obavijest o podnesenom zahtjevu čime počinje teći rok za prigovor na nacionalnoj razini.

(10) Rok za podnošenje prigovora je dva mjeseca. U fazi prigovora svaka fizička ili pravna osoba koja ima pravni interes i sjedište ili prebivalište u Republici Hrvatskoj može podnijeti prigovor na podneseni zahtjev sukladno članku 10. Uredbe (EU) br. 1151/2012 uz dostavu cjelovite dokumentacije kojom se potvrđuje pravni interes, obrazlaže prigovor i dokazuje njegova opravdanost.

(11) U slučaju da prigovor nije podnesen, na prijedlog Stručno-operativne radne skupine Povjerenstvo donosi prijedlog o prihvaćanju zahtjeva. Ministar donosi rješenje o prijelaznoj nacionalnoj zaštiti naziva ZOI, ZOZP i ZTS.

(12) U slučaju da je prigovor podnesen u roku i Stručno-operativna radna skupina utvrdi u roku od 30 dana da je isti sukladan članku 10. Uredbe (EU) br. 1151/2012 i stavku 10. ovoga članka Ministarstvo obavještava podnositelja zahtjeva o zaprimljenom prigovoru i dostavlja mu presliku dokumentacije prigovora.

(13) Ministarstvo poziva podnositelja zahtjeva da dostavi očitovanje na uloženi prigovor u roku od 15 dana od dana dostave obavijesti i dokumentacije iz stavka 12. ovoga članka, a nakon čega se pozivaju podnositelj zahtjeva i podnositelj prigovora na postupak postizanja sporazuma. Postupak postizanja sporazuma može trajati najviše dva mjeseca.

(14) U slučaju da sporazum iz stavka 13. ovoga članka nije postignut na prijedlog Stručno-operativne radne skupine Povjerenstvo predlaže ministru odbijanje ili prihvaćanja zahtjeva. Ministar donosi rješenje o odbijanju zahtjeva ili rješenje o prijelaznoj nacionalnoj zaštiti naziva ZOI, ZOZP i ZTS.

(15) U slučaju da je prigovor podnesen i nije sukladan članku 10. Uredbe (EU) br. 1151/2012 i stavku 10. ovoga članka, na prijedlog Stručno-operativne radne skupine Povjerenstvo predlaže ministru, a ministar donosi rješenje o prijelaznoj nacionalnoj zaštiti naziva ZOI, ZOZP i ZTS. Rješenje se dostavlja podnositelju zahtjeva i podnositelju prigovora.

(16) Nakon donošenja rješenja iz stavaka 11., 14. i 15. ovoga članka o prijelaznoj nacionalnoj zaštiti naziva ZOI, ZOZP i ZTS proizvođač proizvoda s nazivom zaštićenim kao ZOI ili ZOZP ili ZTS kao i svaki sudionik u lancu proizvodnje, prerade i distribucije iz specifikacije proizvoda, obvezan je u roku od 30 dana odabrati ovlašteno kontrolno tijelo iz članka 95. ovoga Zakona i pokrenuti postupak potvrđivanja sukladnosti proizvoda sa specifikacijom iz članka 96. ovoga Zakona.

(17) Evidenciju proizvoda čiji je naziv zaštićen prijelaznom nacionalnom zaštitom kao ZOI ili ZOZP ili ZTS Ministarstvo objavljuje na svojim internetskim stranicama.

(18) Nacionalni postupak zaštite naziva ZOI, ZOZP i ZTS, obrasce i rokove, sadržaj i način vođenja evidencije te postupak i uvjete ovlašćivanja pravnih i fizičkih osoba za izradu specifikacija proizvoda ministar propisuje pravilnikom.

(19) Uvjete i postupak priznavanja skupina iz stavka 2. ovoga članka propisat će ministar pravilnikom.

(20) Protiv rješenja iz stavaka 8., 11., 14. i 15. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Prijelazna nacionalna zaštita

Članak 89.

(1) Ministar rješenjem o prijelaznoj nacionalnoj zaštiti naziva ZOI, ZOZP i ZTS sukladno članku 9. Uredbe (EU) br. 1151/2012 odobrava prijelaznu nacionalnu zaštitu naziva ZOI, ZOZP i ZTS u Republici Hrvatskoj, koja započinje danom kada je zahtjev iz članka 91. stavka 1. podnesen Europskoj komisiji.

(2) Nazivi proizvoda zaštićeni prijelaznom nacionalnom zaštitom kao ZOI, ZOZP i ZTS imaju jednaku zaštitu onoj koja je propisana u članku 13. stavku 1. i članku 24. stavku 1. Uredbe (EU) br. 1151/2012, ali je važeća samo na teritoriju Republike Hrvatske.

(3) Za vrijeme trajanja prijelazne nacionalne zaštite na tržištu sa zaštićenim nazivom, oznakom i nacionalnim znakom mogu biti označeni samo proizvodi za koje je izdana Potvrda o sukladnosti proizvoda sa specifikacijom iz članka 96. stavka 7. ovoga Zakona.

(4) Prijelazna nacionalna zaštita prestaje danom donošenja odluke Europske komisije sukladno članku 9. Uredbe (EU) br. 1151/2012 o čemu ministar donosi rješenje.

(5) U slučaju povlačenja zahtjeva od strane podnositelja zahtjeva ili odbijanja zahtjeva od strane Europske komisije proizvodi za koje je izdana potvrda o sukladnosti proizvoda sa specifikacijom iz članka 96. ovoga Zakona mogu se nalaziti na tržištu do dana prestanka važenja potvrde o sukladnosti proizvoda sa specifikacijom.

(6) U nacionalnom postupku prigovora ministar na prijedlog Povjerenstva iz članka 88. stavka 3. ovoga Zakona može, sukladno članku 15. stavku 4. Uredbe (EU) br. 1151/2012, odobriti prijelazno razdoblje zaštite u trajanju do najviše deset godina.

Nacionalni znak ZOI, ZOZP i ZTS

Članak 90.

(1) Poljoprivredni ili prehrambeni proizvodi čiji naziv je zaštićen kao ZOI ili ZOZP ili ZTS i za koji je izdana Potvrda o sukladnosti proizvoda sa specifikacijom iz članka 96. stavka 7. ovoga Zakona mogu biti označeni odgovarajućim nacionalnim znakom.

(2) Nacionalni znak iz stavka 1. ovoga članka dozvoljeno je koristiti nakon što je Ministarstvo dostavilo Europskoj komisiji zahtjev iz članka 91. stavka 1. ovoga Zakona odnosno za vrijeme trajanja prijelazne nacionalne zaštite.

(3) Uvjete za dobivanje, izgled i način korištenja nacionalnog znaka propisat će ministar pravilnikom.

Registracija oznaka na razini Europske unije

Članak 91.

(1) Nakon provedenoga nacionalnog postupka zaštite naziva ZOI, ZOZP i ZTS podnositelj zahtjeva iz članka 88. stavka 2. ovoga Zakona dostavlja Ministarstvu dokumentaciju potrebnu za registraciju naziva ZOI, ZOZP i ZTS na razini Europske unije sukladno člancima 8. i 20. Uredbe (EU) br. 1151/2012 najkasnije u roku od dva mjeseca od dana dobivanja rješenja o prijelaznoj nacionalnoj zaštiti naziva ZOI, ZOZP i ZTS.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji sukladno članku 49. Uredbe (EU) br. 1151/2012, kao i informaciju iz članka 89. stavka 6. ovoga Zakona ako je dodijeljena prijelazna nacionalna zaštita u nacionalnom postupku prigovora.

(3) U postupku registracije naziva ZOI, ZOZP i ZTS na razini Europske unije, ako su potrebne jedna ili više značajnijih izmjena specifikacije proizvoda sukladno članku 53. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1151/2012, Ministarstvo pokreće i provodi postupak nacionalnog prigovora.

(4) Rok za nacionalni prigovor iz stavka 3. ovoga članka je 15 dana.

(5) Postupak prigovora iz stavka 3. ovoga članka propisat će ministar pravilnikom.

Izmjena Specifikacije proizvoda na razini Europske unije

Članak 92.

(1) Podnositelj zahtjeva može podnijeti Ministarstvu zahtjev za odobrenje izmjene specifikacije proizvoda registriranih naziva ZOI ili ZOZP ili ZTS na razini Europske unije sukladno članku 53. Uredbe (EU) br. 1151/2012.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji.

Poništenje registracije oznaka na razini Europske unije

Članak 93.

(1) Zahtjev za poništenje registrirane oznake sukladno članku 54. Uredbe (EU) br. 1151/2012 dostavlja se Ministarstvu, koje isti dostavlja Europskoj komisiji.

(2) U slučajevima iz članka 54. Uredbe (EU) br. 1151/2012 ministar donosi rješenje o poništenju registrirane oznake.

(3) U slučaju donošenja rješenja iz stavka 2. ovoga članka proizvodi za koje je izdana potvrda o sukladnosti proizvoda sa specifikacijom iz članka 96. ovoga Zakona mogu se nalaziti na tržištu do dana prestanka važenja potvrde o sukladnosti proizvoda sa specifikacijom iz članka 96. stavka 7. ovoga Zakona.

(4) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Povlačenje zahtjeva na razini Europske unije

Članak 94.

(1) Zahtjev za registraciju naziva ZOI ili ZOZP ili ZTS na razini Europske unije podnositelj zahtjeva može povući samo u slučaju da na zahtjev Europske komisije nije u mogućnosti izmijeniti i dopuniti isti u za to traženom roku.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Ministarstvu koje isti dostavlja Europskoj komisiji, a ministar donosi rješenje kojim se ukida rješenje o prijelaznoj nacionalnoj zaštiti naziva ZOI, ZOZP i ZTS.

(3) Postupak povlačenja zahtjeva ministar propisuje pravilnikom.

Ovlašćivanje kontrolnih tijela za potvrđivanje sukladnosti proizvoda sa specifikacijom za ZOI, ZOZP, ZTS

Članak 95.

(1) Ministar rješenjem ovlašćuje pravnu osobu koja potvrđuje sukladnost sa specifikacijom proizvoda (u daljnjem tekstu: kontrolno tijelo).

(2) Zahtjev za ovlašćivanje pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka podnosi Ministarstvu na propisanom obrascu.

(3) Pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka mora biti akreditirana sukladno članku 39. Uredbe (EU) br. 1151/2012.

(4) Kontrolno tijelo iz drugih država članica mora dostaviti dokaze na hrvatskom jeziku da je akreditirano i ovlašteno za potvrđivanje sukladnosti sa specifikacijom proizvoda i pisanu izjavu da će svi postupci i vođenje dokumentacije biti na hrvatskom jeziku.

(5) Ministar osniva Povjerenstvo za ovlašćivanje kontrolnih tijela za potvrđivanje sukladnosti sa specifikacijom proizvoda.

(6) Povjerenstvo iz stavka 5. ovoga članka razmatra ispunjava li zahtjev za ovlašćivanje odredbe Uredbe (EU) br. 1151/2012, ovoga Zakona i provedbenih propisa donesenih na temelju njega.

- (7) Ako zahtjev za ovlaštivanje iz stavka 2. ovoga članka ispunjava odredbe propisa iz stavka 6. ovoga članka, Povjerenstvo iz stavka 5. ovoga članka predlaže ministru donošenje rješenje iz stavka 1. ovoga članka o ovlaštivanju kontrolnog tijela.
- (8) Naziv i adrese ovlaštenih kontrolnih tijela objavljuju se na internetskim stranicama Ministarstva.
- (9) Uvjete i postupak ovlaštivanja kontrolnih tijela, sadržaj zahtjeva za ovlaštivanje kontrolnih tijela, obveze i nadzor nad njihovim radom propisat će ministar pravilnikom.
- (10) Ministar će na prijedlog Povjerenstva iz stavka 5. ovoga članka kontrolnom tijelu rješenjem ukinuti ovlaštenje u slučaju da ne ispunjava uvjete iz Uredbe (EU) br. 1151/2012, ovoga Zakona i provedbenih propisa donesenih na temelju njega.
- (11) Protiv rješenja iz stavaka 7. i 10. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Potvrđivanje sukladnosti sa specifikacijom proizvoda

Članak 96.

- (1) Postupak potvrđivanja sukladnosti sa specifikacijom proizvoda za ZOI, ZOZP i ZTS (u daljnjem tekstu: postupak potvrđivanja sukladnosti) provodi se nakon donošenja rješenja o prijelaznoj nacionalnoj zaštiti naziva ZOI, ZOZP i ZTS, a provodi ga ovlašteno kontrolno tijelo iz članka 95. ovoga Zakona.
- (2) Postupak potvrđivanja sukladnosti iz stavka 1. ovoga članka provodi se prema planu kontrole, koji izrađuje kontrolno tijelo odabrano sukladno članku 88. stavku 16. ovoga Zakona. Plan kontrole izrađuje se na temelju Specifikacije proizvoda za ZOI i ZOZP i mora biti odobren od strane Ministarstva.
- (3) Odabrano kontrolno tijelo obvezno je plan kontrole iz stavka 2. ovoga članka izraditi i dostaviti na odobravanje Ministarstvu u roku od 60 dana od dana donošenja rješenja o prijelaznoj nacionalnoj zaštiti naziva ZOI ili ZOZP ili ZTS.
- (4) Postupak iz stavka 1. ovoga članka provodi se prema planu kontrole koji izrađuje Ministarstvo na temelju Specifikacije proizvoda za ZTS.
- (5) Postupak iz stavka 1. ovoga članka pokreće se podnošenjem Zahtjeva za potvrđivanje sukladnosti sa specifikacijom ovlaštenom kontrolnom tijelu iz članka 95. ovoga Zakona.
- (6) Zahtjev iz stavka 5. ovoga članka mora podnijeti svaki proizvođač proizvoda s nazivom zaštićenim kao ZOI ili ZOZP ili ZTS, prijelaznom nacionalnom zaštitom ili registriranim kao ZOI ili ZOZP ili ZTS na razini Europske unije, odnosno korisnik oznake kao i svaki sudionik u lancu proizvodnje, prerade i distribucije naveden u specifikaciji proizvoda.
- (7) Nakon završenog postupka potvrđivanja sukladnosti kontrolno tijelo izdaje potvrdu o sukladnosti proizvoda sa specifikacijom (u daljnjem tekstu: potvrda o sukladnosti) korisniku oznake te istu u roku od 7 dana od dana izdavanja dostavlja Ministarstvu.

- (8) Potvrdu o sukladnosti kontrolno tijelo izdaje proizvođaču iz stavka 6. ovoga članka koji je prošao postupak potvrđivanja sukladnosti.
- (9) Ministarstvo vodi evidencije iz stavka 6. ovoga članka sukladno potvrdama o sukladnosti dostavljenim od kontrolnog tijela.
- (10) Ako kontrolno tijelo utvrdi da proizvođač iz stavka 6. ovoga članka kao i svaki sudionik u lancu proizvodnje, prerade i distribucije ne proizvodi proizvod u skladu sa specifikacijom proizvoda, odnosno utvrdi velike nesukladnosti, o tome mora bez odgađanja izvijestiti Ministarstvo i nadležnu inspekciju.
- (11) Ministarstvo na prijedlog tijela nadležnih za službenu kontrolu i/ili kontrolnih tijela briše subjekte iz stavka 6. ovoga članka iz evidencije iz stavka 9. ovoga članka.
- (12) Postupak potvrđivanja sukladnosti, rokove, strukturu troškova i visinu naknade za provedbu postupka, sadržaj potvrde o sukladnosti, uvjete za poništavanje potvrda o sukladnosti, sadržaj i način vođenja evidencije ministar propisuje pravilnikom.

Neobavezni izrazi kvalitete Europske unije

Članak 97.

- (1) Neobavezni izrazi kvalitete, sukladno Uredbi (EU) br. 1151/2012, su:
- „planinski proizvod“;
  - „proizvod otočne poljoprivrede“;
  - „lokalna poljoprivreda“;
  - „izravna prodaja“.
- (2) Zahtjev za korištenje neobaveznog izraza kvalitete iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvu može podnijeti fizička ili pravna osoba ili skupina, koja ima sjedište ili prebivalište u Republici Hrvatskoj, za proizvode koje proizvodi.
- (3) Postupak odobravanja korištenja neobaveznih izraza kvalitete iz stavka 1. ovoga članka provodi Povjerenstvo koje osniva ministar.
- (4) Nakon provedenoga postupka iz stavka 3. ovoga članka ministar na prijedlog Povjerenstva rješenjem odobrava korištenje neobaveznog izraza kvalitete.
- (5) Ministarstvo vodi evidenciju korisnika neobaveznog izraza kvalitete Europske unije.
- (6) U slučaju neispunjavanja propisanih pravila ili na zahtjev podnositelja zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka ministar donosi rješenje o prestanku prava korištenja neobaveznog izraza kvalitete, nakon čega Ministarstvo briše korisnika iz evidencije iz stavka 5. ovoga članka.
- (7) Postupak odobravanja, detaljna pravila korištenja, obrasce, rokove, sadržaj i način vođenja evidencija ministar propisuje pravilnikom.
- (8) Protiv rješenja iz stavaka 4. i 6. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

(9) Odredba stavka 1. podstavka 2. ovoga članka primjenjuje se ne dovodeći u pitanje odredbe označavanja proizvoda prema Zakonu o otocima.

Nacionalni neobavezni izraz kvalitete i dobrovoljni sustavi kvalitete

Članak 98.

(1) Sustav nacionalnog neobaveznog izraza kvalitete i priznavanje dobrovoljnih sustava kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode uspostavlja i provodi Ministarstvo.

(2) Nacionalnim neobaveznim izrazom kvalitete označavaju se poljoprivredni i prehrambeni proizvodi koji po svom fizikalno-kemijskom sastavu, senzorskim svojstvima, načinu proizvodnje i prerade, korištenim sastojcima i/ili sirovinama ili nekom drugom posebnosti pozitivno odstupaju od proizvoda iste kategorije.

(3) Zahtjev za korištenje nacionalnoga neobaveznog izraza kvalitete Ministarstvu može podnijeti fizička ili pravna osoba ili skupina koja ima sjedište ili prebivalište u Republici Hrvatskoj i koja proizvodi proizvod iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Zahtjev za priznavanje dobrovoljnog sustava kvalitete Ministarstvu može podnijeti skupina koja ima sjedište ili prebivalište u Republici Hrvatskoj i koja predstavlja proizvođače koji imaju sjedište ili prebivalište u Republici Hrvatskoj i koji proizvode poljoprivredne i/ili prehrambene proizvode.

(5) Postupak provjere sukladnosti Zahtjeva iz stavaka 3. i 4. ovoga članka i odobravanje korištenja izraza nacionalnog neobaveznog izraza kvalitete, odnosno priznavanje dobrovoljnog sustava kvalitete provodi Povjerenstvo koje osniva ministar.

(6) Nakon provedenoga postupka ministar na prijedlog Povjerenstva iz stavka 5. ovoga članka rješenjem odobrava korištenje neobaveznog nacionalnog izraza kvalitete ili korištenje dobrovoljnog sustava kvalitete.

(7) Ministarstvo vodi evidenciju korisnika nacionalnog neobaveznog izraza kvalitete i evidenciju korisnika dobrovoljnog sustava kvalitete.

(8) Protiv rješenja iz stavka 6. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

(9) Postupak provedbe sustava nacionalnog neobaveznog izraza kvalitete i dobrovoljnog sustava kvalitete, detaljna pravila korištenje, obrasce, rokove, sadržaj i način vođenja evidencija propisat će ministar pravilnikom.

*Poglavlje B. Priznavanje prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda
Posebne odredbe za prirodne mineralne i prirodne izvorske vode*

Članak 99.

(1) Na području priznavanja prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda, Ministarstvo:

- provodi postupke priznavanja prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda koje se crpe na teritoriju Republike Hrvatske i trećih zemalja prije njihovog stavljanja na tržište;
- vodi evidenciju priznatih prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda iz podstavka 1. ovoga stavka;
- dostavlja Europskoj komisiji listu prirodnih mineralnih voda priznatih u Republici Hrvatskoj;
- obavlja i druge poslove koji se odnose na priznavanje prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda.

(2) Na tržište Republike Hrvatske pod nazivom »prirodna mineralna voda« i »prirodna izvorska voda« ili »izvorska voda« može se stavljati samo voda:

- za koju je proveden postupak priznavanja prirodne mineralne i prirodne izvorske vode (u daljnjem tekstu: postupak priznavanja) i izdano rješenje o priznavanju prirodne mineralne ili prirodne izvorske vode koje donosi ministar, sukladno odredbama Pravilnika iz stavka 10. ovoga članka;
- koja je priznata od nadležnog tijela bilo koje države članice Europske unije i/ili koja se nalazi na tržištu države članice Europske unije pod navedenim nazivom.

(3) Ministar rješenjem imenuje Povjerenstvo za priznavanje prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda koje provodi postupak priznavanja i postupak iz stavka 7. ovoga članka.

(4) Rješenje o priznavanju prirodne mineralne i prirodne izvorske vode na prijedlog Povjerenstva iz stavka 3. ovoga članka donosi ministar.

(5) Ako se utvrdi da je prirodna mineralna voda ili prirodna izvorska voda za koju je izdano rješenje o priznavanju prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda prestala ispunjavati uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega ili na zahtjev subjekta u poslovanju s hranom kojem je izdano rješenje, ministar će donijeti rješenje o prestanku priznavanja prirodne mineralne vode i prirodne izvorske vode.

(6) Protiv rješenja iz stavaka 4., 5. i 9. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

(7) Za prirodne mineralne vode i prirodne izvorske vode iz stavka 2. podstavka 1. ovoga članka subjekt u poslovanju s hranom mora svakih pet godina počevši od pravomoćnosti rješenja o priznavanju prirodne mineralne i prirodne izvorske vode dostaviti Ministarstvu:

- analitičko izvješće o provedenim fizikalnim, kemijskim i fizikalno-kemijskim te mikrobiološkim ispitivanjima na izvoru,
- analitičko izvješće o analizama nakon punjenja vode u ambalažu.

(8) Ministar imenuje Povjerenstvo za odobravanje korištenja navoda na prirodnim mineralnim vodama koje provodi postupak odobravanja korištenja navoda »pogodno za pripremu hrane za dojenčad«, »može imati laksativan učinak« i »može imati diuretski učinak« (u daljnjem tekstu: navod).

(9) Rješenje o odobrenju korištenja navoda na prijedlog Povjerenstva iz stavka 8. ovoga članka donosi ministar.

(10) Postupak priznavanja prirodne mineralne i prirodne izvorske vode, zahtjevi kojima moraju udovoljavati prirodne mineralne, prirodne izvorske i stolne vode, pri korištenju, obradi i stavljanju na tržište, a odnose se na fizikalna, kemijska, fizikalno-kemijska i senzorska svojstva te sastav, mikrobiološke kriterije, dozvoljene tehnološke postupke obrade, analitičke metode, izvješća iz stavka 7. ovoga članka, postupak odobravanja korištenja navoda i dodatne zahtjeve označivanja propisat će ministar pravilnikom.

GLAVA XII. JAVNE SLUŽBE NA PODRUČJU POLJOPRIVREDE

Poglavlje A. Zajedničke odredbe

Definicija

Članak 100.

(1) Javna služba u području poljoprivrede je ovim Zakonom ili zakonom kojim se uređuju pojedina područja javnih usluga u poljoprivredi određena djelatnost pri čijoj provedbi izvođač ima određene obveze u javnom interesu (u daljnjem tekstu: obveze javne službe).

(2) Ako je provedba javne službe u području poljoprivrede povezana s javno-privatnim partnerstvom, na taj odnos primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje javno-privatno partnerstvo.

(3) Način provedbe pojedinih javnih službi u području poljoprivrede propisuje se ovim Zakonom i zakonom kojim se uređuju pojedina područja javnih službi u poljoprivredi.

Obveze javnih službi na području poljoprivrede

Članak 101.

(1) Obveze javne službe na području poljoprivrede su:

- trajno i neprekidno obavljanje djelatnosti i pružanje usluga;
- pružanje usluga za svaku fizičku ili pravnu osobu koja se bavi poljoprivrednom djelatnosti u skladu s ovim Zakonom ili iskazuje javni interes;
- obavljanje djelatnosti i pružanje usluga po određenom programu;
- obavljanje djelatnosti i pružanje usluga po određenoj cijeni.

(2) Za provedbu ovoga Zakona mogu se odrediti i druge obveze javne službe.

(3) Obveze pojedinih javnih službi iz stavka 2. ovoga članka mogu se detaljnije urediti uredbom Vlade ili aktom o koncesiji, osim ako posebnim propisima nije utvrđeno drukčije.

(4) Ako izvođač javne službe ne osigura usluge javne službe osobi kojoj je to dužan osigurati ili ne osigura uslugu po propisanoj cijeni i drugim propisanim uvjetima, korisnik usluge može obavijestiti Ministarstvo koje će provesti upravni nadzor.

Oblici obavljanja javne službe na području poljoprivrede**Članak 102.**

- (1) Osim javnih službi utvrđenih ovim Zakonom, javnu službu na području poljoprivrede mogu obavljati i javne ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili na temelju posebnog zakona druge pravne osobe.
- (2) Republika Hrvatska može osnovati javnu ustanovu za obavljanje specijaliziranih i posebnih stručnih službi u okviru javne službe u području poljoprivrede.

Financiranje javne službe**Članak 103.**

- (1) Javna služba na području poljoprivrede financira se iz:
  - cijene za pruženu uslugu;
  - državnog proračuna Republike Hrvatske i proračuna jedinica lokalne i (područne) regionalne samouprave;
  - ostalih izvora.
- (2) Republike Hrvatska financira ili subvencionira pojedine usluge javne službe u poljoprivredi u skladu s programom javnih službi.
- (3) Izvođači javnih službi trebaju sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske za financiranje programa javnih službi namijeniti samo za provedbu programa javne službe.

Cijene usluga javne službe**Članak 104.**

- (1) Korisnici usluga javnih službi u području poljoprivrede u cjelini plaćaju cijenu za svaku uslugu, s time da se cijene za pojedine usluge za korisnike subvencioniraju na način da korisnici plaćaju dio cijene ili je usluga besplatna za korisnike.
- (2) Upravno vijeće svake javne službe u području poljoprivrede uz suglasnost Ministarstva utvrđuje cijene usluga te visinu i izvor za subvencioniranje cijene iz stavka 1. ovoga članka.

Program javne službe**Članak 105.**

Upravno vijeće pojedine javne službe u području poljoprivrede donosi program rada javne službe i financijski plan, osim ako nije drugačije određeno posebnim zakonom.

Ustanove u poljoprivredi**Članak 106.**

(1) Ustanove u poljoprivredi su pravne osobe koje na temelju zakona imaju javne ovlasti te obavljaju stručne i upravne poslove koji se odnose na poljoprivredno-savjetodavnu djelatnost, uzgojno-seleksijski i reproduksijski rad u stočarstvu, sjemenarstvo i rasadničarstvo, zaštitu bilja, zaštitu zdravlja, dobrobiti i očuvanja bioraznolikost domaćih životinja, vinogradarstvo i vinarstvo, voćarstvo, maslinarstvo, povrćarstvo, poljoprivredno zemljište, unaprjeđenje ruralnoga prostora, operativnu provedbu mjera poljoprivredne politike i drugo.

(2) Ustanove iz stavka 1. ovoga članka pripremaju godišnja izvješća o radu koja donose upravna vijeća te ih dostavljaju Ministarstvu.

Agencija za plaćanja**Članak 107.**

(1) Operativna provedba mjera poljoprivredne politike u nadležnosti je Agencije za plaćanja u skladu sa Zakonom o osnivanju Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 30/2009 i 56/2013).

(2) Agencija za plaćanja obavlja sljedeće poslove:

- provodi mjere ruralnoga razvoja,
- provodi mjere izravne potpore,
- provodi mjere i određena pravila utvrđena ovim Zakonom vezana uz zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda,
- provodi i druge mjere kojima se ostvaruju ciljevi poljoprivredne politike iz članka 3. ovoga Zakona,
- vodi upisnike i/ili registre za koje je nadležno Ministarstvo u skladu s odredbama posebnih propisa,
- uspostavlja, održava i koristi IAKS,
- priprema stručne podloge i analize,
- obavlja i druge poslove u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(3) Agencija za plaćanja priprema godišnje izvješće o radu kojeg donosi Upravno vijeće te ga dostavlja Ministarstvu.

(4) Ministarstvo izdaje, nadzire i povlači akreditaciju Agencije za plaćanja, kojom se provjerava usklađenost s akreditacijskim kriterijima koje će propisati ministar pravilnikom.

Strukovne komore**Članak 108.**

(1) Hrvatska agronomska komora jest samostalna i neovisna strukovna organizacija koja čuva ugled, čast i prava svojih ovlaštenih članova agronoma, skrbi da ovlašteni agronomi obavljaju svoje poslove savjesno i u skladu sa zakonom te promiče, zastupa i usklađuje njihove interese pred državnim i drugim tijelima u zemlji i inozemstvu.

(2) Komora iz stavka 1. ovoga članka obavlja poslove ovlaštivanja agronoma za obavljanje stručnih i savjetodavnih poslova iz područja poljoprivrede te obavlja druge poslove određene Statutom i ostalim općim aktima Komore.

(3) Ovlaštivanje iz stavka 2. ovoga članka jest postupak u kojem Komora u posebnom postupku potvrđuje da agronom ispunjava propisane strukovne kriterije koji ga čine stručno kvalificiranim i poslovno sposobnim za obavljanje stručnih i savjetodavnih poslova, a za što mu se izdaje strukovno ovlaštenje.

(4) Hrvatska agronomska komora osniva se posebnim Zakonom.

(5) Hrvatska komora prehrambenih tehnologa, biotehnologa i nutricionista jest samostalna i neovisna strukovna organizacija koja čuva ugled, čast i prava svojih ovlaštenih članova: prehrambenih tehnologa, biotehnologa i nutricionista, skrbi da ovlašteni prehrambeni tehnolozi, biotehnozozi i nutricionisti obavljaju svoje poslove savjesno i u skladu sa zakonom te promiče, zastupa i usklađuje njihove interese pred državnim i drugim tijelima u zemlji i inozemstvu.

(6) Komora iz stavka 5. ovoga članka obavlja poslove ovlaštivanja prehrambenih tehnologa, biotehnologa i nutricionista za obavljanje stručnih i savjetodavnih poslova iz područja prehrambene tehnologije, biotehnologije i nutricionizma, vodi Popis ovlaštenih prehrambenih tehnologa, biotehnologa i nutricionista te obavlja druge poslove određene Statutom i ostalim općim aktima Komore.

(7) Ovlaštivanje iz stavka 6. ovoga članka jest postupak u kojem Komora u posebnom postupku potvrđuje da prehrambeni tehnolog, biotehnolog i nutricionist ispunjava propisane strukovne kriterije koji ga čine stručno kvalificiranim i poslovno sposobnim za obavljanje stručnih i savjetodavnih poslova, a za što mu se izdaje strukovno ovlaštenje.

(8) Temeljna zadaća prehrambeno-tehnološke, biotehnološke i nutricionističke stručne i savjetodavne djelatnosti je tehnološko-tehničko unaprjeđenje prehrambene i biotehnološke proizvodnje te pružanje stručne pomoći i usluga u području prehrambene tehnologije, biotehnologije i nutricionizma.

(9) Komora iz stavka 5. ovoga članka osniva se posebnim Zakonom.

Poglavlje B. Područja javnih službi

Definicija područja javnih službi

Članak 109.

Područja javnih službi u poljoprivredi su sljedeća:

- savjetodavne djelatnosti u poljoprivredi, ruralnom razvoju, ribarstvu te unaprjeđenju gospodarenja u šumama i šumskim zemljištima šumoposjednika,
- zaštita bilja, vinogradarstvo, vinarstvo, voćarstvo, sjemenarstvo i rasadničarstvo,
- stočarstvo,
- poljoprivredno zemljište,
- sigurnost hrane i hrane za životinje.

Stručni poslovi u području savjetodavne djelatnosti u poljoprivredi, ruralnom razvoju, ribarstvu te unaprjeđenju gospodarenja u šumama i šumskim zemljištima šumoposjednika

Članak 110.

- (1) Stručne poslove u području savjetodavne djelatnosti u poljoprivredi, ruralnom razvoju, ribarstvu te unaprjeđenju gospodarenja u šumama i šumskim zemljištima šumoposjednika obavlja Savjetodavna služba (u daljnjem tekstu: Služba).
- (2) Stručne poslove iz stavka 1. ovoga članka Služba obavlja u skladu sa Zakonom o Savjetodavnoj službi (Narodne novine, br. 50/2012 i 148/2013), Statutom i posebnim propisima iz područja djelatnosti Službe.
- (3) Stručne poslove iz stavaka 1. i 2. ovoga članka Služba obavlja kao javnu ovlast.
- (4) Savjetodavna djelatnost se može obavljati kao javna i privatna savjetodavna služba.
- (5) Privatnu savjetodavnu službu mogu obavljati:
  - fizičke osobe, ovlašteni magistri/inženjeri agronomije, ovlašteni doktori veterinarske medicine ili ovlašteni magistri/inženjeri prehrambene tehnologije, biotehnologije i nutricionizma i
  - pravne osobe koje u radnom odnosu imaju ovlaštenog magistra/inženjera agronomije, ovlaštenog doktora veterinarske medicine ili ovlaštenog magistra/inženjera prehrambene tehnologije, biotehnologije i nutricionizma.
- (6) Poslove ovlašćivanja osoba iz stavka 5. ovoga članka za obavljanje poslova privatne savjetodavne službe, provođenje stručnih ispita za ovlaštenje te vođenje Popisa ovlaštenih osoba iz stavka 5. ovoga članka obavljaju Strukovne komore iz članka 108. ovoga Zakona i Hrvatska veterinarska komora.
- (7) Ovlaštene osobe iz stavka 6. ovoga članka upisuju se u Upisnik privatne savjetodavne službe koju vodi Ministarstvo. O upisu u Upisnik privatne savjetodavne službe Ministarstvo donosi rješenje.
- (8) Uvjete kojima moraju udovoljiti fizičke i pravne osobe iz stavka 5. ovoga članka, način provođenja stručnih ispita i izdavanja ovlaštenja iz stavka 6. ovoga članka te način i uvjete upisa u Upisnik privatne savjetodavne službe propisat će ministar pravilnikom.

Stručni poslovi u području zaštite bilja, vinogradarstvu, vinarstvu, voćarstvu, sjemenarstvu i rasadničarstvu

Članak 111.

- (1) Stručne poslove u području zaštite bilja, vinogradarstvu, vinarstvu, voćarstvu, sjemenarstvu i rasadničarstvu obavlja Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo (u daljnjem tekstu: Centar).

(2) Stručne poslove iz stavka 1. ovoga članka Centar obavlja u skladu sa Zakonom o osnivanju Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu i selo (Narodne novine, br. 29/2009 i 124/2010), Statutom i posebnim propisima iz područja djelatnosti Centra.

(3) Stručne poslove iz stavaka 1. i 2. ovoga članka Centar obavlja kao javnu ovlast.

Stručni poslovi u području stočarstva

Članak 112.

(1) Stručne poslove u području stočarstva obavlja Hrvatska poljoprivredna agencija (u daljnjem tekstu: HPA).

(2) Stručne poslove iz stavka 1. ovoga članka HPA obavlja u skladu s Uredbom o osnivanju Hrvatske poljoprivredne agencije (Narodne novine, br. 63/94, 93/96, 11/97, 48/2000, 08/2001, 78/2003, 28/2009 i 106/2012), Statutom i posebnim propisima iz područja djelatnosti HPA.

(3) Stručne poslove iz stavaka 1. i 2. ovoga članka HPA obavlja kao javnu ovlast.

Stručni poslovi u području poljoprivrednoga zemljišta

Članak 113.

(1) Stručne poslove u području poljoprivrednoga zemljišta obavlja Agencija za poljoprivredno zemljište (u daljnjem tekstu: APZ).

(2) Stručne poslove iz stavka 1. ovoga članka APZ obavlja u skladu s Uredbom o osnivanju Agencije za poljoprivredno zemljište (Narodne novine, broj 39/2009, 33/2010, 109/2011, 66/2013 i 141/2013), Statutom i posebnim propisima iz područja djelatnosti APZ.

(3) Stručne poslove iz stavaka 1. i 2. ovoga članka APZ obavlja kao javnu ovlast.

Stručni poslovi u području sigurnosti hrane i hrane za životinje

Članak 114.

(1) Stručne poslove u području sigurnosti hrane i hrane za životinje obavlja Hrvatska agencija za hranu (u daljnjem tekstu: HAH).

(2) Stručne poslove iz stavka 1. ovoga članka HAH obavlja u skladu sa Zakonom o hrani (Narodne novine, br. 81/2013 i 14/2014), Statutom i posebnim propisima iz područja djelatnosti HAH.

(3) Stručne poslove iz stavaka 1. i 2. ovoga članka HAH obavlja kao javnu ovlast.

Poglavlje C. Laboratoriji

Opće odredbe

Članak 115.

- (1) Za potrebe provedbe Uredbe (EU) br. 1308/2013, ovoga Zakona i potrebe uspostave posebnog sustava praćenja kvalitete poljoprivrednih proizvoda može se uspostaviti sustav ovlaštenih službenih i referentnih laboratorija.
- (2) Ministar donosi rješenje o ovlašćivanju laboratorija iz stavka 1. ovoga članka, a njihov popis objavljuje se na internet stranicama Ministarstva.
- (3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

GLAVA XIII. ISTRAŽIVAČKI RAD, OBRAZOVANJE I RAZVOJNO-STRUČNI POSLOVI

Istraživački rad u poljoprivredi

Članak 116.

- (1) Ministarstvo samostalno ili u suradnji s nadležnim ministarstvima financira ili sufinancira istraživačke i razvojne projekte te istraživačku i razvojnu infrastrukturu.
- (2) Za utvrđivanje uvjeta i provedbu financiranja razvojnih i primijenjenih istraživanja u poljoprivredi i ruralnim područjima u Ministarstvu djeluje Vijeće za istraživanja u poljoprivredi (u daljnjem tekstu: VIP).
- (3) VIP čine predstavnici:
  - Ministarstva (tri člana, jedan član je predsjednik);
  - obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (jedan član) i ostalih poljoprivrednih gospodarstava (jedan član), na prijedlog Hrvatske poljoprivredne komore;
  - Savjetodavne službe (jedan član);
  - Hrvatskog centra za poljoprivredu hranu i selo (jedan član);
  - predstavnici akademske zajednice s područja biotehničkih i biomedicinskih znanosti (četiri člana);
  - Hrvatske poljoprivredne agencije (jedan član);
  - Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (jedan član);
  - Agencije za poljoprivredno zemljište (jedan član);
  - prehrambeno prerađivačke industrije (jedan član) na prijedlog Hrvatske gospodarske komore.
- (4) Sredstva za financiranje razvojnih i primijenjenih istraživanja u poljoprivredi i rad VIP - a osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, iz inozemnih novčanih izvora, darovnica i naknada od korisnika rezultata istraživanja u poljoprivredi.
- (5) Ministar donosi rješenje kojim se imenuju članovi VIP-a.
- (6) VIP donosi poslovnik o svom radu.

Obrazovanje i osposobljavanje za potrebe poljoprivrede i ruralnoga razvoja**Članak 117.**

(1) Ministarstvo u suradnji s različitim javnim službama koje pružaju stručne i znanstvene usluge u poljoprivredi i ruralnom razvoju i komorama predlaže i daje prijedloge za različite oblike obrazovanja i osposobljavanja za potrebe poljoprivrede, prehrambene industrije i ruralnoga razvoja te sufinancira uspostavu povoljnih uvjeta za provedbu obrazovanja i osposobljavanja.

(2) Detaljne uvjete vezane uz obrazovanje i osposobljavanje iz prethodnog stavka propisat će ministar pravilnikom.

Razvojno-stručni poslovi**Članak 118.**

(1) Razvojno stručni poslovi na području rada Ministarstva su posebice:

- izrada ekonomskih i drugih analiza;
- obavljanje poslova i analiza u području poljoprivrednoga zemljišta i politike ruralnoga razvoja;
- izvedba poslova i izrada analiza u području mjera zajedničke poljoprivredne politike, osiguranja sigurnosti hrane, zaštite okoliša, ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama i očuvanja prirode;
- drugi poslovi važni za usmjeravanje i praćenje razvoja poljoprivrede, prehrambene industrije i ruralnih područja.

(2) Izvođači poslova iz stavka 1. ovoga članka za obavljanje tih poslova mogu koristiti i obrađivati podatke iz baza podataka s područja rada Ministarstva i drugih javnih službi i pravnih osoba s javnim ovlastima iz djelokruga Ministarstva uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Priznanja**Članak 119.**

(1) Za postignuća koja značajno pridonose razvoju poljoprivrede i prehrambene industrije u Republici Hrvatskoj pojedincima, grupama pojedinaca, udrugama, institucijama, gospodarskim udruženjima i drugim organizacijama dodjeljuju se priznanja Republike Hrvatske u području poljoprivrede i prehrambene industrije.

(2) Sredstva za dodjelu priznanja iz stavka 1. ovoga članka osigurava Ministarstvo.

GLAVA XIV. BAZE PODATAKA***Poglavlje A. Baze podataka*****Sadržaj****Članak 120.**

(1) Ministarstvo je nadležno za sljedeće baze podataka:

- a) evidencije koje sadrže osobne podatke:
- upisnik poljoprivrednika,
  - ARKOD,
  - JRDŽ (u skladu s propisima o veterinarstvu),
  - registar primarnih proizvođača hrane za životinje,
  - sustav za identifikaciju i registraciju prava na plaćanje (u daljnjem tekstu: registar prava na plaćanje),
  - AGRONET,
  - evidencije poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda iz shema kvalitete iz članka 88. stavka 17., članka 97. stavka 5. i članka 98. stavka 7. ovoga Zakona,
  - evidencija prirodnih mineralnih voda i prirodnih izvorskih voda priznatih u Republici Hrvatskoj iz članka 99. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona,
  - evidencija subjekata u ekološkoj proizvodnji iz članka 78. ovoga Zakona,
  - evidencija proizvođača u integriranoj proizvodnji iz članka 84. ovoga Zakona,
  - evidencija poljoprivrednika uključenih u sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (u daljnjem tekstu: FADN),
  - evidencija trgovaca i uvoznika određenih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda,
  - evidencija obrazovanja i osposobljavanja za potrebe poljoprivrede i ruralnoga razvoja,
  - evidencija o proizvodnji i prometu brašna,
  - baza podataka o cijenama i obveznicima dostave cijena određenih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i određenih poljoprivrednih inputa,
  - registar državnih potpora,
- b) evidencije koje ne sadrže osobne podatke:
- evidenciju područja s ograničenjima,
- c) ostale evidencije:
- baza podataka u funkciji interoperabilnosti sustava.
- (2) Detaljni sadržaj, način vođenja i postupak vođenja evidencija iz ovoga članka propisat će ministar pravilnicima.
- (3) Uvid u baze podataka iz stavka 1. ovoga članka omogućen je i nadležnim inspekcijama.

Upisnik poljoprivrednika

Članak 121.

- (1) Upis u Upisnik poljoprivrednika (u daljnjem tekstu: UP) obavezan je za:
- poljoprivrednike koji podnose zahtjev za izravne potpore u sklopu mjera poljoprivredne politike,
  - poljoprivrednike koji podnose zahtjev za mjere tržišne potpore ukoliko je to propisano podzakonskim aktima kojima se propisuje provedba mjere u sklopu mjera poljoprivredne politike,
  - poljoprivrednike koji prema posebnim propisima moraju biti registrirani u upisnicima, registrima ili evidencijama što ih vodi Ministarstvo ili ustanove u poljoprivredi i

- OPG koji na tržištu prodaju vlastite poljoprivredne proizvode proizvedene na poljoprivrednom gospodarstvu.
- (2) U okviru Upisnika poljoprivrednika vodi se Registar vinograda kao izdvojena baza, a obveznik upisa je svaka fizička ili pravna osoba koja koristi vinograd, proizvodi grožđe, proizvodi mošt i/ili vino i obavlja djelatnost punjenja.
- (3) Poljoprivrednik se upisuje u Upisnik poljoprivrednika kao:
- OPG,
  - obrt registriran za obavljanje poljoprivredne djelatnosti,
  - trgovačko društvo ili zadruga registrirana za obavljanje poljoprivredne djelatnosti te
  - druga pravna osoba.
- (4) OPG je fizička osoba ili skupina fizičkih osoba članova zajedničkog kućanstva, koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost na poljoprivrednom gospodarstvu koristeći vlastite ili unajmljene proizvodne jedinice.
- (5) Agencija za plaćanja provodi postupak i izdaje rješenje o upisu u Upisnik poljoprivrednika (u daljnjem tekstu: Rješenje o upisu), odnosno rješenje kojim se odbija upis u Upisnik poljoprivrednika.
- (6) Upisom u Upisnik poljoprivrednika svaki poljoprivrednik dobiva MIBPG.
- (7) Promjenom nositelja određenog poljoprivrednika sva prava i obveze koje proizlaze iz odredbi ovoga Zakona prenose se sa starog nositelja na novog nositelja.
- (8) Nasljednik korisnika potpora preuzima sva njegova prava i obveze koje proizlaze iz odredbi ovoga Zakona.
- (9) MIBPG je obvezan podatak koji mora biti sadržan u svim upisnicima, registrima ili evidencijama što ih vodi Ministarstvo ili ustanove u poljoprivredi.
- (10) Podaci iz Upisnika poljoprivrednika koriste se za prijavu i kontrolu financijske potpore i drugih mjera poljoprivredne politike, praćenje stanja poljoprivrede i planiranje poljoprivredne politike.
- (11) Nalaze kontrole mjera poljoprivredne politike ili inspekcijskih nadzora koji se odnose na podatke iz Upisnika poljoprivrednika kontrolori ili inspektori dostavljaju u Upisnik poljoprivrednika i podloga su za izmjene podataka u Upisniku poljoprivrednika koje po službenoj dužnosti provodi Agencija za plaćanja.
- (12) Prilikom prodaje vlastitih poljoprivrednih proizvoda proizvedenih na OPG-u nositelj, članovi i zaposlenici na OPG-u dužni su imati kod sebe presliku Rješenja o upisu i dati ih na uvid za to zakonom ovlaštenoj osobi.
- (13) Način i uvjete upisa u Upisnik poljoprivrednika i njegovog vođenja propisat će ministar pravilnikom.
- (14) Protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana primitka rješenja.

ARKOD**Članak 122.**

- (1) Agencija za plaćanja vodi Evidenciju uporabe poljoprivrednoga zemljišta u digitalnom grafičkom obliku i predstavlja sustav za identifikaciju poljoprivrednih parcela (u daljnjem tekstu: ARKOD).
- (2) Upis u ARKOD obavezan je za sve poljoprivrednike upisane u UP.
- (3) Ako u postupku prijave poljoprivrednoga zemljišta ili promjene već upisanog zemljišta dođe do preklapanja površina drugog ili drugih poljoprivrednika, Agencija za plaćanja će o tome obavijestiti druge poljoprivrednike kod kojih je utvrđeno preklapanje i pozvati ih da se usklade. Ako do uskladbe ne dođe, daljnju provedbu provodi Agencija za plaćanja temeljem službene dokumentacije nadležnih institucija.
- (4) Prostorne podloge za potrebe održavanja ARKOD-a Agencija za plaćanja preuzima od nadležnih institucija.
- (5) Ortofoto podloge kao temeljne prostorne podloge Agencija za plaćanja preuzima od zakonom nadležne institucije za prostorne podatke.
- (6) Digitalni ortofoto (u daljnjem tekstu: DOF) produciran iz avio ili satelitskog snimka potreban je u cikličkim razdobljima od tri godine za područje Republike Hrvatske u vegetativnom dijelu godine.
- (7) Produkcija DOF-a i ažuriranja ARKOD-a obavljat će se u roku od 15 mjeseci.
- (8) Ministarstvo i Agencija za plaćanja koriste i razmjenjuju prostorne podatke nadležnih institucija prema Zakonu o Nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka (Narodne novine, broj 56/2013).

Registar primarnih proizvođača hrane za životinje**Članak 123.**

- (1) Primarnom proizvodnjom hrane za životinje mogu se baviti pravne i fizičke osobe upisane u Registar primarnih proizvođača hrane za životinje.
- (2) Registar proizvođača iz stavka 1. ovoga članka vodi Agencija za plaćanja.
- (3) Uvjete koje moraju ispunjavati proizvođači za upis u Registar proizvođača iz stavka 1. ovoga članka, sadržaj, oblik i način vođenja Registra proizvođača propisat će ministar pravilnikom.
- (4) Agencija za plaćanja provodi postupak i izdaje rješenje o upisu u Registar proizvođača iz stavka 1. ovoga članka na temelju Zahtjeva za evidentiranje u Registar proizvođača ako ispunjavaju uvjete iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Agencija za plaćanja brisat će rješenjem proizvođača upisanog u Registar proizvođača iz stavka 1. ovoga članka na njegov zahtjev, odnosno kad Agencija za plaćanja utvrdi da je prestao ispunjavati uvjete za upis u Registar proizvođača iz stavka 1. ovoga članka kao i uvjete propisane stavkom 3. ovoga članka.

(6) Protiv rješenja iz stavaka 4. i 5. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana primitka rješenja.

Registar prava na plaćanje

Članak 124.

(1) Registrom prava na plaćanje upravlja i vodi Agencija za plaćanja na temelju podataka iz zahtjeva za prijenos prava na plaćanja te na temelju podataka koji se preuzimaju iz Jedinog zahtjeva i IAKS-a.

(2) Podaci iz registra prava na plaćanja koriste se za provedbu i kontrolu mjera poljoprivredne politike te na prijenos, prodaju ili zakup prava na plaćanja.

AGRONET

Članak 125.

AGRONET je zaštićena mrežna aplikacija koja predstavlja sustav za podnošenje zahtjeva za potpore u sklopu mjera poljoprivredne politike.

Sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka

Članak 126.

(1) Ministarstvo ustrojava Sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (u daljnjem tekstu: FADN) sukladno Uredbi Vijeća (EZ) br. 1217/2009 za potrebe praćenja dohotka poljoprivrednika, ocjene gospodarske učinkovitosti poljoprivredne proizvodnje i analize mjera poljoprivredne politike.

(2) FADN obuhvaća provedbu godišnjeg istraživanja o strukturi, proizvodnji, приходima i rashodima poljoprivrednika (u daljnjem tekstu: FADN istraživanje) na način i prema uvjetima koje propisuje ministar pravilnikom.

(3) Ministarstvo je odgovorno za organizaciju i stručnu provedbu FADN istraživanja. U organizaciji i provedbi mogu sudjelovati poljoprivredne obrazovne, znanstvene i stručne institucije, te druge organizacije i ustanove koje odredi Ministarstvo.

(4) Sudjelovanje poljoprivrednih gospodarstava u FADN istraživanju je dobrovoljno.

(5) Rezultati FADN istraživanja iskazuju se isključivo u zbirnom obliku.

(6) Individualni rezultati FADN istraživanja smatraju se službenom tajnom i smiju se koristiti samo u svrhe utvrđene ovim Zakonom te za potrebe obavljanja poslova službene statistike.

(7) Iznimno od stavka 6. ovoga članka, dopušteno je davanje anonimiziranih individualnih rezultata FADN istraživanja javnim znanstvenim institutima, visokim učilištima i njihovim sastavnicama, pod uvjetima koje će propisati ministar pravilnikom.

(8) Sredstva za vođenje FADN-a osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske i proračunu Europske unije.

Evidencija trgovaca i uvoznika određenih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda

Članak 127.

(1) U evidenciju trgovaca i uvoznika određenih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda moraju se upisati fizičke i pravne osobe za koje je to predviđeno propisima kojima se uređuje poljoprivredna tržišna potpora.

(2) Evidenciju iz stavka 1. ovoga članka vodi i upravlja Agencija za plaćanja i namijenjena je provedbi mjera poljoprivredne politike.

Evidencija o obrazovanju i osposobljavanju za potrebe poljoprivrede i ruralnoga razvoja

Članak 128.

(1) Evidenciju o obrazovanju i osposobljavanju za potrebe poljoprivrede i ruralnoga razvoja (u daljnjem tekstu: evidencija o obrazovanju) vode organizacije ovlaštene za provedbu obrazovanja ili osposobljavanja na temelju potvrde o završenom obrazovanju ili osposobljavanju.

(2) Evidencija o obrazovanju namijenjena je kontroli ispunjavanja uvjeta za određene mjere poljoprivredne politike.

Evidencija o proizvodnji i prometu brašna

Članak 129.

(1) Proizvođač brašna u smislu ovoga Zakona je pravna ili fizička osoba registrirana za tu djelatnost u Republici Hrvatskoj, koja prva stavlja brašno na tržište (proizvođač, vlasnik brašna iz uslužne meljave ako ga koristi za daljnju proizvodnju, preradu ili prodaju).

(2) Proizvođač brašna dužan je voditi evidenciju o proizvodnji i prometu brašna, o čemu podatke dostavlja Ministarstvu.

(3) Minimalne količine brašna koje se mogu dobiti meljavom pšenice standardne kakvoće, raži i kukuruza, najviše količine brašna utrošene za proizvodnju pojedinih pekarskih i drugih proizvoda te način dokumentiranja sljedivosti proizvoda, način i uvjete vođenja knjige evidencije utroška brašna (KEUB), te način i uvjete vođenja evidencije o proizvodnji brašna i način izvještavanja Ministarstva propisat će ministar pravilnikom.

Evidencija područja s ograničenjima**Članak 130.**

Evidencija područja s ograničenjima je prostorna evidencija planinskih područja, područja s prirodnim ograničenjima i područja s ostalim vrstama ograničenja koja su određena sukladno člancima 31. i 32. Uredbe (EU) br. 1305/2013 koju vodi Agencija za plaćanja.

Baza podataka u funkciji interoperabilnosti sustava**Članak 131.**

- (1) Skupovi prostornih podataka koji će se razmjenjivati s drugim institucijama.
- (2) Interoperabilnost (međudjelovanje) podrazumijeva kombiniranje podataka u cilju dobivanja dodane vrijednosti skupa podataka i usluga vezanih za prostornu komponentu.
- (3) Ministarstvo s Agencijom za plaćanja postupa u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka (Narodne novine, broj 56/2013) kao sastavni dio Registra subjekata NIPP-a (Nacionalna infrastruktura prostornih podataka) prema nadležnostima nad skupovima prostornih podataka.

Dobivanje i korištenje podataka**Članak 132.**

- (1) Za provedbu mjera poljoprivredne politike i za utvrđivanje sigurnosti, kvalitete i točnosti označivanja hrane te za vođenje i upravljanje bazama podataka Ministarstvo i javne službe, ustanove i pravne osobe s javnim ovlastima iz Glave XII. ovoga Zakona dobivaju, koriste i obrađuju podatke iz:
  - registra prostornih jedinica;
  - poreznih evidencija (porezni broj za subjekte, tvrtku ili ime i prezime odnosno sjedište ili adresu zakupca poljoprivrednoga i šumskog zemljišta);
  - središnjeg registra stanovništva (OIB ili porezni broj, spol, datum rođenja, datum smrti, prezime, ime, mjesto prebivališta u Republici Hrvatskoj, privremeni boravak u Republici Hrvatskoj, prebivalište u inozemstvu, adresa za dostavu, državljanstvo, ime i prezime oca, majke, supruga, status prebivališta i stari OIB u slučaju zamjene). Za povezivanje evidencije koristi se OIB ili porezni broj ili ime i prezime;
  - katastra nekretnina ili katastra zemljišta (identifikacijska oznaka parcele, granica parcele, površina, podaci o posjedniku i stvarno korištenje);
  - zemljišne knjige (s podacima o vlasništvu i drugim stvarnim pravima na zemljištu);
  - Registra poslovnih subjekata Republike Hrvatske;
  - baze carinskih podataka o uvozu i izvozu poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda;
  - baze podataka Agencije za poljoprivredno zemljište (podaci o zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske i tvrtku, ime i prezime te sjedište ili adresu zakupca tog zemljišta);
  - baze podataka Agencije za zaštitu okoliša;
  - baze podataka o vodama;

- baze podataka o ekološki značajnim područjima;
- baze podataka o okolišu, prirodi i staništima;
- baze podataka o zaštićenim i drugim područjima koji su važni za provedbu mjera Ministarstva;
- baze podataka iz prostornog informacijskog sustava po propisima o prostornom planiranju;
- baze podataka Zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje (o mirovini, osiguranju osiguranika i podlozi za osiguranje: ime i prezime, adresu i OIB ili porezni broj);
- baze podataka Državnog zavoda za statistiku;
- baze podataka u području regionalne politike;
- baze osobnih podataka u području socijalne politike;
- baze podataka o obavljenim inspekcijskim postupcima i odlukama koje se donose protiv nositelja i koje se odnose na provedbu odredbi višestruke sukladnosti;
- baze podataka o presudama protiv poljoprivrednika koje se odnose na provedbu odredbi višestruke sukladnosti;
- baze podataka Zavoda za zdravstveno osiguranje Republike Hrvatske (o zdravstvenom osiguranju osiguranika: ime i prezime, OIB ili porezni broj i adresa);
- registar nepokretnih spomenika kulturne baštine uključujući i podatke o parcelama i vlasnicima (vrsta nepokretne kulturne baštine, ime i prezime te adresa) te njihov vlasnički udjel.

(2) Ministarstvo prikuplja podatke i upravlja prikupljenim podacima koji su porezna tajna, u skladu sa zakonom koji uređuje porezni postupak.

(3) Za obavljanje poslova iz područja rada Ministarstva, evidencije s područja rada Ministarstva mogu se međusobno povezati kao i s evidencijama iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

Financiranje baza podataka

Članak 133.

Ministarstvo će osigurati financiranje baza podataka kojima upravlja i vodi ih na temelju ovoga Zakona.

Prijenos i povezivanje podataka iz baze podataka

Članak 134.

(1) Podaci iz baze podataka po ovom Zakonu su javni izuzev podataka koji se smatraju osobnim podacima i podacima koji predstavljaju poslovnu tajnu ili su porezna tajna, osim u slučajevima kada je posebnim zakonom propisano drugačije.

(2) Podaci koji se smatraju osobnim podacima povezuju se i prenose u skladu s pravilima o zaštiti osobnih podataka. Podaci koji su porezna tajna prenose se u skladu sa zakonom koji uređuje porezni postupak. Svi podaci iz stavka 1. ovoga članka koristit će se samo u svrhe za koje su dane i ne mogu se mijenjati ili prenositi drugim osobama.

Poglavlje B. Poljoprivredni informacijski centar***Prikupljanje podataka i izvješćivanje*****Članak 135.**

(1) Poljoprivredni informacijski centar (u daljnjem tekstu: PIC) jest informacijski sustav Ministarstva koji obavlja poslove:

- prikupljanja i uporabe podataka i informacija i propisanih evidencija iz djelokruga središnjih tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne), ustanova i slično od važnosti za poljoprivredu,
- prikupljanja, obrade podataka i informacija za potrebe izvješćivanja javnosti o poljoprivredi i provedbi mjera poljoprivredne politike,
- prikupljanja i obrade podataka o cijenama i količinama određenih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i određenih poljoprivrednih inputa s domaćeg reprezentativnog tržišta, administrativne kontrole i kontrole na terenu te izvješćivanja o cijenama za nacionalne i potrebe Europske komisije,
- razmjene podataka i informacija s nadležnim inozemnim ustanovama i službama u poljoprivredi.

(2) Poslovi PIC-a iz stavka 1. ovoga članka ne odnose se na poslove iz djelokruga Državnog zavoda za statistiku.

Tržišno cjenovni informacijski sustav u poljoprivredi**Članak 136.**

(1) Tržišni cjenovni informacijski sustav u poljoprivredi (TISUP) koji obavlja poslove iz članka 135. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona djeluje unutar PIC-a.

(2) Dostava podataka iz ovoga članka obvezna je za pravne i fizičke osobe određene propisom iz članka 8. ovoga Zakona.

(3) Uvjeti i način određivanja reprezentativnih tržišta poljoprivrednih proizvoda i uvjeti koje moraju ispunjavati pravne i fizičke osobe koje su obvezne TISUP-u dostavljati podatke te vrsta, opseg, način, rokovi i učestalost dostave podataka kao i provedba administrativne kontrole i kontrole na terenu propisani su Uredbom (EU) br. 1308/2013 i propisima iz članka 8. ovoga Zakona.

Zeleno izvješće**Članak 137.**

(1) Godišnje izvješće o stanju poljoprivrede u prethodnoj kalendarskoj godini (u daljnjem tekstu: Zeleno izvješće) sadrži ocjenu stanja i gospodarskog položaja poljoprivrede te prijedlog i način provedbe mjera poljoprivredne politike za sljedeće razdoblje, a izrađuje ga i donosi Ministarstvo do 15. prosinca tekuće godine.

(2) Zeleno izvješće javno je i objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva.

GLAVA XV. ADMINISTRATIVNA KONTROLA I KONTROLA NA TERENU***Kontrola Agencije za plaćanja*****Članak 138.**

- (1) Agencija za plaćanja provodi administrativnu kontrolu i kontrolu na terenu za sve mjere i pravila za koje je nadležna, a koje prema potrebi uključuju i uzimanje uzoraka i slanje uzoraka na laboratorijsku analizu.
- (2) Administrativna kontrola zahtjeva za pojedine mjere poljoprivredne politike obuhvaća kontrolu usklađenosti svih podnesenih zahtjeva sa zakonskim i podzakonskim propisima, odnosno odgovarajućim uredbama Europske unije.
- (3) U svrhu administrativne kontrole i provođenja mjera propisanih ovim Zakonom, Agencija za plaćanja vodi evidencije pravnih i fizičkih osoba s podacima o korisnicima, odnosno obveznicima pojedinih mjera.
- (4) Način vođenja evidencija korisnika iz stavka 3. ovoga članka, kao i uvjeti i obveze korisnika vezani uz upis u evidencije uređuje se pravilnikom kojeg će donijeti ministar.

Kontrola koju provodi Ministarstvo**Članak 139.**

- (1) Ministarstvo provodi administrativnu kontrolu i kontrolu na terenu sustava prikupljanja podataka o cijenama i količinama određenih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i određenih poljoprivrednih inputa.
- (2) Administrativna kontrola sustava za prikupljanje podataka o cijenama i količinama određenih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i određenih poljoprivrednih inputa odnosi se na pravovremenost dostave podataka od strane obveznika te na ispravnost i potpunost dostavljenih podataka.
- (3) Ministarstvo vodi evidenciju provedenih administrativnih kontrola i kontrola na terenu kod obveznika.
- (4) Kontrola na terenu provodi se svake godine na uzorku od najmanje 5% obveznika, utvrđenih na temelju analize rizika i slučajnim odabirom.
- (5) Pravne i fizičke osobe određene kao obveznici dostavljanja podataka o cijenama i količinama određenih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i određenih poljoprivrednih inputa sukladno članku 136. ovoga Zakona dužne su omogućiti obavljanje kontrole na terenu te tijekom provedbe kontrole na terenu dati na uvid podatke i dokumente.

Oblik zahtjeva**Članak 140.**

- (1) Pravilnikom kojeg će donijeti ministar ili javnim natječajem može se propisati da se zahtjevi, osim zahtjeva za ostvarivanje prava na pravnu zaštitu, dostavljaju samo u elektronskom obliku.
- (2) Zahtjevi koji nisu podneseni u skladu s ovim člankom bit će odbačeni.

Podaci o bankovnim računima stranaka**Članak 141.**

- (1) Sredstva koja su dodijeljena korisnicima po osnovi mjera poljoprivredne politike ne mogu biti predmetom ovrhe dok ne sjednu na žiro račun korisnika.
- (2) Sredstva se prenose na račun korisnika koji je evidentiran u registru bankovnih žiro računa korisnika kojeg vodi Agencija za plaćanja.
- (3) Ako su podaci o računu netočni, Agencija za plaćanja će od korisnika zatražiti ispravak podataka. Rok za ispravak podataka je godina dana od dana zaprimanja obavijesti o potrebi izvršenja ispravka podataka. Ukoliko Agencija za plaćanja ne zaprimi ispravak podataka od strane korisnika u predviđenom roku, prestaje obveza Agencije za plaćanja da izvrši isplatu na žiro račun korisnika.
- (4) Svi korisnici dužni su radi provedbe plaćanja potpore otvoriti žiro račun u jednoj od poslovnih banaka sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Povrat sredstava**Članak 142.**

- (1) Ministarstvo i Agencija za plaćanja odlučuju o oduzimanju prava, povratu sredstava ili upravnim sankcijama u skladu s propisima Europske unije i propisima za njihovo provođenje.
- (2) U slučaju administrativne pogreške koja za posljedicu ima plaćanje na pogrešan račun/preplatu, Agencija za plaćanja će izvršiti umanjene prve sljedeće isplate za izravne potpore ili isplate za plaćanja u sklopu mjera poljoprivredne politike. Ukoliko nije moguće naplatiti dug umanjnjem prve sljedeće isplate, Agencija za plaćanja izdaje odluku o povratu sredstava kojom od korisnika zahtijeva povrat neosnovano isplaćenih sredstava u roku od 30 dana od dana dostave odluke korisniku.
- (3) U slučaju da se nakon izvršene isplate potpore korisnicima, na temelju naknadne administrativne kontrole i kontrole na terenu, utvrdi nepravilnost učinjena od strane korisnika, Agencija za plaćanja donosi odluku o povratu sredstava kojom od korisnika zahtijeva povrat isplaćenih sredstava u roku od 30 dana od dostave odluke korisniku.
- (4) Agencija za plaćanja izdaje odluku o povratu sredstava na temelju izvješća o kontroli na terenu i/ili zapisnika nadležne inspekcije.

- (5) Agencija za plaćanja odluku o povratu sredstava iz stavka 4. ovoga članka dostavlja i nadležnoj inspekciji u Ministarstvu.
- (6) Ako korisnik nije vratio sredstva iz stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka, na taj se iznos nakon isteka roka obračunava zakonska zatezna kamata.
- (7) Korisnik je dužan vratiti sredstva dobivena na temelju netočnih podataka i/ili ako ih je ostvario protivno uvjetima i odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega na račun naveden u odluci o povratu sredstava Agencije za plaćanja ili na temelju rješenja nadležne poljoprivredne inspekcije.

Poravnavanje računa

Članak 143.

- (1) Sredstva koja stranka mora vratiti na temelju odluke o povratu sredstava, Agencija za plaćanja može poravnati sa sredstvima koja stranci još nisu isplaćena za bilo koju od mjera poljoprivredne politike ako propisi Europske unije ne određuju drugačije, pri čemu Agencija za plaćanja mora zatražiti povrat sredstava u državni proračun Republike Hrvatske.
- (2) U slučaju nepoštivanja roka za povrat sredstava zatražen odlukom o povratu Agencija za plaćanja će za iznos duga i pripadajuće zakonske zatezne kamate izvršiti umanjeње prve sljedeće isplate za izravne potpore ili isplate za plaćanja u sklopu mjera poljoprivredne politike.
- (3) O slučajevima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka Agencija za plaćanja dužna je obavijestiti nadležnu inspekciju u Ministarstvu.
- (4) U slučaju nemogućnosti naplate duga u razdoblju od godine dana, Agencija za plaćanja zatražit će zaštitu svojih prava putem nadležnog suda.
- (5) Tijekom trajanja sudskog postupka, kao i tijekom trajanja ovršnog postupka, Agencija za plaćanja zadržava pravo da prvu sljedeću odobrenu isplatu umanja za iznos duga utvrđen odlukom o povratu sredstava Agencije za plaćanja. O naplaćenom iznosu duga od iznosa odobrene isplate Agencija za plaćanja dužna je obavijestiti nadležni sud pred kojim se vodi postupak i Ministarstvo.

Plaćanje duga na rate i odgoda povrata duga

Članak 144.

- (1) Stranka prije isteka roka za povrat sredstava određenog odlukom o povratu sredstava može Agenciji za plaćanja podnijeti zahtjev za plaćanje duga na rate s osnove mjera poljoprivredne politike.
- (2) Najmanji ukupni iznos duga stranke za koji je dozvoljeno plaćanje duga na rate iznosi 4.000,00 kuna.

- (3) Na zahtjev stranke može se dopustiti povrat duga na tri tromjesečne rate. U ovom slučaju nominalni se iznos duga podijeli na tri jednaka dijela ili rate, pri čemu se određuje datum njihova dospijeaća.
- (4) Ako stranka kasni s plaćanjem bilo koje rate, dug se odmah u potpunosti naplaćuje. Agencija za plaćanja u odluci o povratu sredstava s kojom se dozvoljava plaćanje duga u ratama stranku upozorava na posljedice kašnjenja.
- (5) Zahtjev za obročno plaćanje duga mora biti podnesen na obrascu objavljenom na internetskim stranicama Agencije za plaćanja.
- (6) Odgođeno plaćanje duga s osnove mjera poljoprivredne politike nije moguće.

Nepropisno isplaćena sredstva ispod određenog iznosa

Članak 145.

Postupak povrata neće se provoditi ako iznos koji korisnik mora vratiti u smislu pojedinačnih plaćanja u programu potpore ili mjera pomoći, ne uključujući kamate, ne premašuje 100 EUR, kunskej protuvrijednosti po zadnjem tečaju Europske središnje banke prije 1. listopada godine za koju se potpora dodjeljuje.

Kontrola na terenu Agencije za plaćanja

Članak 146.

- (1) Kontrolu na terenu koja je potrebna za utvrđivanje činjenica i okolnosti važnih za odluku o prihvatljivosti traženih ili dodijeljenih sredstava ili o namjenskom korištenju dodijeljenih sredstava na temelju ovoga Zakona obavlja Agencija za plaćanja i provodi se kao javna ovlast.
- (2) Kontrolor je službena osoba koja po zakonu obavlja kontrolu na terenu i ima ovlasti za obavljanje određenih radnji u tom postupku.
- (3) Kontrolor u kontroli na terenu postupa u skladu s odredbama ovoga Zakona i internim procedurama Agencije za plaćanja te po obavljenoj kontroli sastavlja izvješće o kontroli na terenu.
- (4) Uzorak na kojem će biti provedena kontrola na terenu podnesenih zahtjeva odabire se na podlozi analize rizika i elemenata reprezentativnosti uključujući i slučajni odabir koje za svaku godinu donosi Agencija za plaćanja.
- (5) Agencija za plaćanja će na temelju rezultata provedenih kontrola za svaku godinu ocijeniti učinkovitost parametara koji su korišteni pri analizi rizika u prethodnoj godini te prema potrebi unaprijediti metode analize rizika koje će biti korištene za iduću godinu.
- (6) Agencija za plaćanja može na temelju pisanih akata povjeriti provedbu kontrole na terenu drugim tijelima te kontrolnim kućama i laboratorijima.

- (7) Obveznici i korisnici mjera dužni su omogućiti obavljanje kontrole na terenu te tijekom provedbe kontrole na terenu dati na uvid podatke i dokumente.
- (8) U slučaju sprječavanja izvršenja kontrole na terenu Agencija za plaćanja donosi odluku o odbijanju zahtjeva za stjecanje prava na sredstva, osim u slučajevima više sile ili iznimnih okolnosti sukladno članku 59. Uredbe (EU) br. 1306/2013.
- (9) Odluka iz stavka 8. ovoga članka nije upravni akt.
- (10) Na odluku iz stavka 8. ovoga članka korisnik ima pravo podnijeti prigovor Povjerenstvu za prigovore u Agenciji za plaćanja u roku od 30 dana od dana dostave odluke. Danom dostave odluke smatra se dan preuzimanja odluke sa zaštićene mrežne aplikacije – Agronet sustava.
- (11) Agencija za plaćanja u provedbi kontrole na terenu, prema potrebi može uključiti i uzimanje uzoraka i analizu, koje se provode za sve mjere uređenja tržišta propisane na temelju ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega.
- (12) Ako se u provedenim laboratorijskim analizama utvrdi da uzorak ne odgovara propisanim zahtjevima, troškove uzorkovanja i laboratorijske analize uzoraka snosi korisnik mjera za uređenje tržišta, a ako uzorak odgovara propisanim zahtjevima, troškovi se podmiruju iz državnog proračuna Republike Hrvatske. Naknada vrijednosti uzetog uzorka ne nadoknađuje se za uzorke koji su uzeti za potrebe ispitivanja.
- (13) Iznimno od stavka 12. ovoga članka, troškove uzorkovanja i analize kod otkupa proizvoda iz javnih intervencija i prije odobravanja potpore za proizvode iz privatnog skladištenja snosi korisnik mjera za uređenje tržišta.
- (14) Detaljni načini provedbe kontrole na terenu propisani su uredbama iz članka 1. ovoga Zakona i propisima iz članka 8. ovoga Zakona.

Troškovi postupka službene kontrole kvalitete proizvoda

Članak 147.

- (1) Za obavljanje službene kontrole kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda pri uvozu i izvozu, izdavanje potvrde o sukladnosti kvalitete te pregled kvalitete propisane ovim Zakonom troškove postupka plaća podnositelj.
- (2) Troškovi postupka iz stavka 1. ovoga članka prihod su državnog proračuna Republike Hrvatske i uplaćuju se na posebni bankovni račun.
- (3) Ministar propisuje visinu troškova, ovisno o vrsti i količini poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

GLAVA XVI. UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR***Poglavlje A. Opće odredbe
Definicije*****Članak 148.**

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi vezani uz službenu kontrolu imaju sljedeće značenje:

1. Inspekcijski nadzor obuhvaća provođenje nadzora temeljenih na odredbama Zakona o sustavu državne uprave i sukladno odredbama posebnih propisa u nadležnosti poljoprivredne i fitosanitarne inspekcije.
2. Službena kontrola svaki je oblik kontrole koja se provodi sukladno članku 2. točki 1. Uredbe (EZ) br. 882/2004.
3. Kontrola tržišnih standarda je provjera usklađenosti poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda s propisanim tržišnim standardima i certificiranje na zahtjev stranke u svrhu izdavanja potvrda ili certifikata određenih posebnim propisom.

Upravni i inspekcijski nadzor**Članak 149.**

- (1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja Ministarstvo.
- (2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja poljoprivredna inspekcija i druge inspekcije ovlaštene za inspekcijski nadzor ovim Zakonom i drugim posebnim propisima.
- (3) Inspekcijski nadzor nad provedbom odredbi koje se odnose na sustav kontrole transakcija koju provode države članice uređen je člancima 79. do 87. Uredbe (EU) br. 1306/2013 i člankom 7. stavkom 3. ovoga Zakona te propisima donesenih na temelju njega, provode nadležni inspektori Ministarstva financija u dijelu vezanom uz provođenje naknadne kontrole velikih korisnika izvoznih potpora.
- (4) Inspekcijski nadzor pri uvozu nad provedbom odredbi odredbi Uredbe (EU) br. 1308/2013, ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega koje se odnose na tržišne standarde za goveđe meso životinja starosti do 12 mjeseci, jaja i meso peradi, mlijeko i mliječne proizvode, provode granični veterinarski inspektori Ministarstva.
- (5) Inspekcijski nadzor pri uvozu nad provedbom odredbi Uredbe (EU) br. 1308/2013, ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega koje se odnose na tržišne standarde za mazive masti, maslinovo ulje i stolne masline, prerađeno voće i povrće, jaka alkoholna pića provode granični sanitarni inspektori Ministarstva zdravlja.
- (6) Na inspekcijski nadzor iz stavaka 3., 4. i 5. ovoga članka na dogovarajući se način primjenjuju odredbe članka 159. do 170. ovoga Zakona.

*Djelokrug poljoprivredne inspekcije***Članak 150.**

(1) Poljoprivredna inspekcija obavlja poslove službenih kontrola nad provođenjem zakona i drugih propisa te propisa Europske unije kojima se uređuju:

1. tržište poljoprivrednih proizvoda,
2. mjere poljoprivredne politike i potpora,
3. poljoprivredne djelatnosti i dopunskih djelatnosti u poljoprivredi,
4. poljoprivredno zemljište,
5. gnojiva i poboljšivači tla,
6. kakvoća, promet i primjene sredstava za zaštitu bilja,
7. kakvoća i označivanje poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala stavljenog na tržište, genetski modificiranog (u daljnjem tekstu: GM) sjemena i sadnog materijala,
8. poljoprivredna proizvodnja duhana, konoplje i maka,
9. ekološka proizvodnja i označivanje ekoloških proizvoda,
10. integrirana poljoprivredna proizvodnja,
11. zdravstvena ispravnost i higijena/sigurnost hrane biljnog podrijetla i hrane za životinje biljnog podrijetla na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti,
12. standardi kvalitete i označivanje hrane i hrane za životinje na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti, proizvodnje i prerade hrane te maloprodaje bez obzira na podrijetlo,
13. GM hrana i GM hrana za životinje biljnog i životinjskog podrijetla na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti te označivanja na razini maloprodaje,
14. proizvodnja, odabiranje i trgovina uzgojno valjanih životinja, držanje i korištenje domaćih životinja i zaštita životinja,
15. rad udruga koje se bave uzgojem uzgojno valjanih životinja,
16. uskladištenja žitarica i industrijskog bilja,
17. dio područja kojim je uređen uzgoj biljaka za dobivanje opojnih droga,
18. proizvodnja i kakvoća grožđa, proizvodnja, kakvoća i označivanje vina i drugih proizvoda od grožđa i vina, voćnih vina i drugih proizvoda na bazi voćnih vina, zemljopisnih oznaka, tradicionalnih izraza za vino te prometa navedenim proizvodima, kao i pravila vezana uz proizvodnju, preradu i stavljanje na tržište proizvoda iz sektora vina,
19. opisivanje, prezentiranje, označivanje i zaštita zemljopisnih oznaka jakih alkoholnih pića u proizvodnji i pri stavljanju na tržište,
20. kakvoća, opisivanje, prezentiranje i oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih vina, aromatiziranih pića na bazi vina i aromatiziranih koktela na bazi vina u proizvodnji i pri stavljanju na tržište,
21. poljoprivredni i prehrambeni proizvodi sa zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnog specijaliteta, korištenja oznaka ZOI, ZOZP i ZTS na tržištu, kao i službene kontrola kojima se prije stavljanja na tržište potvrđuje sukladnost proizvoda sa specifikacijom, nadzor nad radom kontrolnih tijela te s drugim propisanim zahtjevima,
22. korištenje neobaveznih izraza kvalitete s propisanim zahtjevima,
23. uvjeti za proizvodnju i stavljanje brašna na tržište.

(2) Poljoprivredna inspekcija u okviru svojeg djelokruga obavlja poslove službenih kontrola nad provođenjem uredbi iz članka 1. ovoga Zakona, ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega.

(3) Poljoprivredna inspekcija obavlja službene kontrole prema Godišnjem planu rada i aktivnosti, prijavama, predstavkama fizičkih i pravnih osoba, traženjima Ministarstva i drugih državnih tijela, kao i po vlastitoj inicijativi inspektora kada je to potrebno.

(4) Kada je to određeno posebnim propisom, poljoprivredna inspekcije obavlja poslove službenih kontrola nad provedbom propisa u drugim područjima te sudjeluju u koordiniranim inspekcijskim nadzorima s drugim inspekcijama.

(5) Poljoprivredni inspektori (u daljnjem tekstu: inspektori) sukladno ovlastima iz ovoga Zakona i posebnim propisima obavljaju stručne poslove u okviru područja nadležnosti provodeći neposredan uvid u sve akte poslovanja, uvjete i način rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba (u daljnjem tekstu: nadzirani subjekt).

(6) U obavljanju službenih kontrola inspektori primjenjujući kontrolne metode i tehnike (promatranje, provjera, nadgledanje, uzimanje uzoraka i drugo) utvrđuju činjenice i nepravilnosti temeljem kojih poduzimaju zakonom propisane upravne, prekršajne, kaznene i druge propisane mjere.

(7) Sukladno ovlastima po posebnim propisima inspektori provode službene kontrole nad radom ovlaštenih tijela na koja su prenesene određene javne ovlasti kontrole sukladno Uredbi (EZ) br. 882/2004 i posebnom propisu o službenim kontrolama.

(8) Ministarstvo je obvezno osigurati odgovarajući broj inspektora vodeći pri tome računa o broju i rizičnosti objekata pod nadzorom, odnosno o povećanju opsega poslova iz područja inspekcijskog nadzora, osobito na području pojedinih područnih jedinica.

(9) Inspektori područnih jedinica po prethodnom ovlaštenju ministra povremeno mogu obavljati službenu kontrolu u okviru svoga djelokruga izvan svoje mjesne nadležnosti.

***Poglavlje B. Područje nadzora poljoprivredne inspekcije
Službene kontrole u području poljoprivrede***

Članak 151.

- (1) Službene kontrole u području poljoprivrede u smislu ovoga Zakona obuhvaćaju:
1. inspekcijski nadzor korisnika mjera poljoprivredne politike i potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju te mjera potpore u ribarstvu financiranih iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske,
  2. inspekcijski nadzor tržišnih standarda za voće i povrće, banane, isključujući nadzor i kontrolu tržišnih standarda za voće i povrće pri uvozu te sustava certifikacije u sektoru hmelja,
  3. kontrole transakcija koju provode države članice u svezi s provođenjem naknadne kontrole velikih korisnika potpora svih mjera organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, osim korisnika izvoznih potpora,

4. inspekcijski nadzor drugih područja uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda koja izrijeком nisu stavljena u nadležnost drugih inspektora,
5. inspekcijski nadzor pravila o organizacijama proizvođača, udruženjima organizacija proizvođača i sektorskim organizacijama,
6. inspekcijski nadzor korisnika mjera informiranja i promocije,
7. službene kontrole ekološke proizvodnje i označivanje ekoloških proizvoda uz uzimanje uzoraka,
8. inspekcijski nadzor integrirane poljoprivredne proizvodnje,
9. inspekcijski nadzor obavljanja poljoprivredne ili dopunske djelatnosti u poljoprivredi,
10. inspekcijski nadzor dijela područja kojim je uređen uzgoj biljaka za dobivanje opojnih droga i uzgoj drugih biljaka čiji uvjeti uzgoja su propisani posebnim zakonima,
11. inspekcijski nadzor mjera prikupljanja podataka i izvještavanje o cijenama određenih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i određenih poljoprivrednih inputa,
12. službene kontrole zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane biljnog podrijetla i hrane za životinje biljnog podrijetla na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti,
13. službene kontrole standarda kvalitete i označivanja hrane i hrane za životinje biljnog podrijetla na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti,
14. inspekcijski nadzor uređenja uskladištenja žitarica i industrijskog bilja.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega koje se odnose na pravila vezana uz trženje i proizvodnju, u dijelu stavka 1. podstavka 2. ovoga članka, a u odnosu na tržišne standarde pri uvozu za voće i povrće te banane provode fitosanitarni inspektori Ministarstva.

Službene kontrole u području stočarstva

Članak 152.

Službene kontrole u području stočarstva u smislu ovoga Zakona obuhvaćaju:

1. inspekcijski nadzor korisnika mjera posebnih pomoći u sektoru pčelarstva,
2. kontrole tržišnih standarda za goveđe meso životinja starosti do 12 mjeseci, jaja i meso peradi, u proizvodnji,
3. kontrole definicija, oznaka i prodajnih oznaka u sektorima ili proizvodima: govedine i teletine, mlijeka i mliječnih proizvoda namijenjenih prehrani ljudi, jaja i mesa peradi,
4. kontrole uspostave i primjene ljestvice Unije za klasiranje i označivanje trupova u sektoru govedine i teletine, svinjetine, ovčetine i kozletine,
5. kontrole ostalih tržišnih standarda, tržišnih mjera i pravila te posebnih odredbi sukladno propisima o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda prema nadležnosti,
6. službene kontrole standarda kvalitete i označavanja hrane i hrane za životinje životinjskog podrijetla na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti,
7. službene kontrole standarda kvalitete i označivanja hrane za životinje na razini proizvodnje i prerade hrane te maloprodaje bez obzira na podrijetlo,
8. službene kontrole sustava proizvodnih ograničenja u sektoru mlijeka,
9. službene kontrole organizacija proizvođača, udruženja organizacija proizvođača i sektorskih organizacija u području stočarstva,

10. inspekcijski nadzor obavljanja registrirane i neregistrirane djelatnosti u području stočarstva,
11. inspekcijski nadzor obavljanja registriranih i neregistriranih dopunskih djelatnosti u području stočarstva.

Službene kontrole u području jakih alkoholnih pića

Članak 153.

Službene kontrole u području jakih alkoholnih pića u smislu ovoga Zakona obuhvaćaju:

1. inspekcijski nadzor pravila o jakim alkoholnim pićima kojih se moraju pridržavati subjekti u poslovanju s hranom u pogledu proizvodnje, korištenja sirovina i postupaka, pri stavljanju jakih alkoholnih pića na tržište,
2. službene kontrole zemljopisnih oznaka jakih alkoholnih pića u proizvodnji i stavljanju na tržište,
3. službene kontrole pravila opisivanja, označivanja i prezentiranja jakih alkoholnih pića u proizvodnji i stavljanju na tržište,
4. inspekcijski nadzor obavljanja registriranih i neregistriranih djelatnosti i/ili dopunskih djelatnosti u području jakih alkoholnih pića.

Službene kontrole u području kvalitete hrane

Članak 154.

Službene kontrole u području kvalitete hrane u smislu ovoga Zakona obuhvaćaju :

1. službene kontrole standarda kvalitete i označivanja hrane na razini proizvodnje, prerade i maloprodaje bez obzira na podrijetlo,
2. kontrole tržišnih standarda za mlijeko i mliječne proizvode, mazive masti, maslinovo ulje i stolne masline, prerađeno voće i povrće u proizvodnji i maloprodaji te pri stavljanju na tržište,
3. kontrolu tržišnih standarda za goveđe meso životinja starosti do 12 mjeseci, jaja i mesa peradi, maslina i maslinovog ulja, mlijeka i mliječnih proizvoda, mazivih masti te proizvodna pravila u odnosu na kvalitetu proizvoda u maloprodaji,
4. kontrolu ostalih tržišnih standarda, tržišnih mjera i pravila te posebnih odredbi sukladno ovome Zakonu,
5. službene kontrole poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda sa oznakom ZOI, ZOZP i ZTS, korištenja oznaka ZOI, ZOZP i ZTS na razini maloprodaje, kao i službene kontrole na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti, proizvodnje i prerade bez obzira na podrijetlo kojima se prije stavljanja na tržište potvrđuje sukladnost sa specifikacijom, nadzor nad radom kontrolnih tijela te s drugim propisanim zahtjevima,
6. službene kontrole korištenja neobaveznih izraza kvalitete iz Uredbe (EU) br. 1151/2012 s propisanim zahtjevima,
7. službene kontrole korištenja dobrovoljne sheme kvalitete,
8. inspekcijski nadzor uvjeta za proizvodnju i stavljanje brašna na tržište,
9. inspekcijski nadzor obavljanja registrirane i neregistrirane djelatnosti u području standarda kvalitete hrane i području sustava kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda,
10. inspekcijski nadzor obavljanja registriranih i neregistriranih dopunskih djelatnosti u području standarda kvalitete hrane i u području sustava kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Posebni uvjeti rada**Članak 155.**

Inspeksijski poslovi smatraju se poslovima s posebnim uvjetima rada.

Kontrola tržišnih standarda**Članak 156.**

- (1) Poljoprivredna inspekcija provodi kontrolu tržišnih standarda voća, povrća, banana i hmelja pri stavljanju na tržište i izvozu tako da na zahtjev stranke provjerava usklađenost i certificiranje u svrhu izdavanja potvrda ili certifikata određenih propisom o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.
- (2) Fitosanitarna inspekcija provodi kontrolu tržišnih standarda voća, povrća i banana pri uvozu.

Stručni uvjeti za raspored na radno mjesto inspektora**Članak 157.**

- (1) Poslove inspektora može obavljati osoba koja ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij poljoprivredne, prehrambene, biotehnoške ili nutricionističke struke, položen državni stručni ispit za inspektora i najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima.
- (2) Poslove višeg inspektora i višeg inspektora specijalista može obavljati osoba koja ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij poljoprivredne, prehrambene, biotehnoške ili nutricionističke struke, položen državni stručni ispit za inspektora te ima najmanje pet godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima.

Službena iskaznica i znak**Članak 158.**

- (1) Službeno svojstvo, identitet i ovlasti inspektori dokazuju službenom iskaznicom i znakom.
- (2) Obrazac iskaznice i izgled znaka te način vođenja očevidnika o službenim iskaznicama i znakovima propisuje ministar pravilnikom.

Ovlasti inspektora**Članak 159.**

- (1) U provedbi službene kontrole inspektori imaju sljedeća prava, dužnosti i ovlasti:

1. pregledavati poljoprivredno zemljište uključujući šume i šumsko zemljište, ulaziti i pregledavati poslovne i proizvodne prostore, objekte, uređaje, robu, usjeve, nasade, stoku i druge stvari kod nadziranih subjekata,
2. zatražiti i pregledati isprave kojima se može utvrditi identitet osoba koje podliježu nadzoru i osoba zatečenih na mjestu nadzora,
3. zatražiti i pregledati rješenje o upisu u Upisnik poljoprivrednika, izvadak iz sudskog registra ili obrtnicu,
4. zatražiti i pregledati poslovnu dokumentaciju (poslovne knjige, registre, dokumente, ugovore, isprave) i drugu poslovnu dokumentaciju koja omogućuje uvid u poslovanje stranke te uzeti preslike istih,
5. provjeravati način vođenja i točnost podataka u evidencijama koje je subjekt dužan voditi na temelju uredbi iz članka 1. ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju istih,
6. fotografirati ili snimiti osobe, poljoprivredno zemljište, prostore, objekte i drugo iz točke 1. ovoga stavka,
7. uzimati uzorke i materijale za potrebe ispitivanja bez naknade vrijednosti uzetog uzorka te ih dostavljati na analizu ovlaštenim službenim i referentnim laboratorijima,
8. uzimati uzorke ekoloških proizvoda, tla, gnojiva, poboljšivača tla, sredstava koja se koriste za zaštitu bilja i drugih sastojaka koji se primjenjuju u proizvodnji i preradi ekoloških proizvoda, te ih dostavljati na analizu ovlaštenim službenim i referentnim laboratorijima,
9. pečatiti prostor, prostorije, opremu, uređaje i robu kojima se obavlja djelatnost ako je to propisano posebnim propisom,
10. provoditi uvid u isprave korisnika prava, odnosno drugih nadziranih subjekata,
11. provoditi uvid u isprave korisnika koje se odnose na ostvarivanje potpore,
12. izvršiti uvid u službene evidencije i baze podataka potrebne za obavljanje nadzora,
13. prikupljati podatke i obavijesti odgovornih osoba, svjedoka i drugih osoba,
14. nadzirati rad kontrolnih tijela u provedbi Uredbe (EU) br. 1151/2012, ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega,
15. nadzirati provedbu proizvodnih pravila u ekološkoj proizvodnji, nadzirati provedbu proizvodnih pravila u preradi ekološke hrane i hrane za životinje, nadzirati provedbu pravila pri označavanju, pakiranju, skladištenju i prijevozu proizvoda iz ekološke proizvodnje,
16. nadzirati rad kontrolnih tijela u provedbi odredbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007, ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju istih,
17. obavijestiti drugo tijelo ako u provedbi službene kontrole utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis iz djelokruga drugog tijela,
18. provjeravati udovoljava li korisnik i obveznik mjera i pravila uvjetima propisanim ovim Zakonom,
19. provjeravati udovoljava li korisnik uvjetima za ostvarivanje prava na mjere poljoprivredne politike i potpora u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju,
20. provjeravati obavlja li se skladištenje na propisan način,
21. provjeravati pravodobnost dostave i istinitost podataka koje je korisnik i obveznik mjera i pravila iz ovoga Zakona, odnosno drugi nadzirani subjekt obvezan dostaviti radi upisa u upisnike, druge evidencije i baze podataka koje se vode na temelju ovoga Zakona i drugih propisa,
22. provjeravati ispunjava li ovlašteni trgovac uvjete za kontrolu usklađenosti voća i povrća s tržišnim standardima,

23. provjeravati udovoljavaju li proizvodi propisanim tržišnim standardima iz ovoga Zakona, osim pri uvozu,
24. provjeravati rad organizacija proizvođača, udruženja organizacija proizvođača i sektorskih organizacija,
25. nadzirati ostalo propisano mjerama i pravilima iz propisa iz članka 1. ovoga Zakona i ovoga Zakona,
26. nadzirati i ostalo propisano posebnim i provedbenim propisima vezanim uz provedbu ovoga Zakona,
27. postupiti sukladno odredbama Prekršajnog zakona ako utvrdi da je došlo do povrede odredbi uredbi iz članka 1. ovoga Zakona, ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega te propisa iz članka 176. ovoga Zakona koji su ostali u primjeni,
28. podnijeti kaznenu prijavu nadležnom tijelu zbog kaznenog djela,
29. poduzeti i druge mjere i izvršiti druge radnje koje je ovlašten poduzeti i izvršiti na temelju uredbi iz članka 1. ovoga Zakona, ovoga Zakona i posebnih propisa donesenih na temelju njega.

(2) Pod poslovnim i proizvodnim prostorima te objektima iz stavka 1. točke 1. ovoga članka smatraju se stambene, poslovne i druge prostorije i prostori u kojima stranka/nadzirani subjekt obavlja djelatnost.

(3) Inspektori u obavljanju službenih kontrola samostalno utvrđuju činjenice i okolnosti u postupku na temelju kojih poduzimaju zakonom propisane mjere.

(4) U provedbi službene kontrole u skladu s ovim Zakonom fitosanitarni inspektor ima pravo i ovlast:

1. provjeravati je li uvoznik voća, povrća i banana upisan u Upisnik trgovaca voćem i povrćem,
2. provjeravati jesu li pošiljke voća, povrća i banana koje se uvoze usklađene s tržišnim standardima te izdavati potvrde o njihovoj usklađenosti.

Najava službene kontrole

Članak 160.

- (1) Inspektor obavlja službenu kontrolu bez prethodne najave.
- (2) Iznimno, o početku obavljanja službene kontrole inspektor može obavijestiti nadzirani subjekt ako smatra da se time neće umanjiti učinkovitost službene kontrole.

Dužnosti nadziranih subjekata

Članak 161.

- (1) Nadzirani subjekt dužan je inspektoru omogućiti obavljanje službene kontrole te osigurati uvjete za nesmetan rad.
- (2) Nadzirani subjekt dužan je inspektoru prilikom obavljanja službene kontrole dopustiti uvid u poslovne knjige i drugu dokumentaciju te pružiti potrebne podatke i obavijesti.

- (3) Ako je nositelj OPG-a, vlasnik obrta ili odgovorna osoba u pravnoj osobi odnosno nadzirani subjekt odsutan, inspektor će obaviti službenu kontrolu u nazočnosti člana OPG-a, odnosno djelatnika kojeg je zatekao na radu u obrtu ili pravnoj osobi. U tom slučaju sastavlja se zapisnik o službenim kontrolama, a o utvrđenim činjenicama u slučaju utvrđenih nepravilnosti zatražit će se očitovanje nositelja OPG-a, vlasnika obrta ili odgovorne osobe u pravnoj osobi, odnosno nadziranog subjekta.
- (4) Nadzirani subjekt dužan je inspektoru omogućiti uzimanje uzoraka.
- (5) Nadzirani subjekt dužan je na zahtjev inspektora dostaviti ili pripremiti poslovnu dokumentaciju i podatke potrebne za obavljanje službene kontrole u roku koji mu inspektor odredi ako se predmetna dokumentacija ne nalazi kod nadziranog subjekta prilikom provedbe službene kontrole.
- (6) Rok iz stavka 5. ovoga članka mora biti primjeren vrsti zahtjeva.
- (7) Ako nadzirani subjekt ili osoba iz stavka 3. ovoga članka sprječava inspektora u obavljanju službene kontrole tako da ne dopušta ulaz na nadziranu površinu ili objekt nadzora ili prijeti inspektoru, inspektor može zatražiti zaštitu djelatnika nadležne policijske uprave.
- (8) Ako nadzirani subjekt ili osoba iz stavka 3. ovoga članka koja podliježe provedbi službene kontrole odbije da joj se utvrdi identitet, inspektor će pisanim putem, a u žurnim slučajevima i usmenim zahtjevom od nadležne policijske uprave zatražiti pomoć pri utvrđivanju njezina identiteta.
- (9) Nadzirani subjekt dužan je inspektoru omogućiti pečačenje prostora, prostorija, opreme, uređaja i robe kojima se obavlja djelatnost.

Zapisnik o službenoj kontroli

Članak 162.

- (1) Inspektor o provedbi službene kontrole sastavlja zapisnik o utvrđenom činjeničnom stanju, kao i o podacima i obavijestima dobivenim tijekom obavljanja službene kontrole.
- (2) Nadzirani subjekt ili osoba iz članka 161. stavka 3. ovoga Zakona koja je nazočila službenoj kontroli može staviti svoje primjedbe na sastavljeni zapisnik i zatim isti potpisuje.
- (3) Ako nadzirani subjekt ili osoba iz članka 161. stavka 3. ovoga Zakona koja je nazočila nadzoru odbije potpisati zapisnik, inspektor će u zapisniku navesti razlog odbijanja potpisivanja zapisnika.
- (4) Jedan primjerak zapisnika uručuje se nadziranom subjektu ili osobi iz članka 161. stavka 3. ovoga Zakona koja je nazočila nadzoru, a jedan primjerak se dostavlja Agenciji za plaćanja ako se radi o provedbi mjera poljoprivredne politike.

*Uzimanje uzoraka i zapisnik o uzimanju uzoraka***Članak 163.**

(1) Kada je tijekom provođenja službene kontrole potrebno uzeti uzorak radi analize, inspektor je obavezan uzeti uzorak i dostaviti ga na analizu u ovlaštenu službeni ili referentni laboratorij. Ako nema ovlaštenog službenog ili referentnog laboratorija za određenu analizu, inspektor može dostaviti uzorak na analizu u akreditirani laboratorij u nekoj od država članica Europske unije i određen od strane ministra sukladno članku 115. ovoga Zakona ili posebnom propisu.

(2) Uzorkovanje u svrhu provedbe uredbi iz članka 1. ovoga Zakona, ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja se sukladno Zakonu o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja (Narodne novine, br. 81/2013 i 14/2014).

*Privremeno oduzimanje i raspolaganje predmetima i dokumentacijom***Članak 164.**

(1) U provedbi službenih kontrola inspektor može privremeno oduzeti, do donošenja odluke o prekršaju ili presude o kaznenom djelu, dokumentaciju koja u prekršajnom ili sudskom postupku može poslužiti kao dokaz. Nadzirani subjekt dužan je omogućiti inspektoru privremeno oduzimanje dokumentacije.

(2) O privremenom oduzimanju dokumentacije iz stavka 1. ovoga članka izdaje se potvrda.

(3) U slučaju postupanja iz stavka 1. ovoga članka optužni prijedlog ili kaznena prijava mora se podnijeti u roku od 48 sati.

(4) Privremeno oduzimanje i/ili raspolaganje predmetima koji u prekršajnom ili sudskom postupku mogu poslužiti kao dokaz inspektori provode u skladu s posebnim propisima.

(5) Ukoliko nije moguće provesti oduzimanje predmeta iz stavka 4. ovoga članka, privremeno oduzimanje i/ili raspolaganje predmetima u smislu ovoga Zakona može se provesti pečačenjem.

(6) Mjera pečačenja iz stavka 5. ovoga članka donosi se usmenim rješenjem. Poljoprivredni inspektor dužan je usmeno rješenje unijeti u zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzor.

(7) Ministar pravilnikom propisuje način i uvjete pečačenja.

Rješenje**Članak 165.**

(1) Ako inspektor u provedbi službenih kontrola utvrdi da su povrijeđene odredbe uredbi iz članka 1. ovoga Zakona, ovoga Zakona ili propisa donesenih na temelju njega, ima pravo i obvezu rješenjem:

1. narediti da se utvrđene nepravilnosti, odnosno nedostaci otklone u određenom roku,
2. ograničiti ili zabraniti ili privremeno zabraniti stavljanje na tržište i/ili narediti povlačenje s tržišta i/ili opoziv od krajnjeg potrošača hrane i poljoprivrednih proizvoda s utvrđenim nesukladnostima ili koja nije u skladu s propisanim ili označenim zahtjevima standarda kvalitete i/ili pravilima,
3. ograničiti ili zabraniti ili privremeno zabraniti stavljanje na tržište i/ili narediti povlačenje s tržišta poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda koji nisu u skladu s tržišnim standardima i/ili ne odgovaraju definicijama, oznakama i prodajnim oznakama,
4. ograničiti ili zabraniti ili privremeno zabraniti stavljanje na tržište hrane i poljoprivrednih proizvoda ako subjekt u poslovanju s hranom/nadzirani subjekt ne postupi po rješenju iz podstavaka 1. ovoga stavka,
5. zabraniti stavljanje na tržište hrane za koju nije proveden postupak iz članka 71. stavka 4. ovoga Zakona,
6. narediti povrat nezakonito ostvarenih sredstava potpore iz članka 142. stavka 7. ovoga Zakona,
7. utvrditi da korisnik djelomično ili u cijelosti ne udovoljava uvjetima za ostvarivanje prava na potporu,
8. djelomično ili potpuno zabraniti provođenje mjera na temelju ovoga Zakona ako utvrdi povrede propisa,
9. zabraniti obavljanje djelatnosti za koju je potrebno dobiti dozvolu za obavljanje dopunske djelatnosti na OPG-u ako nije dobiveno odobrenje i/ili ako ne udovoljava odredbama posebnih propisa,
10. zabraniti obavljanje dopunskih djelatnosti na OPG-u ako je nositelj ili član registriran za istu vrstu djelatnosti, odnosno zakonski zastupnik pravne osobe ili ako isti ima većinski udjel u pravnoj osobi,
11. narediti kontrolnom tijelu iz članka 77. ovoga Zakona da ekološkom subjektu poništi potvrdnicu kada utvrdi da je izdana za ekološki proizvod koji nije proizveden sukladno propisanim odredbama,
12. zabraniti korištenje znaka ekološkog proizvoda Europske unije i stavljanje u promet proizvoda označenog s oznakama koje upućuju na ekološku proizvodnju, a za koje utvrdi da su proizvedeni na način koji je u suprotnosti s odredbama Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007, ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju istih,
13. zabraniti korištenje pojmova i oznaka koji upućuju na ekološku proizvodnju fizičkim i pravnim osobama koje nisu upisani u Upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji,
14. zabraniti rad kontrolnom tijelu ako utvrdi da ono ne ispunjava uvjete iz članka 27. stavka 5. Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 i članka 77. stavka 3. ovoga Zakona, do dostave dokaza o ispunjavanju propisanih uvjeta,

15. poništiti potvrdu proizvođaču u integriranoj proizvodnji koju je izdalo nadzorno tijelo iz članka 85. ovoga Zakona, kada se utvrdi da su povrijeđene propisane odredbe,
16. ograničiti ili zabraniti ili privremeno zabraniti stavljanje na tržište i/ili narediti povlačenje s tržišta poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda označenih sa zaštićenim ili registriranim oznakama izvornosti, oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnog specijaliteta, za koje nije izdana Potvrda o sukladnosti iz članka 96. ovoga Zakona,
17. ograničiti ili zabraniti ili privremeno zabraniti stavljanje na tržište i/ili narediti povlačenje s tržišta poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda označenih sa nacionalnim neobaveznim izrazima kvalitete, dobrovoljnim shemama kvalitete ako proizvod nije proizveden sukladno članku 98. ovoga Zakona,
18. ograničiti ili zabraniti ili privremeno zabraniti stavljanje na tržište i/ili narediti povlačenje s tržišta poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda za ZOI, ZOZP i ZTS iz članka 86. ovoga Zakona koji nije proizveden u skladu sa specifikacijom proizvoda ili proizvod nije sukladan specifikaciji proizvoda,
19. narediti kontrolnom tijelu iz članka 95. ovoga Zakona da korisniku oznake izvornosti, oznake zemljopisnog podrijetla ili zajamčeno tradicionalnog specijaliteta poništi potvrdu kada se utvrdi da nadzirana serija (lot) proizvoda nije proizvedena sukladno specifikaciji ili proizvod nije sukladan specifikaciji proizvoda,
20. narediti uklanjanje nedostataka i nepravilnosti obvezniku uspostave i primjene ljestvice Unije za klasiranje i označivanje trupova u sektorima govedine i teletine, svinjetine, ovčetine i kozletine,
21. narediti povlačenje s tržišta prirodne mineralne vode ili prirodne izvorske vode za koju nije proveden postupak priznavanja i izdano rješenje o priznavanju, odnosno prirodne mineralne vode koja nije priznata od nadležnog tijela bilo koje države članice Europske unije,
22. zabraniti izvoz voća i povrća koje nije označeno sukladno Uredbi (EU) br. 1308/2013 i provedbenoj Uredbi (EK) br. 543/2011 od 7. lipnja 2011. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 za sektor voća i povrća te preradevina voća i povrća, ovoga Zakona i posebnih propisa donesenih na temelju njega,
23. narediti rok za otklanjanje nedostataka ukoliko pravna ili fizička osoba ne dostavlja podatke Ministarstvu sukladno članku 129. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona,
24. narediti otklanjanje nedostataka i nepravilnosti u vođenju propisanih evidencija i dokumentacije nadziranih subjekata,
25. odrediti druge mjere i radnje za koje je ovlašten,
26. poduzeti i druge mjere, odnosno izvršiti druge radnje za koje je ovlašten ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i posebnim propisima.

(2) U slučaju iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka kada je za uklanjanje nepravilnosti nužno angažiranje vanjskih izvođača radova rok ne može biti kraći od 90 dana.

(3) Inspektor će donijeti rješenje iz stavka 1. ovoga članka bez odgađanja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana završetka službene kontrole.

(4) Ako fitosanitarni inspektor pri kontroli usklađenosti voća, povrća i banana s tržišnim standardima utvrdi da oni nisu usklađeni s tržišnim standardima ili da su povrijeđene druge odredbe ovoga Zakona ili propisa donesenih na temelju njega, rješenjem će zabraniti ili privremeno zabraniti uvoz toga voća, povrća i banana te poduzeti ostale radnje određene ovim Zakonom i propisom donijetim na temelju ovoga Zakona.

Ostale radnje

Članak 166.

U obavljanju službenih kontrola inspektor pored mjera iz članka 165. ovoga Zakona može narediti sljedeće radnje:

1. zatražiti promjenu podataka u bazama podataka na temelju ovoga Zakona u skladu s utvrđenim stanjem,
2. zatražiti brisanje podataka iz baza podataka propisanih ovim Zakonom,
3. predlagati Agenciji za plaćanja brisanje dopunske djelatnosti na OPG-u ako nisu ispunjeni uvjeti iz članka 70. ovoga Zakona,
4. predložiti ispravak nedostataka i nepravilnosti u provedbi poslova javne službe iz Glave XII. ovoga Zakona,
5. predlagati Ministarstvu da pružatelju javne službe oduzme ovlast za obavljanje javne službe ako ista ne ispunjava propisane uvjete,
6. predlagati Ministarstvu da organizaciji proizvođača, udruženju organizacija proizvođača i sektorskoj organizaciji oduzme status ako ne ispunjava propisane uvjete,
7. predlagati i druge potrebne radnje i provedbu aktivnosti za postizanje usklađenosti s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

Usmeno rješenje

Članak 167.

- (1) Inspektor u obavljanju službene kontrole ima pravo i dužnost donijeti usmeno rješenje:
  - kada rizik za zdravlje ljudi i životinja zahtjeva da se određena mjera poduzme odmah, bez odgađanja,
  - kada postoji opasnost od prikrivanja, zamjene ili uništenja predmeta službene kontrole ili dokaza ako se mjera ne poduzme odmah,
  - o privremenoj zabrani prodaje ili stavljanja na tržište/promet hrane za koju postoji sumnja da ne ispunjavaju propisane zahtjeve standarda kvalitete dok se laboratorijskim analizama ne utvrdi njihova sukladnost.
- (2) Inspektori i ovlaštene osobe za obavljanje nadzora, na mjestu počinjenja prekršaja usmenim će rješenjem, pravnoj ili fizičkoj osobi koja stavlja brašno na tržište ili koristi ili prevozi brašno za koje nije osigurana sljedivost ili proizvodi pekarske proizvode suprotno odredbi članka 129. stavka 5. ovoga Zakona, zabraniti obavljanje djelatnosti unosa, trgovine brašnom ili djelatnost proizvodnje pekarskih i drugih proizvoda ili djelatnost prijevoza, u trajanju od 30 dana i u roku od 5 radnih dana od dana donošenja usmenog rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti izvršiti pečačenje poslovnih prostorija, onemogućavanjem korištenja postrojenja, uređaja i druge opreme za rad, te u roku od 8 dana donijeti pisano rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti.

(3) Ako se u poslovnim prostorijama i prijevoznom sredstvu nalaze pokvarljive namirnice, pravna ili fizička osoba ili prijevoznik je dužan pisanim putem, u roku 24 sata od dana pečaćenja poslovnih prostorija, odnosno prijevoznog sredstva zatražiti da se zapečaćena prostorija, odnosno prijevozno sredstvo privremeno opečatiti i u prisutnosti nadležnog inspektora iz stavka 2. ovoga članka iz njih će se odmah iznijeti pokvarljive namirnice, nakon čega će nadležni inspektor poslovne prostorije, odnosno prijevozno sredstvo ponovno zapečatiti.

(4) Iznimno se mjera pečaćenja iz stavka 3. ovoga članka neće izvršiti ako pravna ili fizička osoba (vlasnik) najkasnije u roku 5 radnih dana od dana donošenja usmenog rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti dostavi inspektoru ili ovlaštenoj osobi za obavljanje nadzora sukladno posebnom propisu dokaz da su utvrđeni nedostaci otklonjeni, kao i dokaz o izvršenju uplati novčanog iznosa od 30.000 kuna u korist državnog proračuna Republike Hrvatske. U protivnom, rješenje će se provesti pečaćenjem sljedeći radni dan nakon isteka roka za dostavu propisanih dokaza.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka, inspektor će u zapisniku konstatirati da su prestali razlozi za izricanje usmenog rješenja i pečaćenja poslovnog objekta.

(6) Inspektor u obavljanju službene kontrole ima pravo i dužnost narediti izvršenje usmenog rješenja odmah uručanjem zapisnika. Usmeno rješenje unosi se u zapisnik po izvršenju službenoj kontroli.

(7) Na zahtjev stranke izdat će se pisani otpisak rješenja u roku od osam dana.

Prisilno izvršenje nenovčanih obveza novčanom kaznom

Članak 168.

(1) Nadzirana osoba koja nakon što rješenje postane izvršno ne postupi po rješenju kaznit će se u cilju izvršenja rješenja novčanom kaznom.

(2) Odgovornoj osobi u pravnoj osobi će se prvi put rješenjem odrediti kazna u iznosu od 10.000,00 kuna.

(3) Fizičkoj osobi će se prvi put rješenjem odrediti kazna u iznosu od 5.000,00 kuna.

(4) Ako odgovorna osoba u pravnoj osobi i fizička osoba ne ispune novčanu obvezu po stavicima 2. i 3. ovoga članka, novčana kazna izreći će se ponovno u istom iznosu. Ako je potrebno, novčana kazna izreći će se više puta u istom iznosu.

(5) Rješenje o novčanoj kazni s potvrdom izvršnosti provodi se putem nadležnog suda.

Inicijative za postupanje drugih tijela

Članak 169.

Ako inspektor u provedbi službenih kontrola utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis iz nadležnosti drugog tijela, obavezan je o tome bez odgode obavijestiti nadležno tijelo.

Žalba**Članak 170.**

- (1) Protiv rješenja poljoprivrednog i fitosanitarnog inspektora može se u roku od 15 dana od dana dostave rješenja izjaviti žalba.
- (2) Žalba iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.
- (3) O žalbama protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka rješavaju povjerenstva za žalbe pri Ministarstvu vezana za pojedina područja iz ovog Zakona.
- (4) Protiv rješenja drugostupanjskog tijela iz stavka 3. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, već se može pokrenuti upravni spor.
- (5) Povjerenstva za žalbe iz stavka 3. ovoga članka imenuje Vlada, a čine ga tri člana i zamjenski član, od kojih predsjednik ima završen sveučilišni diplomski studij pravne struke i položen državni stručni ispit, a članovi i zamjenski član završen sveučilišni diplomski studij agronomske, prehrambene, biotehnoške ili nutricionističke struke i položen državni stručni ispit od kojih dva člana trebaju biti viši poljoprivredni inspektori odnosno viši fitosanitarni inspektori.
- (6) Povjerenstvo iz stavka 3. ovoga članka donosi poslovnik o svom radu.

Supsidijarna primjena odredbi o inspekcijskom nadzoru**Članak 171.**

Odredbe ovoga Zakona o inspekcijskom nadzoru primjenjuju se na sva pitanja koja nisu uređena posebnim propisima.

GLAVA XVII. PREKRŠAJNE ODREDBE**Članak 172.**

- (1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:
  1. ne vodi ili netočno vodi evidenciju ili ne dostavlja podatke Ministarstvu (članak 129. stavak 2.);
  2. ne postupa sukladno odredbama propis iz članka 129. stavka 3. ovoga Zakona.
- (2) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 50.000 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:
  1. se ne pridržava detaljnih odredbi o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona;
  2. u propisanom roku ne čuva isprave iz članka 13. stavka 3. i/ili dokumentaciju iz članka 52. stavka 8. ovoga Zakona;

3. se ne pridržava detaljnih odredbi kojih se moraju pridržavati pravne i fizičke osobe u pogledu poštivanja odredbi vezanih uz mjere i pravila vezana uz zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda iz članka 51. stavka 3. ovoga Zakona;
4. se ne pridržava detaljnih odredbi kojih se mora pridržavati korisnik u pogledu poštivanja sustava izvanrednih mjera iz članka 53. stavka 3. ovoga Zakona;
5. se ne pridržava detaljnih odredbi kojih se mora pridržavati korisnik u pogledu poštivanja pravila o komunikaciji i izvješćivanju iz članka 54. stavka 3. ovoga Zakona;
6. se ne pridržava detaljnih odredbi kojih se moraju pridržavati pravne i fizičke osobe u pogledu poštivanja pravila sustava javnih intervencija i privatnog skladištenja, programa potpora i programa odobravanja nasada vinove loze te uspostave sustava i primjene ljestvice Unije za klasiranje trupova iz članka 57. stavka 7. ovoga Zakona;
7. se ne pridržava detaljnih odredbi kojih se moraju pridržavati pravne i fizičke osobe u pogledu poštivanja pravila koja se odnose na tržište i organizacije proizvođača iz članka 58. stavka 6. ovoga Zakona;
8. se ne pridržava detaljnih odredbi kojih se moraju pridržavati pravne i fizičke osobe u pogledu poštivanja pravila sustava mjera trgovine s trećim zemljama iz članka 59. stavka 3. ovoga Zakona;
9. se ne pridržava detaljnih odredbi kojih se moraju pridržavati sudionici u proizvodnji i trgovini poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima u pogledu poštivanja pravila tržišnoga natjecanja iz članka 60. stavka 2. ovoga Zakona;
10. se ne pridržava detaljnih odredbi kojih se moraju pridržavati pravne i fizičke osobe u pogledu poštivanja pravila mjera informiranja i promocije iz članka 61. stavka 3. ovoga Zakona;
11. se ne pridržava detaljnih odredbi kojih se moraju pridržavati pravne i fizičke osobe u pogledu poštivanja pravila o jakim alkoholnim pićima iz članka 65. stavka 4. ovoga Zakona;
12. ne dostavlja točne podatke po vrstama, opsegu, načinu, rokovima i učestalosti sukladno članku 52. stavku 9. ovoga Zakona;
13. stavlja na tržište hranu koja ne udovoljava propisima iz članka 71. stavaka 1., 2., 4. i 6. ovoga Zakona te propisa iz članka 176. ovoga Zakona koji su ostali u primjeni, a odnose se na hranu;
14. stavlja na tržište hranu za životinje koja ne udovoljava propisima iz članka 72. stavaka 1., 2., 4. i 6. ovoga Zakona;
15. ne uspostavi i/ili ne primjenjuje ljestvice Unije za klasiranje i označivanje trupova u sektorima govedine i teletine, svinjetine, ovčetine i kozletine (članak 57. stavak 6.);
16. se bavi ekološkom proizvodnjom, preradom, distribucijom, uvozom i izvozom ekoloških proizvoda a nije upisan u Upisnik subjekata (članak 78. stavak 1.);
17. u ekološkoj proizvodnji koristi GMO, protivno odredbi članka 9. Uredbe (EZ) br. 834/2007;
18. upotrebljava ionizirajuće zračenje za obradu ekološke hrane, protivno odredbi članka 10. Uredbe (EZ) br. 834/2007;
19. ekološku proizvodnju ne provodi sukladno pravilima proizvodnje iz članka 75. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona i sukladno odredbi članka 8. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i članka 77. stavka 3. ovoga Zakona;
20. proizvode stavlja na tržište kao ekološke bez izdane potvrđnice, protivno odredbi članka 29. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i članka 77. stavka 8. ovoga Zakona;
21. ne primjenjuje proizvodna pravila u proizvodnji bilja sukladno odredbama članka 11. i 12. Uredbe (EZ) br. 834/2007;

22. ne primjenjuje proizvodna pravila za morske alge sukladno odredbama članka 13. Uredbe (EZ) br. 834/2007;
23. ne primjenjuje proizvodna pravila u proizvodnji životinja sukladno odredbama članka 14. i 15. Uredbe (EZ) br. 834/2007;
24. koristi proizvode i tvari u ekološkoj proizvodnji protivno odobrenjima iz odredbi članka 16. Uredbe (EZ) br. 834/2007;
25. ne postupa sukladno odredbama za prijelazno razdoblje iz članka 17. Uredbe (EZ) br. 834/2007;
26. ne postupa sukladno odredbama o proizvodnji prerađene hrane i hrane za životinje iz članka 18. i 19. Uredbe (EZ) br. 834/2007;
27. ne označava proizvode kao ekološke sukladno odredbama članka 23., 24., 25. i 26. Uredbe (EZ) br. 834/2007;
28. ne poštuje Tehnološke upute za integriranu proizvodnju (članak 83. stavak 2.);
29. se bave integriranom proizvodnjom, a nisu upisani u Upisnik proizvođača (članak 84. stavak 1.) te postupa protivno provedbenom propisu iz članka 176. koji se odnosi na integriranu proizvodnju, koji je ostao na snazi;
30. koristi oznake i neobavezne izraze kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode protivno Uredbi (EU) br. 1151/2012 i protivno odredbi ovoga Zakona (članak 86. stavak 2.);
31. postupa suprotno odredbi članka 86. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona;
32. proizvodi ZOI, ZOZP i ZTS, stavlja na tržište i/ili označi s oznakom ZOI, ZOZP i ZOI poljoprivredni ili prehrambeni proizvod koji nije proizveden u skladu sa Specifikacijom proizvoda iz članka 7. stavka 1. i članka 19. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1151/2012 i odredbama propisa iz članka 88. ovoga Zakona, ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju istih;
33. na bilo koji način, izravno ili neizravno komercijalno koristi zaštićeni naziv ili registriranu oznaku, za proizvode koji nisu obuhvaćeni zaštitom te na bilo koji drugi način dovodi potrošača u zabludu protivno odredbama članka 13. stavka 1. i članka 24. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) br. 1151/2012;
34. se proizvodi koji nisu zaštićeni oznakama iz članka 89. i 91. ovoga Zakona označavaju sukladno člancima 12., 23. i 44. Uredbe (EU) br. 1151/2012;
35. nije upisan u Upisnik poljoprivrednika sukladno članku 121. stavku 1. ovoga Zakona;
36. koristi postupak uklanjanja fluorida aktivnim aluminijskim oksidom, a ne obavijesti Ministarstvo i ministarstvo nadležno za zdravlje i dostavi svu potrebnu dokumentaciju prema članku 3. Uredbe (EU) br. 115/2010;
37. koristi postupak obrade prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda aktivnim aluminijskim oksidom u svrhu uklanjanja fluorida, a nije stavila navod „voda podvrgnuta odobrenoj adsorpcijskoj tehnici“ prema članku 4. Uredbe (EU) br. 115/2010;
38. koristi nacionalni znak za poljoprivredni ili prehrambeni proizvod protivno članku 90. ovoga Zakona;
39. nije podnio zahtjev za pokretanje postupka potvrđivanja sukladnosti sa specifikacijom, a koristi zaštićenu oznaku iz članka 86. ovoga Zakona (članak 96. stavak 6.);
40. ne udovoljava zahtjevima (kvalitete) koje moraju udovoljavati prirodne mineralne, prirodne izvorske i stolne vode (članak 99. stavak 10.);
41. stavlja na tržište prirodnu mineralnu vodu, prirodnu izvorsku vodu i izvorsku vodu protivno članku 99. stavku 2. ovoga Zakona;

42. stavlja na tržište prirodnu mineralnu vodu protivno članku 99. stavku 9. ovoga Zakona;
43. ne omogući obavljanje nadzora ili ne osigura uvjete za nesmetan rad (članak 161. stavak 1.);
44. ne dopusti uvid u poslovne knjige i drugu dokumentaciju ili ne pruži potrebne podatke i obavijesti (članak 161. stavak 2.);
45. ne omogući uzimanje uzoraka (članak 161. stavak 4.);
46. na zahtjev inspektora ne dostavi ili ne pripremi poslovnu dokumentaciju i podatke potrebne za obavljanje službene kontrole/inspekcijskog nadzora u roku koji je inspektor odredio (članak 161. stavak 5.);
47. ne dopusti inspektoru privremeno oduzimanje dokumentacije koja u prekršajnom ili sudskom postupku može poslužiti kao dokaz (članak 164. stavak 1.);
48. ne omogući pečaćenje prostorija s privremeno oduzetim predmetima (članak 164. stavak 5.);
49. ne postupi po izvršnom rješenju (članak 165.).

(3) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

- (4) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba ako:
1. ne vodi evidenciju o proizvodnji i prodaji vlastitih poljoprivrednih proizvoda (članak 69. stavak 3.);
  2. obavlja pojedine vrste dopunskih djelatnosti protivno odredbama članka 70. stavaka 2., 5. i 6. ovoga Zakona;
  3. obavlja dopunsku djelatnost koja nije upisana u Upisnik poljoprivrednika (članak 70. stavak 3.).

(5) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 2. ovoga članka kaznit će se fizička i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 173.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 70.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj kontrolno tijelo iz članka 77. stavka 1. ili članka 95. stavka 1. ovoga Zakona ako:
1. odobri korištenje poljoprivrednog reprodukcijanskog materijala suprotno članku 76. stavku 2. ovoga Zakona i članku 45. Uredbe (EZ) br. 889/2008;
  2. ne dostavi izvješće o obavljenoj stručnoj kontroli u propisanom roku i ne izvijesti odmah nadležnu poljoprivrednu inspekciju o utvrđenom neudovoljavanju ovom Zakonu i Uredbi (EZ) br. 834/2007 (članak 77. stavci 5. i 6.);
  3. ne obavlja pravilno poslove koji su mu preneseni (članak 77. stavak 7.);
  4. ne ispunjava uvjete i /ili ne provodi stručnu kontrolu sukladno odredbama članka 27. Uredbe (EZ) br. 834/2007, članka 65. Uredbe (EZ) br. 889/2008 i članka 77. stavka 3. ovoga Zakona;
  5. izda potvrđnicu/certifikat iz članka 77. stavka 8. za ekološke proizvode koji nisu proizvedeni sukladno pravilima iz članka 8. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i propisom iz članka 75. stavka 3. ovoga Zakona;
  6. odabrano kontrolno tijelo plan kontrole iz članka 96. stavka 2. ovoga Zakona ne izradi i ne dostavi na odobrenje Ministarstvu u roku od 60 dana (članak 96. stavak 3.);

7. ne izda korisniku oznake Potvrdu odmah nakon obavljene kontrole i istu u roku od sedam dana od dana izdavanja ne dostavi Ministarstvu sukladno članku 96. stavku 7. ovoga Zakona;
8. bez odgađanja ne izvijesti Ministarstvo da proizvođač ne proizvodi proizvod u skladu sa specifikacijom proizvoda, odnosno utvrdi veliku nesukladnost (članak 96. stavak 10.);
9. izda Potvrdu o sukladnosti iz članka 96. stavak 7. za proizvode koji nisu proizvedeni sukladno odobrenom planu kontrole (članak 96. stavak 2.) i specifikaciji proizvoda iz članka 7. stavka 1. i članka 19. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1151/2012.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

GLAVA XVIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje propisa

Članak 174.

(1) Propise iz članka 10. stavka 9. ovoga Zakona donijet će ministar u roku od jedne godine od donošenja Programa.

(2) Propise iz članka 21., članka 22., članka 30. stavka 2., članka 32. stavka 2., članka 33. stavka 5., članka 34. stavka 5., članka 37. stavka 3., članka 41. stavka 6., članka 42. stavka 2., članka 43. stavka 4., članka 44. stavka 3., članka 48. stavka 7., članka 69. stavka 3., članka 70. stavka 7., članka 75. stavka 3., članka 76. stavka 5., članka 77. stavka 3., članka 78. stavka 3., članka 82. stavka 2., članka 84. stavka 3., članka 85. stavka 4., članka 99. stavka 10., članka 107. stavka 4., članka 110. stavka 8., članka 117. stavka 2., članka 120. stavka 2., članka 121. stavka 13., članka 123. stavka 3., članka 126. stavaka 2. i 7., članka 129. stavka 3., članka 138. stavka 4., članka 147. stavka 3., članka 158. stavka 2. i članka 164. stavka 7. ovoga Zakona donijet će ministar u roku od godinu dana.

(3) Propise iz članka 74., članka 86. stavaka 3., 4. i 5., članka 88. stavaka 18. i 19., članka 90. stavka 3., članka 91. stavka 5., članka 94. stavka 3., članka 95. stavka 9., članka 96. stavka 12., članka 97. stavka 7. i članka 98. stavka 9. ovoga Zakona donijet će ministar u roku od dvije godine.

(4) Propise iz članka 51. stavka 3., članka 52. stavka 9., članka 53. stavka 3., članka 54. stavka 3., članka 57. stavka 7., članka 58. stavka 6., članka 59. stavka 3., članka 60. stavka 2., članka 61. stavka 3., članka 65. stavaka 1. i 4. ovoga Zakona donijet će ministar u skladu s potrebama provedbe Uredbe (EU) br. 1308/2013, Uredbe (EZ) br. 110/2008 i Uredbe (EZ) br. 3/2008.

Ovlaštene pravne osobe i javne ustanove, laboratoriji i evidencije

Članak 175.

(1) Do utvrđivanja ili odabira pravne osobe s javnim ovlastima i javne ustanove iz članka 77. stavka 1., članka 87. stavka 2. i članka 95. stavka 1. ovoga Zakona te laboratorija iz članka 115. ovoga Zakona, poslove po ovome Zakonu nastavljaju obavljati dosadašnji provoditelji poslova ovlaštene prema:

1. Zakonu o poljoprivredi (Narodne novine, br. 149/2009, 127/2010, 50/2012, 120/2012 i 148/2013),
2. Zakonu o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, br. 149/2009, 22/2011 i 120/2012),
3. Zakonu o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, br. 82/2013 i 14/2014),
4. Zakonu o hrani (Narodne novine, br. 81/2013, 14/2014),
5. Zakonu o stočarstvu (Narodne novine, br. 70/97, 36/98, 151/2003, 132/2006 i 14/2014),
6. Zakonu o provedbi uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda (Narodne novine, br. 80/2013 i 14/2014),
7. Zakonu o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (Narodne novine, br. 80/2013 i 14/2014),
8. Zakonu o posebnim uvjetima za stavljanje brašna na tržište (Narodne novine, br. 48/2004, 130/2004, 140/2005, 143/2005, 83/2009, 93/2013 i 14/2014),
9. Zakonu o inspekcijama u poljoprivredi (Narodne novine, br. 93/2013),
10. Zakonu o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja (Narodne novine, br. 81/2013 i 14/2014) ili drugim zakonima u slučajevima kad je provođenje poslova bilo predmet ovoga Zakona.

(2) Evidencije ustrojene prema:

1. Zakonu o poljoprivredi (Narodne novine, br. 149/2009, 127/2010, 50/2012, 120/2012, 148/2013),
2. Zakonu o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, br. 149/2009, 22/2011 i 120/2012),
3. Zakonu o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, br. 82/2013 i 14/2014),
4. Zakonu o hrani (Narodne novine, br. 81/2013, 14/2014),
5. Zakonu o stočarstvu (Narodne novine, br. 70/97, 36/98, 151/2003, 132/2006 i 14/2014),
6. Zakonu o provedbi uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda (Narodne novine, br. 80/2013 i 14/2014),
7. Zakonu o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (Narodne novine, br. 80/2013 i 14/2014),
8. Zakonu o posebnim uvjetima za stavljanje brašna na tržište (Narodne novine, br. 48/2004, 130/2004, 140/2005, 143/2005, 83/2009, 93/2013 i 14/2014),
9. Zakonu o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja (Narodne novine, br. 81/2013 i 14/2014) nastavljaju se voditi prema odredbama ovoga Zakona ako nisu u suprotnosti s tim odredbama.

(3) Pravne i fizičke osobe upisane u evidencije iz stavka 2. ovoga članka koje se nastavljaju voditi prema odredbama ovoga Zakona zadržavaju prava i obveze temeljem izvršenih upisa.

Propisi doneseni na temelju Zakona o poljoprivredi**Članak 176.**

Do donošenja propisa iz članka 174. ovoga Zakona ostaju na snazi propisi doneseni na temelju Zakona o poljoprivredi (Narodne novine, br. 149/2009, 127/2010, 120/2012, 148/2013):

1. Pravilnik o Upisniku poljoprivrednih gospodarstava (Narodne novine, br. 76/2011, 42/2013),
2. Pravilnik o dopunskim djelatnostima na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima (Narodne novine, broj 76/2014),
3. Pravilnik o prodaji vlastitih poljoprivrednih proizvoda proizvedenih na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (Narodne novine, br. 76/2014 i 82/2014),
4. Pravilnik o integriranoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, br. 137/2012 i 59/2014),
5. Pravilnik o sustavu poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (Narodne novine, broj 70/2013).

Propisi doneseni na temelju Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju**Članak 177.**

Do donošenja propisa iz članka 174. ovoga Zakona ostaju na snazi propisi doneseni na temelju Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 120/2012 i 136/2012) i Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 80/2013, 41/2014 i 107/2014):

1. Pravilnik o državnim potporama poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, broj 101/2013),
2. Pravilnik o provedbi mjere potpore za organizaciju manifestacija (Narodne novine, broj 20/2013),
3. Pravilnik o potpori za kapitalna ulaganja u poljoprivredi (Narodne novine, br. 46/2011 i 103/2011),
4. Pravilnik o provedbi mjere potpore dohotku poljoprivrednih gospodarstava (Narodne novine, broj 33/2012),
5. Pravilnik o ostvarivanju prava na potporu osiguranja od mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi (Narodne novine, broj 33/2012),
6. Pravilnik o evidenciji uporabe poljoprivrednog zemljišta (Narodne novine, br. 149/2011, 131/2012, 24/2013 i 9/2014),
7. Pravilnik o područjima s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi (Narodne novine, broj 44/2011),
8. Pravilnik o višestrukoj sukladnosti (Narodne novine, broj 27/2014),
9. Pravilnik o sustavu savjetovanja poljoprivrednika vezano uz višestruku sukladnost (Narodne novine, broj 22/2010),
10. Pravilnik o provedbi mjere M05 „Obnavljanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima te uvođenje odgovarajućih preventivnih aktivnosti“, Podmjere 5.2. „Potpora za ulaganja u obnovu poljoprivrednog zemljišta i proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama, nepovoljnim klimatskim prilikama i katastrofalnim događajima“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.- 2020. (Narodne novine, broj 112/2014),
11. Pravilnik o provedbi programa izravne potpore i pojedinih mjera državne potpore poljoprivredi u 2014. godini (Narodne novine, br. 27/14, 40/2014 i 66/2014),
12. Pravilnik o mreži za ruralni razvoj (Narodne novine, broj 86/2011, 114/2011 i 96/2012).

Propisi doneseni na temelju Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda

Članak 178.

Do donošenja propisa iz članka 174. ovoga Zakona ostaju na snazi propisi doneseni na temelju Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, br. 149/2009, 22/2011 i 120/2012) i Zakona o zajedničkoj organizaciji tržišta o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, br. 82/2013 i 14/2014):

1. Pravilnik o ovlaštavanju panela za senzorsku analizu djevičanskih maslinovih ulja (Narodne novine, broj 22/2010),
2. Pravilnik o priznavanju proizvođačkih organizacija u sektoru maslinovog ulja i stolnih maslina (Narodne novine, broj 3/2011), osim odredbi članaka 1., 2., 8., 9., 10. i Dodatak I.,
3. Pravilnik o kategorijama proizvoda od grožđa i vina, enološkim postupcima i ograničenjima (Narodne novine, broj 114/2010), osim odredbi članaka 1., 2., 3., 4. i 5., članka 6. stavaka 2., 3., 5. i 6., odredbi članka od 7. – 16. te prilozi I. A., I. D. točke 1. – 4., I. E. točke B, te prilozi II., III., IV. i V.,
4. Pravilnik o registru vinograda, obveznim izjavama, pratećim dokumentima, podrumske evidenciji i proizvodnom potencijalu (Narodne novine, br. 48/2014 i 83/2014),
5. Pravilnik o izvješćivanju u sektoru šećera (Narodne novine, br. 95/2010, 114/2011, 3/2013 i 22/2013), osim odredbi članka 1. stavaka 1., 2. i 4., članka 2., članka 3. stavka 2., članka 4. stavka 4., članka 5. stavka 2., članka 6., 7., 8., 9., 10., 13. i 14.,
6. Pravilnik o proizvođačkim organizacijama u sektoru voća i povrća (Narodne novine, br. 4/2010 i 120/2010), osim odredbi članka 1., članka 2. točaka 3., 4., 5., 6., 7., 8. i 9., članka 3., članka 4. stavka 1. podstavaka a, c, d, e, f i g, stavaka 2. i 3., članka 5. i 6., članka 8. stavaka 2., 3. i 4., članka 9., 10., 11., 12. i 13., članka 14. stavka 2. podstavaka a i b, članka 15., članka 16. stavka 1. i stavka 2. podstavka c, stavaka 3., 4. i 5., članka 17. stavaka 1. i 2., članka 18., članka 19. stavka 2. podstavaka a i b, članka 20., članka 21. stavaka 1., 3., 4. i 5., članka 22. stavaka 1., 2. i 3. podstavka a, stavaka 7. i 8., članka 23. stavaka 1., 3. i 4., članka 24. stavka 1., članka 25., članka 26. stavaka 1., 2. i 5., članka 27., 28., 31., 32. i 33., i Dodatak I.,
7. Uredba o potporama proizvođačkim organizacijama u sektoru voća i povrća (Narodne novine, broj 70/2010), osim odredbi članaka 1., 2., 3., 4. i 5., članka 6. stavaka 2., 3., 4. i 5., članka 8. i 9., članka 10. stavaka 1., 3. i 4., članka 11., članka 12. stavaka 1., 2., 4. b, 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11. i 12., članka 13. stavaka 4., 5., 6. i 8., članka 14. stavaka 1. i 3., članka 15. stavaka 1., 2., 3., 4. i 5., članka 16. do 34., članka 35. stavaka 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. i 8., članka 36., 37., 38., 40., 41., 42., 43., 44., 45., 46., 47., 48., 49., 52., 53., 54., 55., 56., 57., 58., 59., 60., 61., 62., 63., 64., 65., 66., 67., 68., 69. i 70., Dodatak I., Dodatak II., Dodatak III., Dodatak IV. i Dodatak V.,
8. Pravilnik o provedbi sustava proizvodnih ograničenja u sektoru šećera (Narodne novine, br. 78/2011, 106/2012, 126/2012 i 22/2013), osim odredbi članaka 1., 2., članka 4. stavka 5., članka 5., članka 9. stavka 1., članka 11. stavaka 2. i 3., članka 13. stavaka 1., 2., 3., 4. i 5., članka 14., članka 15. stavka 3., članka 16., 16.a, 17., 18., 19., 20. i 22., članka 24. stavaka 2., 3. i 4., članka 25., članka 26. stavaka 1., 2. i 3., članka 27.a, članka 28. i Prilozi 4., 8. i 9.,
9. Uredba o tržišnom redu za žitarice (Narodne novine, br. 98/2011 i 30/2013), osim odredbi članka 1. do 16., članka 17., stavaka 1. i 3., članka 19., 21., 22., 23. i 24. i Dodaci I., II. i III.,
10. Pravilnik o tržišnim standardima za voće i povrće (Narodne novine, broj 157/2013),
11. Pravilnik o provedbi Sheme školskog voća i povrća (Narodne novine, broj 51/2014),
12. Pravilnik o upisu u Upisnik trgovaca voćem i povrćem (Narodne novine, broj 111/2014),

13. Pravilnik o provedbi privremenih izvanrednih mjera potpore proizvođačima voća i povrća za postupke povlačenja s tržišta, neubiranja i zelene berbe (Narodne novine, br. 111/2014 i 122/2014),
14. Pravilnik o utvrđivanju dodatnih privremenih izvanrednih mjera potpore proizvođačima određenog voća i povrća (Narodne novine, broj 117/2014 i 136/2014),
15. Pravilnik o provedbi mjere Restrukturiranje i konverzija vinograda iz Nacionalnog programa pomoći sektoru vina 2014. - 2018. (Narodne novine, broj 129/2014),
16. Pravilnik o provedbi mjere Investicija u vinarije i marketing vina iz Nacionalnog programa pomoći sektoru vina 2014. – 2018. (Narodne novine, broj 129/2014),
17. Pravilnik o provedbi mjere Promidžba na tržištima trećih zemalja iz Nacionalnog programa pomoći sektoru vina 2014. – 2018. (Narodne novine, br. 146/2013, 49/2014 i 85/2014),
18. Pravilnik o zaštićenim oznakama izvornosti i zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla, tradicionalnim izrazima i označavanju vina (Narodne novine, br. 141/2010, 31/2011, 78/2011 i 120/2012),
19. Pravilnik o stavljanju u promet vina i vina sa zaštićenom oznakom izvornosti (Narodne novine, br. 142/2013 i 49/2014),
20. Pravilnik o sustavu proizvodnih ograničenja u sektoru mlijeka (Narodne novine, broj 24/2013), osim odredbi članaka 1., 2., 3., članka 4. stavka 1., članka 5., članka 6. stavaka 1. i 4., članka 7., članka 8. stavka 4., članaka 9., 11., članka 13. stavaka 1., 2., 3. i 4., članka 17. stavaka 3., 4., 5. i 6., članaka 18., 21., 23., članka 25. stavaka 1., 2. i 3., članka 27. stavaka 3. i 4., članka 29. stavaka 3., 4. i 5., članka 31. stavaka 1., 2., 3. i 4., članka 33., članka 34. stavaka 1. i 2., članka 35. stavaka 5., 6., 7. i 8., članaka 36., 37., 41., članka 43. stavaka 3., 4. i 5., članaka 45., 46., 47., 53., 56. i 57.,
21. Pravilnik o potpori pri opskrbi redovnih polaznika odgojno-obrazovnih ustanova mlijekom i određenim mliječnim proizvodima (Narodne novine, broj 122/2013),
22. Pravilnik o uvjetima i načinu provedbe posebnih mjera pomoći za sektor pčelarstva u 2013. godini prema Nacionalnom pčelarskom programu za razdoblje od 2011. do 2013. godine (Narodne novine, br. 20/2013, 29/2013 i 58/2013),
23. Pravilnik o uvjetima i načinu provedbe posebnih mjera pomoći za sektor pčelarstva u 2014. godini prema Nacionalnom pčelarskom programu za razdoblje od 2014. do 2016. godine (Narodne novine, br. 106/2013, 142/2013, 65/2014 i 69/2014),
24. Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o uvoznim i izvoznim dozvolama za poljoprivredne proizvode (Narodne novine, broj 62/2013),
25. Pravilnik o tržišnim standardima za meso peradi (Narodne novine, br. 78/2011 i 67/2012) osim odredbi članaka 1. do 13., članka 15., članka 17. stavaka 1., 2., 3., 5., 6., 7., 8. i 9., članaka 18., 21., 22., 23. i 24.,
26. Pravilnik o tržišnim standardima za jaja za valenje i podmladak domaće peradi (Narodne novine, broj 6/2013) osim odredbi članaka 1., 2., 3., 5., 6., 7., 8., 9., članka 10. stavaka 2., 4. i 5., članka 11. stavaka 3. i 4., članka 12. i 13.,
27. Pravilnik o razvrstavanju i označivanju govedih trupova i mesa koje potječe od goveda starih manje od 12 mjeseci (Narodne novine, broj 45/2014),
28. Pravilnik o razvrstavanju i označivanju svinjskih trupova (Narodne novine, broj 45/2014),
29. Pravilnik o razvrstavanju i označivanju ovčjih trupova (Narodne novine, broj 45/2014),
30. Pravilnik o sustavu provedbe naknadnih kontrola velikih korisnika određenih mjera uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, broj 47/2013),
31. Pravilnik o priznavanju proizvođačkih i međusektorskih organizacija te o uređenju ugovornih odnosa u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda (Narodne novine, broj 67/2013) osim odredbi članaka 1., članka 2. stavaka 1. i 3., članka 3. stavka 1. točke 1. do 8., članaka 4., 5., članka 6. stavka 1. podstavka 1., 3. i 4., članka 7. stavka 1., članaka 11., 12., članka 16. stavka 1., članaka 21. i 22.,

32. Nacionalni program pomoći sektoru vina 2014. - 2018. usvojen Zaključkom Vlade Republike Hrvatske (Klasa: 022-03/13-07/164, Urbroj: 450301-05/25-13-2) od 26. lipnja 2013. godine,
33. Nacionalni pčelarski program za razdoblje od 2014. do 2016. godine usvojen Zaključkom Vlade Republike Hrvatske (Klasa: 022-03/13-07/59, Urbroj: 50301- 05/25-13-3) od 4. travnja 2013. godine i Izmjene Nacionalnog pčelarskog programa za razdoblje od 2014. do 2016. godine usvojen Zaključkom Vlade Republike Hrvatske (Klasa: 022-03/14-07/195; Urbroj: 50301-05/25-14-3 od 22. svibnja 2014. godine),
34. Nacionalna strategija za provedbu Sheme školskog voća i povrća za razdoblje od 1. kolovoza 2014. do 31. srpnja 2015. godine,
35. Uredba o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 3/2008 i Uredbe Komisije (EZ) br. 501/2008 o mjerama informiranja i promocije poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, broj 78/2013),
36. Naputak o provedbi postupka ovlašćivanja, uvjetima koje moraju ispunjavati i mjerilima uvrštenim u procjenu rizika ovlaštenih trgovaca (Narodne novine, broj 128/2014),
37. Pravilnik o prikupljanju podataka i izvješćivanju o cijenama poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, broj 145/2013).

Propisi doneseni na temelju Zakona o hrani

Članak 179.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona ostaju na snazi propisi doneseni na temelju Zakona o hrani (Narodne novine, br. 117/2003, 130/2003, 48/2004 i 85/2006), Zakona o hrani (Narodne novine, br. 46/2007, 84/2008 i 55/2011) i Zakona o hrani (Narodne novine, br. 81/2013 i 14/2014):

1. Pravilnik o kakau i čokoladnim proizvodima (Narodne novine, broj 73/2005),
2. Pravilnik o jestivim kazeinima i kazeinatima (Narodne novine, br. 80/2007 i 28/2011),
3. Pravilnik o ugušćenom (kondenziranom) mlijeku i mlijeku u prahu (Narodne novine, br. 80/2007 i 34/2011),
4. Pravilnik o dozvoljenom udjelu eruka kiseline u uljima i mastima (Narodne novine, br. 70/2008 i 86/2008),
5. Pravilnik o šećerima i metodama analiza šećera namijenjenih za konzumaciju (Narodne novine, br. 39/2009 i 144/2010),
6. Pravilnik o metodama uzorkovanja i analiza jestivih kazeina i kazeinata (Narodne novine, broj 70/2009),
7. Pravilnik o medu (Narodne novine, broj 93/2009),
8. Pravilnik o metodama uzorkovanja i analiza ugušćenog (kondenziranog) mlijeka i mlijeka u prahu namijenjenih za konzumaciju (Narodne novine, broj 112/2009),
9. Pravilnik o ekstraktima kave i ekstraktima cikoriije (Narodne novine, broj 81/2010),
10. Pravilnik o voćnim džemovima, želeima, marmeladama, pekmezu te zaslađenom kesten pireu (Narodne novine, broj 94/2011),
11. Pravilnik o prirodnim mineralnim, prirodnim izvorskim i stolnim vodama (Narodne novine, broj 81/2013),
12. Pravilnik o voćnim sokovima i njima sličnim proizvodima namijenjenim za konzumaciju (Narodne novine, broj 48/2013),
13. Pravilnik o proizvodim sličnim čokoladi, krem-proizvodima i bombonskim proizvodima (Narodne novine, br.73/2005, 69/2008 i 141/2013),
14. Pravilnik o keksima i keksima srodnim proizvodima (Narodne novine, br. 73/2005, 69/2008 i 141/2013),

15. Pravilnik o smrznutim desertima (Narodne novine, br. 20/2009 i 141/2013),
16. Pravilnik o sirevima i proizvodima od sireva (Narodne novine, br. 20/2009 i 141/2013),
17. Pravilnik o kakvoći uniflornog meda (Narodne novine, br. 122/2009 i 141/2013),
18. Pravilnik o jestivim uljima i mastima (Narodne novine, br. 41/2012, 70/2013 i 141/2013),
19. Pravilnik o soli (Narodne novine, br. 89/2011 i 141/2013),
20. Pravilnik o pivu (Narodne novine, br. 142/2011 i 141/2013),
21. Pravilnik o mesnim proizvodima (Narodne novine, broj 131/2012),
22. Pravilnik o žitaricama, mlinskim i pekarskim proizvodima, tjestenini, tijestu i proizvodima od tijesta (Narodne novine, br. 78/2005, 135/2009, 86/2010 i 72/2011),
23. Pravilnik o jakim alkoholnim pićima (Narodne novine, br. 61/2009, 141/2009, 86/2011, 104/2011 i 118/2012) osim odredbi članka 1. stavaka 2. i 3., odredbi članaka 2. do 13., odredbi članka 14. stavka 2., odredbi članaka 15. do 20., odredbi članaka 40. do 43., odredbi članaka 45., 45.a, 45.b i 46. te Prilozi 1. i 2.

Propisi doneseni na temelju Zakona o stočarstvu

Članak 180.

Do donošenja propisa iz članka 174. ovoga Zakona ostaju na snazi propisi doneseni na temelju Zakona o stočarstvu (Narodne novine, br. 70/97, 36/98, 151/2003, 132/2006 i 14/2014):

1. Pravilnik o kakvoći jaja (Narodne novine, br. 115/2006, 69/2007 i 76/2008), osim odredbi članaka 1., 2., 3., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 23., 26., 27., 32., 33., 34., 36., 37., članka 39. stavaka 6. i 7., članaka 41., 42., 43. i 45.,
2. Objava upisa u popis ovlaštenih pravnih osoba za obavljanje postupaka razvrstavanja i klasiranja govedih trupova i polovica na liniji klanja (Narodne novine, br. 155/2005 i 16/2006),
3. Objava naziva ovlaštene pravne osobe za obavljanje postupka klasiranja svinjskih trupova i polovica na liniji klanja (Narodne novine, broj 16/2006),
4. Objava upisa u popis ovlaštenih osoba za obavljanje postupka razvrstavanja i klasiranja govedih trupova i polovica na liniji klanja (Narodne novine, broj 16/2006),
5. Pravilnik o kakvoći svježeg sirovog mlijeka (Narodne novine, br. 102/2000, 111/2000 i 74/2008),
6. Objava naziva referentnog laboratorija za provjeru rada ovlaštenih laboratorija za ispitivanje kakvoće svježeg sirovog mlijeka (Narodne novine, broj 34/2002),
7. Pravilnik o držanju pčela i katastru pčelinje paše (Narodne novine, br. 18/2008, 29/2013, 42/2013 i 65/2014).

Propisi doneseni na temelju Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda

Članak 181.

Do donošenja propisa iz članka 174. ovoga Zakona ostaje na snazi propis donesen na temelju Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda (Narodne novine, br. 80/2013 i 14/2014):

1. Pravilnik o ekološkoj proizvodnji (Narodne novine, broj 86/2013).

Propisi doneseni na temelju Zakona o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda

Članak 182.

Do donošenja propisa iz članka 174. ovoga Zakona ostaju na snazi propisi doneseni na temelju Zakona o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (Narodne novine, br. 80/2013 i 14/2014):

1. Pravilnik o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (Narodne novine, broj 86/2013),
2. Pravilnik o nacionalnom znaku zaštićene oznake izvornosti, zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnog specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (Narodne novine, broj 69/2014).

Propisi doneseni na temelju Zakona o posebnim uvjetima za stavljanje brašna na tržište

Članak 183.

Do donošenja propisa iz članka 174. ovoga Zakona ostaje na snazi propis donesen na temelju Zakona o posebnim uvjetima za stavljanje brašna na tržište (Narodne novine, br. 48/2004, 130/2004, 140/2005, 143/2005, 83/2009, 93/2013 i 14/2014):

1. Pravilnik o proizvodnji brašna i pekarskih proizvoda (Narodne novine, broj 142/2013).

Propisi doneseni na temelju Zakona o inspekcijama u poljoprivredi

Članak 184.

Do donošenja propisa iz članka 174. ovoga Zakona ostaje na snazi propis donesen na temelju Zakona o inspekcijama u poljoprivredi (Narodne novine, broj 93/2013):

1. Pravilnik o službenoj iskaznici i znaku inspektora u poljoprivredi (Narodne novine, broj 16/2014).

Propisi doneseni na temelju Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda

Članak 185.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona ostaje na snazi Uredba o mjerama i naknadama za prekomjerne i špekulativne zalihe poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i proizvoda iz sektora šećera (Narodne novine, broj 77/2013) donesena na temelju Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, br. 149/2009, 22/2011 i 120/2012).

Započeti postupci

Članak 186.

(1) Postupci započeti po odredbama Zakona o poljoprivredi (Narodne novine, br. 149/2009, 127/2010, 50/2012, 120/2012 i 148/2013) dovršit će se po odredbama toga Zakona.

(2) Postupci započeti po odredbama Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 80/2013, 41/2014 i 107/2014), Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 120/2012 i 136/2012), Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/2010, 127/2010, 124/2011 i 50/2012), Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 83/2009, 153/2009 i 60/2010) i Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu (Narodne novine, br. 87/2002, 117/2003, 82/2004, 12/2005, 85/2006, 141/2006, 134/2007, 85/2008 i 4/2009) dovršit će se po odredbama tih Zakona.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, postupci povrata sredstava započeti po odredbama Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 80/2013, 41/2014 i 107/2014), Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 120/2012 i 136/2012), Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/2010, 127/2010, 124/2011 i 50/2012), Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 83/2009, 153/2009 i 60/2010) i Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu (Narodne novine, br. 87/2002, 117/2003, 82/2004, 12/2005, 85/2006, 141/2006, 134/2007, 85/2008 i 4/2009) dovršit će se po odredbi članka 142. ovoga Zakona.

(4) Postupci započeti po odredbama Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, br. 149/2009, 22/2011 i 120/2012) i Zakona o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine br. 82/2013 i 14/2014) dovršit će se po odredbama tih Zakona.

(5) Postupci započeti po odredbama Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda (Narodne novine, br. 80/2013 i 14/2014) dovršit će se po odredbama toga Zakona.

(6) Postupci započeti po odredbama Zakona o posebnim uvjetima za stavljanje brašna na tržište (Narodne novine, br. 48/2004, 130/2004, 140/2005, 83/2009, 93/2013 i 14/2014) dovršit će se po odredbama toga Zakona.

(7) Postupci za registraciju oznaka izvornosti, oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnog specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda započeti po odredbama Zakona o oznakama izvornosti, oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama tradicionalnog ugleda poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (Narodne novine, broj 50/2012) i Zakona o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (Narodne novine, br. 80/2013 i 14/2014) dovršit će se po odredbama tih Zakona.

(8) Postupci priznavanja prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda u Republici Hrvatskoj započeti po odredbama Zakona o hrani (Narodne novine, br. 46/2007, 84/2008 i 55/2011) i Zakona o hrani (Narodne novine, broj 81/2013 i 14/2014) dovršit će se po odredbama toga Zakona.

(9) Rješenja o priznavanju prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda u Republici Hrvatskoj donesena do stupanja na snagu ovoga Zakona vrijede do dana važenja rješenja.

(10) Subjektu u poslovanju s hranom koji po isteku važenja rješenja iz stavka 9. ovoga članka dostavi dokumentaciju iz članka 99. stavka 7. ovoga Zakona izdat će se rješenje iz članka 99. stavka 4. ovoga Zakona.

Imenovanje članova VIP-a

Članak 187.

Do imenovanja članova VIP-a sukladno odredbama ovoga Zakona, poslove iz ovoga Zakona obavljat će članovi VIP-a imenovani sukladno Zakonu o poljoprivredi (Narodne novine, br. 149/2009, 127/2010, 50/2012, 120/2012 i 148/2013).

Odredbe vezane uz poljoprivrednu inspekciju

Članak 188.

(1) Do usklađivanja posebnih zakona kojima je propisana nadležnost vinarske, stočarske i inspekcije za kakvoću hrane s odredbama ovoga Zakona, poljoprivredna inspekcija obavlja inspekcijske nadzore prema odredbama:

1. Zakona o vinu (Narodne novine, br. 96/2003, 25/2009, 22/2011 i 55/2011 i 14/2014),
2. Zakona o stočarstvu (Narodne novine, br. 70/97, 36/98, 151/2003, 132/2006 i 14/2014),
3. Zakona o zaštiti životinja (Narodne novine, br. 135/2006, 37/2013 i 125/2013),
4. Zakona o genetski modificiranim organizmima (Narodne novine, br. 70/2005, 137/2009, 28/2013 i 47/2014),
5. Zakona o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja (Narodne novine, br. 81/2013 i 14/2014),
6. Zakona o hrani (Narodne novine, br. 81/2013 i 14/2014),
7. Zakona o informiranju potrošača o hrani (Narodne novine, br. 56/2013 i 14/2014),
8. Zakona o provedbi uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. godine o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje i Uredbe (EZ) br. 1830/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. godine o sljedivosti i označavanju genetski modificiranih organizama i sljedivosti hrane i hrane za životinje proizvedenih od genetski modificiranih organizama kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2001/18/EZ (Narodne novine, br. 18/2013 i 47/2014),
9. Zakona o provedbi Uredbe (EZ) br. 258/97 Europskoga parlamenta i Vijeća od 27. siječnja 1997. godine o novoj hrani i sastojcima nove hrane (Narodne novine, br. 39/2014 i 47/2014),
10. dijela Zakona o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, br. 82/2013 i 14/2014) iz članka 180. podstavka 3. ovoga Zakona koji je ostao na snazi.

(2) Inspekcijski postupci nad korisnicima potpora ostvarenih temeljem Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 80/2013, 41/2014 i 107/2014), Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 120/2012 i 136/2012), Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/2010, 127/2010, 124/2011 i 50/2012), Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 83/2009, 153/2009 i 60/2010) i Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu (Narodne novine, br. 87/2002, 117/2003, 82/2004, 12/2005, 85/2006, 141/2006, 134/2007, 85/2008 i 4/2009) provest će se po odredbama tih Zakona.

(3) Do imenovanja povjerenstava o žalbama iz članka 170. ovoga Zakona rješavat će povjerenstva imenovana do stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Iznimno od članka 157. ovoga Zakona, poslove poljoprivrednog inspektora mogu obavljati državni službenici koji su preuzeti u Ministarstvo poljoprivrede na temelju članka 12. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, broj 148/2013) i zatečeni na dan stupanja na snagu ovoga Zakona na poslovima inspektora.

Prestanak važenja propisa

Članak 189.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti:

- Zakon o poljoprivredi (Narodne novine, br. 149/2009, 127/2010, 50/2012, 120/2012 i 148/2013),
- Zakon o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 80/2013, 41/2014 i 107/2014),
- Zakon o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, br. 82/2013 i 14/2014), članak 1. podstavci 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7., članak 2. stavak 1. podstavci 2., 3., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11. i 14., članak 3., članak 4. osim u dijelu koji se odnosi na aromatizirana vina, aromatizirana pića na bazi vina i aromatizirane koktele na bazi vina, članci 5., 6. i 7., članak 8. stavak 3., članak 9., članak 10., članak 11. stavak 1. podstavci 1., 2., 3., 5., 6., 7., 8. i 9., članak 12., članak 13. stavak 1., članak 14., članak 15., članak 17., članak 19., članak 20., članak 21., članak 22., članak 23., članci 34. do 39.,
- Zakon o provedbi uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda (Narodne novine, br. 80/2013 i 14/2014), - Zakon o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (Narodne novine, br. 80/2013 i 14/2014),
- Zakona o posebnim uvjetima za stavljanje brašna na tržište (Narodne novine, br. 48/2004, 130/2004, 140/2005, 143/2005, 83/2009, 93/2013 i 14/2014),
- Zakon o inspekcijama u poljoprivredi (Narodne novine, broj 93/2013),
- u Zakonu o hrani (Narodne novine, br. 81/2013 i 14/2014) u članku 1. stavku 1. podstavak 5., u članku 1. stavak 3., članak 23., članak 24., u članku 33. stavku 1. podstavak 13., u članku 34. stavku 1. podstavci 37., 38., 39, 40., 41., 42. i 43.,
- u Zakonu o stočarstvu (Narodne novine, br. 70/97, 36/98, 151/2003, 132/2006 i 14/2014) članci 35., 36., 37., članak 49c. točka 14., članak 61. stavak 1. točka 13. po pitanju standarda kvalitete za hrane za životinje,
- Pravilnik o uljima od ploda i komine masline (Narodne novine, br. 7/2009 i 112/2009),
- Popis odobrenih postupaka za utvrđivanje udjela mišićnog tkiva u svinjskim trupovima i polovicama (Narodne novine, broj 5/2011).

Članak 190.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona ostaju na snazi odredbe članka 27a., 27b. i članka 35. stavka 1. podstavka 9. Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda (Narodne novine, br. 149/2009, 22/2011 i 120/2012).

Stupanje na snagu

Članak 191.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

Dodatak 1. Maksimalni udjeli alokacije sredstava unutar nacionalnih gornjih granica za financiranje pojedinih mjera unutar programa izravnih plaćanja prema članku 18.

Godina	Preraspodijeljena plaćanja %	Plaćanja za područja s prirodnim ograničenjima %	Plaćanja za mlade poljoprivrednike %	Proizvodno vezana potpora %
2015.	10	0	2,0	15
2016.	10	0	2,0	15
2017.	10	0	2,0	15
2018.	10	0	2,0	15
2019.	10	0	2,0	15
2020.	10	0	2,0	15

Dodatak 2. Minimalno poticane količine i maksimalni jedinični iznosi za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima prema članku 47.

Vrsta izravnog plaćanja	Minimalno poticane količine	Maksimalni jedinični iznos, kn
Ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje, l	50	10,00
Duhan, kg	sve isporučene količine	3,35
Mliječne krave, grlo	1	836,00
Raspodne krmače, grlo	6	530,00

Dodatak 3. Omotnica za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima prema članku 47.

Iznimno osjetljivi sektor	kn
Mliječne krave	61.243.844,00
Raspodne krmače	39.744.000,00
Maslinovo ulje	18.456.000,00
Duhan	48.150.936,00
Ukupno	167.594.780,00

Dodatak 4. Maksimalna visina državne potpore za organizaciju manifestacija

Organizacija manifestacija	godišnje: za znanstveno-stručne skupove - do 150,00 kn po sudioniku, ali ne više od 30.000,00 kn po manifestaciji i organizatoru za gospodarske manifestacije - do 300,00 kn po izlagaču, ali ne više od 45.000,00 kn po manifestaciji i organizatoru za lokalno-tradicijske manifestacije - do 5.000,00 kn po manifestaciji i organizatoru
----------------------------	--

OBRAZLOŽENJE**Uz članak 1.**

Člankom se utvrđuje sadržaj Zakona.

Uz članak 2.

Daje se tumačenje koje značenje u smislu ovoga Zakona imaju pojedini izrazi.

Uz članak 3.

Definiraju se ciljevi poljoprivredne politike Republike Hrvatske u skladu s ciljevima Zajedničke poljoprivredne politike Europske unije.

Uz članak 4.

Predviđa se izrada Strateških smjernica u području razvoja hrvatske poljoprivrede, prehrambene industrije i ruralnih područja koju donosi Hrvatski sabor. Vlada Republike Hrvatske temeljem strateških smjernica donosi programe za provedbu strateških smjernica.

Uz članak 5.

Definiraju se mjere poljoprivredne politike kao mjere ruralnog razvoja, izravnih potpora, mjere i pravila vezana uz zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda, mjere zemljišne politike te druge mjere radi ostvarenja zacrtanih ciljeva poljoprivredne politike.

Uz članak 6.

Propisano je da mjere za provedbu ciljeva poljoprivredne politike moraju biti usmjerene na održivi razvoj poljoprivrede, te su propisani načini za ostvarenje održivog razvoja.

Uz članak 7.

Utvrđuju se izvori financiranja mjera poljoprivredne politike.

Uz članak 8.

Ovom odredbom ovlašćuje se Vlada i ministar za donošenje propisa kojima se osigurava provedba ovoga Zakona kao i propisa Europske unije koji se odnose na sadržaj ovoga Zakona.

Uz članak 9.

Člankom se propisuju nadležno i provedbeno tijelo za provedbu ovoga Zakona te daje ovlast ministru da za provedbu pojedinih stručnih poslova može ovlastiti i druge pravne osobe s javnim ovlastima i javne ustanove.

Uz članak 10.

Člankom se utvrđuje na što su mjere ruralnoga razvoja usmjerene, donošenje Nacionalnog programa kao temeljnog dokumenta za provedbu mjera ruralnoga razvoja i IAKS mjera ruralnoga razvoja, financiranje mjera ruralnog razvoja, upravljačko tijelo, te provedba mjera prije odobrenja Programa.

Uz članak 11.

Članak propisuje dodatno nacionalno financiranje ruralnoga razvoja te potporu za mjeru organizacija manifestacija.

Uz članak 12.

Članak propisuje uvjete pod kojima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu provoditi mjere ruralnog razvoja.

Uz članak 13.

Člankom se određuju korisnici mjera ruralnoga razvoja te obveza korisnika da čuva isprave na temelju kojih je ostvario potporu.

Uz članak 14.

Članak propisuje donošenje odluka i sklapanje ugovora u provedbi mjera ruralnoga razvoja od strane Agencije za plaćanja kao provedbenog tijela.

Uz članak 15.

Propisuje se obuhvat izravne potpore u smislu ovoga Zakona. To su program izravnih plaćanja i plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima. Navodi se da se odredbe vezane uz provedbu izravne potpore na odgovarajući način primjenjuju i IAKS mjera ruralnoga razvoja.

Uz članak 16.

Člankom se propisuju zadaće nadležnog tijela za provedbu izravne potpore.

Uz članak 17.

Člankom se propisuju zadaće provedbenog tijela za provedbu izravne potpore.

Uz članak 18.

Člankom je uređeno financiranje programa izravnih plaćanja i plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima. Sredstva za financiranje programa izravne potpore osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske i proračunu Europske unije (EFPJ). Vlada Republike Hrvatske će za svaku godinu propisati financijsku strukturu omotnice.

Uz članak 19.

Utvrđuje se da Savjetodavne službe provode savjetovanje poljoprivrednika u smislu članka 12. Uredbe (EU) br. 1306/2013 te mogućnost da sustav savjetovanja u području javnog zdravlja, zdravlja životinja te dobrobiti životinja mogu provoditi i Hrvatska poljoprivredna agencija i veterinarske organizacije s javnim ovlastima.

Uz članak 20.

Propisuju se sastavni dijelovi integriranog administrativnog kontrolnog sustava Agencije za plaćanja.

Uz članak 21.

Propisuje se razdoblje za podnošenje jedinstvenog zahtjeva za izravnu potporu i IAKS mjere ruralnoga razvoja.

Uz članak 22.

Propisana je obveza za korisnike izravne potpore da na svim svojim poljoprivrednim površinama provode pravila višestruke sukladnosti. Za nepoštivanje pravila višestruke sukladnosti u Uredbi (EU) br. 1306/2013 propisane su kazne.

Uz članak 23.

Propisuje se sustav administrativnih kontrola, kontrola na terenu te provođenje inspekcijskog nadzora za izravnu potporu kao i primjena administrativnih kazni sukladno Uredbi (EU) br. 1306/2013.

Uz članak 24.

Propisuje se obračun izravne potpore po korisniku i donošenje odluke o ostvarivanju potpore za mjere iz programa izravne potpore od strane Agencije za plaćanja koja se korisniku dostavlja putem Agronet sustava i mogućnost korisnika da na odluku podnese prigovor Povjerenstvu.

Uz članak 25.

Člankom se propisuju mjere iz programa izravnih plaćanja. To su osnovno plaćanje, preraspodijeljeno plaćanje, plaćanje za poljoprivredne prakse korisne za klimu i okoliš (u daljnjem tekstu: zeleno plaćanje), plaćanje za mlade poljoprivrednike, proizvodno vezanu potporu i plaćanje za male poljoprivrednike.

Uz članak 26.

Daje se tumačenje kako definicije iz ovoga Poglavlja imaju jednako značenje kao definicije korištene u Uredbi (EU) br. 1307/2013 i Uredbi (EU) br. 1306/2013 te tumačenje koje značenje u smislu ovoga Zakona imaju pojedini pojmovi.

Uz članak 27.

Određuje se omotnica za posebnu nacionalnu rezervu za razminirano zemljište.

Uz članak 28.

Definira se korisnik programa izravnih plaćanja kao aktivni poljoprivrednik koji obavlja poljoprivrednu aktivnost. Nadalje, određeno je koje se fizičke i pravne osobe ne smatraju aktivnim poljoprivrednikom te iznimke na koje se ta odredbe ne primjenjuje.

Uz članak 29.

Propisani su minimalni zahtjevi za primanje izravnih plaćanja i to kao ukupna prihvatljiva površina svih parcela koja iznosi najmanje jedan hektar. Iznimno korisnik koji posjeduje manje od 1 hektara, a podnosi zahtjev za proizvodno vezanu potporu po grlu stoke, može ostvariti plaćanja ukoliko je ukupni godišnji iznos izravnih plaćanja jednak ili veći od 100 eura u kunsjoj protuvrijednosti po zadnjem tečaju Europske središnje banke prije 1. listopada godine za koju se potpora dodjeljuje.

Uz članak 30.

Određeni su kriteriji održavanja poljoprivrednih površina u stanju pogodnom za ispašu ili uzgoj.

Uz članak 31.

Člankom se određuje način prve dodjele prava na plaćanja u 2015. godini.

Uz članak 32.

Propisuje se način utvrđivanja početne vrijednosti prava na plaćanja na temelju vrijednosti isplaćenih izravnih plaćanja za 2014. godinu kao i za korisnike koji nisu primili izravna plaćanja za 2014. godinu.

Uz članak 33.

Određuje se da će se izjednačavanja vrijednosti prava na plaćanje provoditi ravnomjerno tijekom razdoblja 2015.-2019. godine i to metodom djelomičnog izjednačavanja (djelomične konvergencije).

Uz članak 34.

Određuje se za koje se namjene može koristiti nacionalna rezerva kao i način određivanja godišnjeg iznos nacionalne omotnice za nacionalnu rezervu.

Uz članak 35.

Određuje se uvećanje nacionalne gornje granice programa osnovnog plaćanja za 0,5% umanjenog za zeleno plaćanje za svaku godinu od 2015. do 2020. godine.

Uz članak 36.

Propisuje se da korisnik programa izravnih plaćanja svake godine aktivira dodijeljena prava na plaćanja prijavljivanjem u jedinstvenom zahtjevu.

Uz članak 37.

Prava na plaćanje mogu se prenositi unutar teritorija Republike Hrvatske. U slučaju prijenosa prava na plaćanje kod prodaje bez odgovarajućeg broja prihvatljivih hektara dio prava na plaćanja vraća se u nacionalnu rezervu.

Uz članak 38.

Preraspodijeljeno plaćanje dodjeljuje se korisnicima godišnje nakon aktivacije prava na plaćanje i to za prvih 20 prihvatljivih hektara. Uređuje se i financiranje preraspodijeljenog plaćanja.

Uz članak 39.

Korisnici osnovnih plaćanja dužni su na svim svojim prihvatljivim hektarima provoditi sljedeće poljoprivredne prakse korisne za klimu i okoliš (zelene prakse): raznolikost usjeva, održavanje trajnih travnjaka i održavanje ekološki značajnih površina.

Uz članak 40.

Praksu vezanu uz raznolikost usjeva dužni su provoditi korisnici programa izravnih plaćanja s više od 10 ha obradivog zemljišta.

Uz članak 41.

Očuvanje trajnih travnjaka je obvezno za sve korisnike koji su prijavili površine pod trajnim travnjacima u 2013. i 2015. godini. Očuvanje trajnih travnjaka primjenjivat će se na nacionalnoj razini.

Uz članak 42.

Korisnik programa izravnih plaćanja koji je u jedinstvenom zahtjevu prijavio korištenje više od 15 hektara obradivog zemljišta dužan je osigurati da najmanje 5% obradivih površina bude ekološki značajna površina pri čemu se pod obradivim zemljištem ne smatraju poljoprivredne površine pod trajnim travnjacima, trajnim pašnjacima ili trajnim nasadima.

Uz članak 43.

Plaćanje za mlade poljoprivrednike ostvarit će korisnik programa izravnih plaćanja koji udovolji uvjetima za ostvarenje osnovnog plaćanja, a nije stariji od 40 godina i po prvi puta osniva poljoprivredno gospodarstvo kao nositelj ili je već osnovao poljoprivredno gospodarstvo unatrag pet godina prije podnošenja prvog zahtjeva za program izravnih plaćanja.

Uz članak 44.

Proizvodno vezana potpora dodjeljuje se korisnicima za krave u proizvodnji mlijeka, tov junadi, krave dojilje, ovce i koze, povrće, voće, šećernu repu i krmne proteinske usjeve. Vlada Republike Hrvatske će za svaku godinu propisati godišnji iznos nacionalne omotnice za proizvodno vezanu potporu.

Uz članak 45.

Korisnik programa izravnih plaćanja koji u 2015. godini posjeduje prava na plaćanje u vlasništvu ili zakupu, i ispunjava minimalne zahtjeve za primanje izravnih plaćanja može se odlučiti za plaćanje za male poljoprivrednike. Naveden je način utvrđivanja ukupne vrijednosti prava za male poljoprivrednike.

Članak 46.

Određuje se korisnik plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima.

Članak 47.

Uređuju se plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima (ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje, duhan, mliječne krave, rasplodne krmače) za koje će Republika Hrvatska u prijelaznom razdoblju osigurati sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

Uz članke 48.

Propisuju se uvjeti za provedbu plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima (ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje, duhan, mliječne krave, rasplodne krmače) Radi se o postojećoj državnoj potpori koja je sukladno Dodatku IV (3) (b) Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske u Europsku uniju prijavljena Europskoj komisiji. Mjere se mogu provoditi u razdoblju do tri godine od dana pristupanja.

Uz članak 49.

Ovim člankom uređuju se zadaće i poslovi Ministarstva u provođenju ovoga Zakona u dijelu zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, odnosno u provedbi Uredbe (EU) br. 1308/2013 i posebno poslovi koje izravno obavlja Ministarstvo.

Uz članak 50.

Ovim člankom propisuje se da je Agencija za plaćanja provedbeno tijelo za provedbu Uredbe (EU) br. 1308/2013 u dijelu mjera uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda te se istim uređuju zadaće provedbenog tijela. Ujedno se uređuje da Agencija za plaćanja u provođenju svojih poslova donosi odluke koje nisu upravni akti i sklapa ugovore, te pravo na pravni lijek pravnih i fizičkih osoba na donesene odluke.

Uz članak 51.

Ovim člankom propisuje se obuhvat mjera i pravila vezanih uz zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda. To su mjere uređenja unutarnjeg tržišta, mjere trgovine s trećim zemljama i pravila tržišnog natjecanja.

Uz članak 52.

Ovim člankom propisuje se položaj pravnih i fizičkih osoba kada su korisnici i/ili obveznici mjera i pravila iz ovoga Zakona u dijelu koji se odnosi na zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda te obveze pravnih i fizičkih osoba koje su korisnici i/ili obveznici u pogledu dostave podataka i čuvanja dokumentacije, te postupanje u slučaju da su financijska sredstva stečena protivno odredbama ovoga Zakona. Istim se daje pravni temelj za donošenje provedbenih propisa kojima će se detaljnije urediti odredbe kojih se moraju pridržavati korisnici i/ili obveznici ovih mjera i pravila.

Uz članak 53.

Ovim člankom propisuje se sustav izvanrednih mjera, te primjena sporazuma i odluka organizacija proizvođača tijekom razdoblja ozbiljne neravnoteže tržišta. Ujedno se istim daje pravni temelj za donošenje provedbenih propisa kojima će se detaljnije urediti odredbe kojih se moraju pridržavati korisnici i/ili obveznici ovih mjera.

Uz članak 54.

Ovim člankom uspostavljaju se pravila o komunikaciji i izvješćivanju kojima se uređuju zahtjevi za komunikaciju, obrada i zaštita osobnih podataka, te se propisuju obveze izvješćivanja Europske komisije te obveze pravnih i fizičkih osoba koje su korisnici i/ili obveznici ovih mjera u provedbi Uredbe (EU) br. 1308/2013. Ujedno se daje pravni temelj za donošenje provedbenih propisa kojima će se detaljnije urediti odredbe kojih se moraju pridržavati pravne i fizičke osobe obveznici ovih pravila.

Uz članak 55.

Ovim člankom uređuje se korištenje sredstava iz pričuve za krize u poljoprivrednom sektoru.

Uz članak 56.

Ovim člankom propisuje se obuhvat mjera uređenja unutarnjeg tržišta. To su mjere tržišnih intervencija i pravila koja se odnose na stavljanje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na tržište i organizacije proizvođača.

Uz članak 57.

Ovim člankom propisuju se mjere tržnih intervencija kao dio zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda. To su mjere javnih intervencija i privatnog skladištenja, posebni programi potpore te program odobravanja nasada vinove loze. Osim toga propisuju se obveze pravnih i fizičkih osoba koje su korisnici i/ili obveznici ovih mjera. Ujedno se daje pravni temelj za donošenje provedbenih propisa kojima će se detaljnije urediti odredbe kojih se moraju pridržavati pravne i fizičke osobe obveznici ovih mjera.

Uz članak 58.

Ovim člankom uređuju se pravila koja se odnose na stavljanje proizvoda na tržište i organizacije proizvođača kao dio zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, posebna pravila za pojedine sektore te obveze pravnih i fizičkih osoba koje su korisnici i/ili obveznici ovih pravila. Ujedno se daje pravni temelj za donošenje provedbenih propisa kojima će se detaljnije urediti odredbe kojih se moraju pridržavati pravne i fizičke osobe obveznici ovih pravila.

Uz članak 59.

Ovim člankom uređuju se mjere trgovine s trećim zemljama kao dio zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda te obveze pravnih i fizičkih osoba koje su korisnici i/ili

obveznici ovih mjera. Ujedno se daje pravni temelj za donošenje provedbenih propisa kojima će se detaljnije urediti odredbe kojih se moraju pridržavati pravne i fizičke osobe obveznici ovih mjera.

Uz članak 60.

Ovim člankom uređuju se pravila tržišnog natjecanja kao dio zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda te obveze pravnih i fizičkih osoba koje su korisnici i/ili obveznici ovih pravila. Ujedno se daje pravni temelj za donošenje provedbenih propisa kojima će se detaljnije urediti odredbe kojih se moraju pridržavati pravne i fizičke osobe obveznici ovih pravila.

Uz članak 61.

Ovim člankom uređuje se sustav mjera informiranja i promocije poljoprivrednih proizvoda. Ujedno se daje pravni temelj za donošenje provedbenih propisa kojima će se detaljnije urediti odredbe kojih se moraju pridržavati pravne i fizičke osobe obveznici ovih mjera.

Uz članak 62.

Ovim člankom propisuju se zadaće nadležnog tijela za provedbu sustava mjera informiranja i promocije.

Uz članak 63.

Ovim člankom propisuju se zadaće provedbenog tijela za provedbu sustava mjera informiranja i promocije.

Uz članak 64.

Ovim člankom uređuje se sustav pravila o jakim alkoholnim pićima, te obveze pravnih i fizičkih osoba koje su obveznici ovih pravila.

Uz članak 65.

Ovim člankom propisuju se zadaće nadležnog tijela za provedbu sustava pravila o jakim alkoholnim pićima. Ujedno se daje pravni temelj za donošenje provedbenih propisa kojima će se detaljnije urediti odredbe kojih se moraju pridržavati pravne i fizičke osobe obveznici ovih pravila.

Uz članak 66.

Ovim člankom propisuju se pravila za državnu potporu.

Uz članak 67.

Ovim člankom propisuju se zadaće nadležnog tijela za državne potpore. Ujedno se daje pravni temelj za donošenje provedbenih propisa kojima će se detaljnije urediti odredbe vezane uz pravila za državnu potporu.

Uz članak 68.

Ovim člankom utvrđuju se korisnici državne potpore.

Uz članak 69.

Ovim člankom propisuje se prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda proizvedenih na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, te se istim daje pravni temelj za donošenje provedbenog propisa o načinu i uvjetima prodaje te vođenju evidencije.

Uz članak 70.

Ovim člankom propisuju se dopunske djelatnosti na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, podnošenje zahtjeva za upis tih djelatnosti te se istim daje pravni temelj za donošenje provedbenog propisa o vrsti, načinu i uvjetima za obavljanje tih djelatnosti.

Uz članak 71.

Ovim se člankom ministru nadležnom za poljoprivredu daje ovlast za: propisivanje standarda kvalitete za hranu koje je utvrdila Europska unija; donošenje propisa o standardima za hranu u slučaju kada standardi kvalitete za hranu nisu uređeni propisima Europske unije; donošenje provedbenog propisa kojim propisuje postupke koje je potrebno provesti prije stavljanja te hrane na tržište, metode radi kontrole propisanih standarda kvalitete te uvjete, uključujući dopuštene tehnološke postupke, kojima ta hrana mora udovoljavati. Ovim člankom propisuje se i obveze subjekata u poslovanju s hranom u postupanju s hranom za koju su ili nisu propisani zahtjevi kvalitete.

Uz članak 72.

Ovim se člankom ministru nadležnom za poljoprivredu daje ovlast za: propisivanje standarda kvalitete za hranu za životinje koje je utvrdila Europska unija; donošenje propisa o standardima za hranu za životinje u slučaju kada standardi kvalitete za hranu za životinje nisu uređeni propisima Europske unije; donošenje provedbenog propisa kojim propisuje postupke koje je potrebno provesti prije stavljanja te hrane na tržište, metode radi kontrole propisanih standarda kvalitete te uvjete, uključujući dopuštene tehnološke postupke, kojima ta hrana mora udovoljavati.

Uz članak 73.

Ovim se člankom daje temelj za uspostavu sustava doniranja hrane s ciljem sprječavanja uništavanja i bacanja velikih količina hrane, zaštite okoliša i pomoći socijalno ugroženim osobama i osobama pogođenim elementarnim nepogodama i prirodnim katastrofama. Propisuje se odgovornost subjekata u poslovanju s hranom, sudionika u lancu doniranja, u pogledu sigurnosti/zdravstvene ispravnosti hrane.

Uz članak 74.

Ovim se člankom daje ovlast ministru nadležnom za poljoprivredu za propisivanje detaljnih uvjeta, kriterija i načina doniranja hrane.

Uz članak 75.

Ovim člankom propisuju se zadaće nadležnog tijela u svrhu provedbe Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007.

Uz članak 76.

Ovim člankom propisuje se da Ministarstvo donosi rješenje za izuzeća od proizvodnih pravila sukladno članku 22. Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 834/2007, osim u slučaju poljoprivrednog reprodukcijskog materijala, za koja se ovlašćuju kontrolna tijela. Također se daje temelj za propisivanje uvjeta vezano uz izuzeća predviđena člankom 28. stavkom 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007.

Uz članak 77.

Ovim člankom propisuje se da Ministarstvo donosi rješenje o ovlašćivanju kontrolnih tijela na temelju uvjeta kojima moraju udovoljiti kontrolna tijela. U svrhu ovlašćivanja kontrolna tijela, drugih država članica, dostavljaju dokaze na hrvatskom jeziku. Propisane su obveze

kontrolnih tijela u pogledu dostave izvješća o obavljenim stručnim kontrolama. Istim člankom daje se temelj za donošenje provedbenog propisa kojim će se propisati dodatni uvjeti za ovlašćivanje kontrolnog tijela.

Uz članak 78.

Ovim člankom propisuje se da Agencija za plaćanja vodi Upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji. Istim člankom daje se temelj za donošenje provedbenog propisa kojim će se propisati sadržaj, oblik i način vođenja Upisnika.

Uz članak 79.

Ovim člankom propisuje se postupanje ukoliko subjekt ponovi prekršaj za koji je u prekršajnom postupku izrečena kazna. Utvrđuju se uvjeti pod kojima se oduzimaju ovlaštenja kontrolnim tijelima, te razdoblje u kojem se može zatražiti ponovno ovlašćivanje.

Uz članak 80.

Ovim člankom propisuje se osnivanje Povjerenstva za ekološku proizvodnju, ministar imenuje predsjednika, članove i tajnika Povjerenstva iz redova znanstvenih i stručnih djelatnika, predstavnika tijela državne uprave, predstavnika subjekata te predstavnika nevladinih organizacija koje promiču ekološku proizvodnju.

Uz članak 81.

Ovim člankom propisuju se obveze Carinske uprave u pogledu vođenja evidencije o uvozu ekoloških proizvoda iz trećih zemalja te rokovi dostave iste prema Ministarstvu.

Uz članak 82.

Ovim člankom propisuju se zadaće nadležnog tijela u svrhu provedbe sustava integrirane proizvodnje poljoprivrednih proizvoda.

Uz članak 83.

Ovim člankom propisuje se osnivanje stručnih povjerenstava za donošenje Tehnoloških uputa za integriranu proizvodnju.

Uz članak 84.

Ovim člankom propisuje se da Agencija za plaćanja vodi Upisnik proizvođača u integriranoj proizvodnji. Istim člankom daje se temelj za donošenje provedbenog propisa kojim će se propisati sadržaj, oblik i način vođenja Upisnika.

Uz članak 85.

Ovim se člankom uređuje provođenje stručnog nadzora u integriranoj proizvodnji, određuje tijelo koje provodi isto te daje temelj za donošenje provedbenog propisa kojim će se propisati uvjeti provođenja stručnog nadzora.

Uz članak 86.

Ovim se člankom definira obuhvat sustava kvalitete te se ministru nadležnom za poljoprivredu daje ovlast za donošenje provedbenih propisa za korištenje oznaka te EU i nacionalnih neobaveznih izraza kvalitete.

Uz članak 87.

Ovim se člankom definira nadležno tijelo i zadaće nadležnog tijela vezani uz provedbu Uredbe (EU) br. 1151/2012. Daje se temelj za ovlašćivanje javnih službi i drugih pravnih

osoba za provedbu određenih stručnih i znanstvenih poslova. Ovim se člankom ministru nadležnom za poljoprivredu daje ovlast za donošenje pravilnika, naredbi i naputaka za prijenos i provedbu pravno obvezujućih akata Europske unije donesenih na temelju Uredbe (EU) br. 1151/2012.

Uz članak 88.

Ovim se člankom definira nacionalni postupak zaštite naziva poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti (ZOI), zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla (ZOZP) i zajamčeno tradicionalnim specijalitetom (ZTS) poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Ovim se člankom ministru nadležnom za poljoprivredu daje ovlast da propisuje detaljnije nacionalni postupak zaštite, postupak priznavanja skupina proizvođača, vođenje evidencije proizvoda zaštićenih naziva.

Uz članak 89.

Ovim se člankom propisuje postupak prijelazne nacionalne zaštite.

Uz članak 90.

Ovim se člankom definiraju uvjeti za korištenje nacionalnog znaka zaštićene oznake izvornosti, zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnog specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Ovim se člankom ministru nadležnom za poljoprivredu daje ovlast za propisivanje uvjeta za dobivanje, izgled i način korištenja nacionalnog znaka.

Uz članak 91.

Ovim se člankom propisuje postupak registracije nacionalnih oznaka na razini Europske unije.

Uz članak 92.

Ovim se člankom propisuje mogućnost i način podnošenja zahtjeva za izmjenu specifikacije proizvoda registriranih naziva ZOI, ZOZP i ZTS na razini Europske unije.

Uz članak 93.

Ovim se člankom propisuje mogućnost i način podnošenja zahtjeva za poništenje registracija naziva ZOI, ZOZP i ZTS registriranih na razini Europske unije.

Uz članak 94.

Ovim se člankom definira uvjet za mogućnost povlačenje zahtjeva za registraciju naziva ZOI, ZOZP i ZTS na razini Europske unije.

Uz članak 95.

Ovim se člankom propisuje postupak za ovlašćivanje kontrolnih tijela za potvrđivanje sukladnosti proizvoda sa specifikacijom za ZOI, ZOZP, ZTS te daje ovlast ministru poljoprivrede da taj postupak detaljnije uredi pravilnikom kao i da propiše obveze kontrolnih tijela i postupak upravnog nadzora nad ovlaštenim kontrolnim tijelima.

Uz članka 96.

Ovim se člankom definira postupak potvrđivanja sukladnosti sa specifikacijom proizvoda za ZOI, ZOZP i ZTS. Ovim se člankom ministru nadležnom za poljoprivredu daje ovlast za donošenje provedbenog propisa kojim se detaljno propisuje postupak potvrđivanja sukladnosti

sa specifikacijom proizvoda, rokovi, struktura troškova i visina naknade za provedbu postupka, sadržaj potvrde o sukladnosti, sadržaj i način vođenja evidencije.

Uz članak 97.

Ovim se člankom definiraju neobavezni izrazi kvalitete sukladno Uredbi (EU) br. 1151/2012. Ovim se člankom ministru nadležnom za poljoprivredu daje ovlast za propisivanje detaljnih pravila korištenja, postupka odobravanja korištenja, obrasce, rokove, sadržaj i način vođenja evidencije.

Uz članak 98.

Ovim se člankom definiraju uvjeti za provedbu nacionalnih sustava neobaveznog izraza kvalitete i uspostave dobrovoljnih shema kvalitete. Ovim se člankom ministru nadležnom za poljoprivredu daje ovlast za propisivanje detaljnih pravila korištenja, nacionalnog postupka odobravanja korištenja, obrasce, rokove, evidenciju, i izgled znaka.

Uz članak 99.

Ovim se člankom propisuju poslovi nadležnog tijela, Ministarstva poljoprivrede, u području priznavanja prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda. Ovim se člankom definira postupak i uvjeti priznavanja prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda u Republici Hrvatskoj, osnivanje Povjerenstva za priznavanje prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda koje provodi postupak priznavanja. Ovim se člankom ministru nadležnom za poljoprivredu daje ovlast za propisivanje postupka priznavanja prirodne mineralne i prirodne izvorske vode, zahtjeva kojima moraju udovoljavati prirodne mineralne, prirodne izvorske i stolne vode, pri korištenju, obradi i stavljanju na tržište, a koji se odnose na fizikalna, kemijska, fizikalno-kemijska i senzorska svojstva te sastav, mikrobiološke kriterije, dozvoljene tehnološke postupke obrade, analitičke metode i dodatne zahtjeve označivanja.

Uz članak 100.

Ovim člankom daje se definicija javnih službi u području poljoprivrede.

Uz članak 101.

Ovim člankom propisuju se obveze javne službe. Ujedno se propisuje ako izvođač javne službe ne osigura usluge javne službe osobi kojoj je to dužan osigurati ili ne osigura uslugu po propisanoj cijeni i drugim propisanim uvjetima, korisnik usluge može obavijestiti Ministarstvo koje će provesti upravni nadzor.

Uz članak 102.

Ovim člankom propisuju se oblici obavljanja javnih službi na području poljoprivrede.

Uz članak 103.

Ovim člankom propisuje se financiranje javne službe na području poljoprivrede.

Uz članak 104.

Ovim člankom propisuje se plaćanje i utvrđivanje cijene za usluge javne službe, te visinu i izvor za subvencioniranje cijene za usluge javne službe.

Uz članak 105.

Ovim člankom propisuje se donošenje programa rada javne službe i financijskog plana.

Uz članak 106.

Ovim člankom se propisuje da su ustanove u poljoprivredi pravne osobe koje na temelju zakona imaju javne ovlasti te obavljaju stručne i upravne poslove koji se odnose na poljoprivredno-savjetodavnu djelatnost, uzgojno-seleksijski i reprodukcijski rad u stočarstvu, sjemenarstvo i rasadničarstvo, zaštitu bilja, zaštitu zdravlja, dobrobiti i očuvanja biološke raznolikosti domaćih životinja, vinogradarstvo i vinarstvo, voćarstvo, maslinarstvo, povrćarstvo, poljoprivredno zemljište, unaprjeđenje ruralnoga prostora, operativnu provedbu mjera poljoprivredne politike i drugo.

Uz članak 107.

Propisuje se nadležnost Agencije za plaćanja, priprema godišnjeg izvješća o radu te izdavanje, nadziranje i povlačenje akreditacije.

Uz članak 108.

Ovim se člankom propisuje osnivanje strukovnih komora i to Hrvatske agronomske i Hrvatske komore prehrambenih tehnologa, biotehnologa i nutricionista čija je temeljna uloga čuvanje ugleda, časti i prava svojih ovlaštenih članova (agronoma, prehrambenih tehnologa, biotehnologa i nutricionista) kao i zastupanje i usklađivanje interesa članova pred državnim i drugim tijelima u zemlji i inozemstvu. Ovim se člankom daje ovlast za osnivanje ovih Komora posebnim zakonom.

Uz članak 109.

Ovim člankom utvrđuje se definicija područja javnih službi.

Uz članak 110.

Ovim člankom utvrđuje se da stručne poslove u području savjetodavne djelatnosti u poljoprivredi, ruralnom razvoju, ribarstvu te unaprjeđenju gospodarenja u šumama i šumskim zemljištima šumposjednika obavlja Savjetodavna služba. Ujedno se propisuje kako se savjetodavna djelatnost može obavljati kao javna i privatna savjetodavna služba te uvjeti za obavljanje privatne savjetodavne službe.

Uz članak 111.

Ovim člankom utvrđuje se da stručne poslove u području zaštite bilja, vinogradarstva, vinarstva, voćarstva, sjemenarstva i rasadničarstva obavlja Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo.

Uz članak 112.

Ovim člankom utvrđuje se da stručne poslove u području stočarstva obavlja Hrvatska poljoprivredna agencija.

Uz članak 113.

Ovim člankom utvrđuje se da stručne poslove u području poljoprivrednog zemljišta obavlja Agencija za poljoprivredno zemljište.

Uz članak 114.

Ovim člankom utvrđuje se da stručne poslove u području sigurnosti hrane i hrane za životinje obavlja Hrvatska agencija za hranu.

Uz članak 115.

Ovim člankom propisuje se mogućnost uspostavljanja sustava ovlaštenih službenih i referentnih laboratorija za potrebe provedbe Uredbe (EZ) br. 1308/2013 i potrebe uspostave posebnog sustava praćenja kvalitete poljoprivrednih proizvoda te postupak ovlašćivanja.

Uz članak 116.

Ovim člankom utvrđuje se istraživački rad u poljoprivredi preko Vijeća za istraživanja u poljoprivredi te njegov sastav, financiranje i poslovanje.

Uz članak 117.

Ovim člankom propisuje se da Ministarstvo u suradnji s različitim javnim službama koje pružaju stručne i znanstvene usluge u poljoprivredi i ruralnom razvoju i komorama predlaže i daje prijedloge za različite oblike obrazovanja i osposobljavanja za potrebe poljoprivrede, prehrambene industrije i ruralnoga razvoja.

Uz članak 118.

Ovim člankom propisani su razvojno-stručni poslovi na području rada Ministarstva.

Uz članak 119.

Ovim člankom propisuje se dodjela priznanja Republike Hrvatske u području poljoprivrede i prehrambene industrije od strane ministra.

Uz članak 120.

Ovim člankom propisuje se sadržaj baza podataka za koje je nadležno Ministarstvo.

Uz članak 121.

Ovim člankom određuje se za koje poljoprivrednike je obavezan upis u Upisnik poljoprivrednika, organizacijski oblici poljoprivrednika koji se upisuju, način upisivanja, obveza davanja na uvid kopije rješenja o upisu u Upisnik prilikom prodaje vlastitih proizvoda te daje ovlast ministru poljoprivrede da načine i uvjete upisa u Upisnik poljoprivrednika i njegovog vođenja detaljnije uredi pravilnikom.

Uz članak 122.

Ovaj članak propisuje obavezan upis poljoprivrednog zemljišta u Evidenciju uporabe poljoprivrednog zemljišta u digitalnom grafičkom obliku koji predstavlja sustav za identifikaciju poljoprivrednih parcela (ARKOD).

Uz članak 123.

Ovim člankom se određuje upis primarnih proizvođača hrane za životinje u Registar primarnih proizvođača hrane za životinje te daje ovlast ministru da načine i uvjete upisa u Registar proizvođača i njegovog vođenja detaljnije uredi pravilnikom.

Uz članak 124.

Ovim se člankom propisuje da registrom prava na plaćanje upravlja i vodi ga Agencija za plaćanja na temelju podataka iz zahtjeva za prijenos prava na plaćanja te na temelju podataka koji se preuzimaju iz Jedinstvenog zahtjeva i IAKS.

Uz članak 125.

Ovim člankom se propisuje da je AGRONET zaštićena mrežna aplikacija koja predstavlja sustav za podnošenje zahtjeva za potpore u sklopu mjera poljoprivredne politike.

Uz članak 126.

Ovim člankom propisuje se uspostava FADN sustava koji obuhvaća provedbu godišnjeg istraživanja o strukturi, proizvodnji, prihodima i rashodima poljoprivrednika na način i prema uvjetima koje propisuje ministar pravilnikom i sredstva za provedbu FADN istraživanja.

Uz članak 127.

Ovim člankom propisuju se odredbe vezane uz vođenje evidencije trgovaca i uvoznika određenih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Uz članak 128.

Ovim člankom propisuju se odredbe vezane uz vođenje evidencije o obrazovanju i osposobljavanju za potrebe poljoprivrede i ruralnoga razvoja.

Uz članak 129.

Ovim člankom propisuju se odredbe vezane uz evidenciju o proizvodnji i prometu brašna.

Uz članak 130.

Ovim člankom propisuju se odredbe vezane uz evidenciju područja s ograničenjima.

Uz članak 131.

Ovim člankom propisuju se odredbe vezane uz baze podataka u funkciji interoperabilnosti sustava.

Uz članak 132.

Ovim člankom propisuju se odredbe dobivanja, korištenja i obrade podataka.

Uz članak 133.

Ovim člankom propisuju se odredbe o financiranju baza podataka.

Uz članak 134.

Ovim člankom propisuju se odredbe prijenosa i povezivanje podataka iz baza podataka.

Uz članak 135.

Ovim člankom uređuju se poslovi Poljoprivrednog informacijskog sustava.

Uz članak 136.

Ovim člankom propisuju se da unutar PIC-a djeluje Tržišni cjenovni informacijski sustav u poljoprivredi (TISUP) te daje pravni temelj za donošenje provedbenih propisa kojima će se detaljnije urediti odredbe kojih se moraju pridržavati obveznici ovih pravila.

Uz članak 137.

Članak sadrži nadležnost i rokove za izradu Zelenog izvješća.

Uz članak 138.

Članak propisuje da Agencija za plaćanja provodi administrativnu kontrolu i kontrolu na terenu za sve mjere i pravila za koje je nadležna, a koje prema potrebi uključuju i uzimanje uzoraka i slanje uzoraka na laboratorijsku analizu. Propisuje se i vođenje evidencije korisnika pojedinih mjera te uređuje način propisivanja provedbe administrativne kontrole i kontrole na terenu.

Uz članak 139.

Ovim člankom se uređuje nadležnost i sustav provođenja administrativne kontrole i kontrole na terenu sustava prikupljanja podatka o cijenama i količinama određenih poljoprivrednih podatka te obveze pravnih i fizičkih osoba vezane uz dostavljanje podataka i omogućavanja provedbe kontrole na terenu.

Uz članak 140.

Članak propisuje da se zahtjevi, osim zahtjeva za ostvarivanje prava na pravnu zaštitu, dostavljaju samo u elektronskom obliku.

Uz članak 141.

Članak propisuje prijenos sredstava na bankovni račun korisnika.

Uz članak 142.

Članak propisuje odredbe o oduzimanju prava, povratu sredstava ili upravnim sankcijama.

Uz članak 143.

Članak propisuje poravnanje računa na temelju odluke o povratu sredstava.

Uz članak 144.

Članak određuje mogućnost povrata duga u ratama i odgoda povrata duga.

Uz članak 145.

Članak propisuje postupanje kod nepropisno isplaćenih sredstava ispod određenog iznosa.

Uz članak 146.

Članak propisuje dužnosti Agencije za plaćanja vezane uz provedbu kontrole na terenu koja je potrebna za utvrđivanje činjenica i okolnosti važnih za odluku o prihvatljivosti traženih ili dodijeljenih sredstava ili o namjenskom korištenju dodijeljenih sredstava. Određuje se način postupanja kontrole na terenu.

Uz članak 147.

Članak propisuje odredbe vezane uz troškove postupka službene kontrole kvalitete proizvoda.

Uz članak 148.

Članak detaljnije propisuje pojedine pojmove vezane uz službenu kontrolu: inspekcijski nadzor, službenu kontrolu i kontrolu tržišnih standarda.

Uz članak 149.

Članak propisuje da upravni i inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.

Uz članak 150.

Članak propisuje djelokrug poljoprivredne inspekcije.

Uz članak 151.

Članak propisuje službene kontrole u području poljoprivrede.

Uz članak 152.

Članak propisuje službene kontrole u području stočarstva.

Uz članak 153.

Članak propisuje službene kontrole u području jakih alkoholnih pića.

Uz članak 154.

Članak propisuje službene kontrole u području kvalitete hrane.

Uz članak 155.

Članak određuje da se inspeksijski poslovi smatraju poslovima s posebnim uvjetima rada.

Uz članak 156.

Članak propisuje odredbe vezane uz kontrolu tržišnih standarda.

Uz članak 157.

Članak propisuje stručne uvjete za raspored na radno mjesto poljoprivrednog inspektora, višeg poljoprivrednog inspektora te višeg inspektora specijalista.

Uz članak 158.

Članak propisuje da službeno svojstvo, identitet i ovlasti poljoprivrednih inspektori dokazuju službenom iskaznicom i znakom te daje ovlast ministru za donošenje pravilnika kojim će se propisati obrazac iskaznice, izgled znaka te način vođenja očevidnika.

Uz članak 159.

Članak detaljno uređuje prava, dužnosti i ovlasti poljoprivrednih inspektora u provedbi službene kontrole.

Uz članak 160.

Članak uređuje način obavještanja nadziranog subjekta o provedbi službene kontrole.

Uz članak 161.

Članak propisuje dužnosti nadziranih subjekata prilikom obavljanja službene kontrole.

Uz članak 162.

Članak propisuje odredbe vezane uz vođenje zapisnika o službenim kontrolama.

Uz članak 163.

Članak uređuje postupanje poljoprivrednog inspektora kod uzimanja uzoraka, slanja uzoraka na analizu i daljnje postupanje poljoprivrednog inspektora po dobivenim rezultatima analize.

Uz članak 164.

Članak uređuje pravo privremenog oduzimanja dokumentacije i predmeta koji u prekršajnom odnosno sudskom postupku mogu poslužiti kao dokaz.

Uz članak 165.

Članak propisuje obvezu poljoprivrednog inspektora za donošenje rješenja u slučajevima kada se utvrdi da su povrijeđene odredbe zakona i propisa.

Uz članak 166.

Članak određuje ostale radnje koje poljoprivredni inspektor može poduzeti u obavljanju službenih kontrola te nakon provedene službene kontrole.

Uz članak 167.

Članak se propisuje pravo i dužnost donošenja usmenog rješenja za izvršenje određenih mjera u obavljanju službene kontrole.

Uz članak 168.

Članak uređuje minimalnu novčanu kaznu za prisilno izvršenje nenovčanih obveza.

Uz članak 169.

Članak uređuje obvezu poljoprivrednog inspektora da po utvrđivanju povrede zakona ili drugog propisa iz nadležnosti drugog tijela o tome obavijesti nadležno tijelo.

Uz članak 170.

Članak uređuje pravo na žalbu i postupanje kod izjavljivanja žalbe te definira imenovanje članova Povjerenstva za žalbe.

Uz članak 171.

Članak uređuje obveze postupanja inspektora po posebnom propisu kada se nadzor provodi po tom postupku.

Uz članak 172.

Člankom se propisuju visine novčanih kazni za prekršaje pravnih i fizičkih osoba, odgovornih osoba u pravnoj osobi ili odgovornih osoba obrtnika nastale zbog povrede pojedinih odredbi Zakona.

Uz članak 173.

Člankom se propisuju visine novčanih kazni za prekršaje kontrolnih tijela i odgovornih osoba kontrolnih tijela.

Uz članak 174.

Člankom se propisuje rok u kojem će ministar donijeti propise na temelju ovlaštenja iz ovoga Zakona.

Uz članak 175.

Člankom se propisuje obavljanje poslova pravnih osobe ovlaštenih do stupanja na snagu ovoga Zakona prema posebnim zakonima, te da se evidencije ustrojene prema posebnim zakonima nastavljaju voditi prema odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 176.-185.

Člancima se propisuje koji propisi ostaju na snazi do donošenja propisa iz članka 174.

Uz članak 186.

Člankom se propisuje kako će se riješiti postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 187.

Člankom se propisuje način obavljanja poslova VIP-a do imenovanja članova VIP-a u skladu sa odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 188.

Člankom se propisuje obavljanje poslova poljoprivredne inspekcije do usklađivanja posebnih zakona sa odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 189.

Člankom se propisuje prestanak važenja propisa.

Uz članak 190.

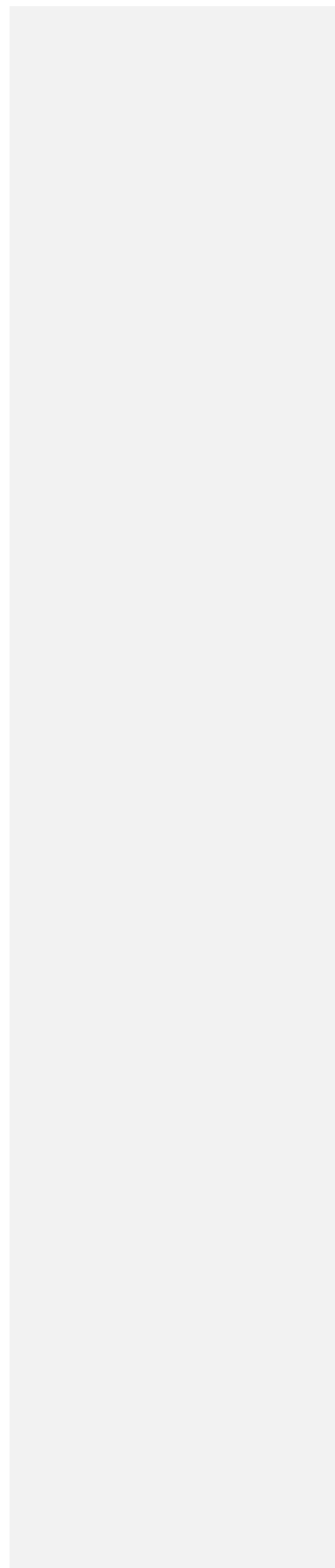
Člankom se propisuje koje odredbe ostaju na snazi.

Uz članak 191.

Člankom se propisuje stupanje na snagu Zakona.

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

Obrazac izvješća o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC		
IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU		
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o poljoprivredi, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona	
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo poljoprivrede	
Svrha dokumenta	Izvješćivanje o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o poljoprivredi, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona	
Datum dokumenta	20. studenoga 2014.	
Verzija dokumenta	I.	
Vrsta dokumenta	Zakon	
Naziv nacrta zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o poljoprivredi, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona	
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-	
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta	Ministarstvo poljoprivrede	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrta?	-	
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Ne	Internetska stranice Vlade
	Da	Internetska stranica Ministarstva poljoprivrede
	www.mps.hr	
	Ne	Neke druge internetske stranice
	Internetsko savjetovanje sa zainteresiranom javnošću trajalo je u razdoblju od 20. studenoga 2014. do 30. studenoga 2014. godine.	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	UDRUGA – HRVATSKE MALE MLJEKARE ZAJEDNICA UDRUGA ZA ZAŠTITU OBITELJSKOG GOSPODARSTVA OPĆINA LOVREČ I ŠESTANOVAC	
Razlozi neprihvatanja pojedinih primjedbi zainteresirane javnosti na određene odredbe nacrta	Primjedbe Zajednice udruga za zaštitu obiteljskog gospodarstva općina Lovreč i Šestanovac: U pogledu dijela primjedbe koji se odnosi na donošenje Zakona po hitnom postupku navodimo da su razlozi za njegovo donošenje po hitnom postupku u skladu sa člankom 206. Poslovnika Hrvatskog sabora budući se ovim Zakonom osigurava provedba uredbi Europske unije, a što je i detaljnije obrazloženo u nenormativnom	

	<p>dijelu Zakona.</p> <p>Vezano za dio primjedbe koji se odnosi na propisane rokove za donošenje provedbenih propisa iznosimo da primjedba nije osnovana budući da do njihovoga donošenja ostaju na snazi propisi doneseni do stupanja na snagu ovoga Zakona. Ističemo da će se pojedini propisi temeljem ovlaštenja iz ovoga Zakona donijeti i prije isteka roka od jedne odnosno dvije godine.</p> <p>Nadalje, u članku 8. i drugim člancima sadržana su ovlaštenja za donošenje provedbenih propisa radi provedbe uredbi iz članka 1. Zakona i Zakona zbog čega primjedba da su članci totalno nedorečeni i da se pozivaju na mnogo toga nepostojećeg nije osnovana.</p> <p>U pogledu primjedbe koja se odnosi na Glavu IV. ZAJEDNIČKA ORGANIZACIJA TRŽIŠTA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA iznosimo da je obuhvat poljoprivrednih proizvoda i roba utvrđen Uredbom (EU) 1308/2013 i njenim Aneksom I. te u skladu s time država članica ne može niti proširivati niti sužavati listu proizvoda na koje se ove mjere odnose. Pitanje balansiranja uvoza i izvoza poljoprivrednih roba u okviru uredbi koja uređuje organizaciju tržišta djeluje u skladu s općim načelima Europske unije koja podrazumijeva jednake mjere na granicama Europske unije svih 28 zemalja članica. Pri tome jedna država članica ne može izdvojeno posebnim mjerama štiti svoje tržište od uvoza niti poduzimati mjere stimulacije izvoza obzirom da jednaka pravila o uvozu i izvozu poljoprivrednih roba obvezuju svaku zemlju članicu.</p>
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba savjetovanja nije zahtijevala financijske troškove